

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.
Fiókiadóhivatal: Museum-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉZSI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Egész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.,
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Lex Sohlya.

Budapest, április 1.

(v.) Egy lelkes, derék magyar embernek, Sohlya Gyula csongrádi főjegyzőnek megakadt a szeme egy társadalmi bajon, amely ellen igazán harcot kell indítani, mert puszta útjai az Alföldnek törzsökös magyar népét erkölcsében és anyagi létfeltételeiben egyszerűen támadják meg. Az asszony népi cífrádkodása az a betegség. Az alföldi parasztság vászoncelédje a maga nemében istenek épp oly remek alkotása, mint amilyen tekintélyes a férfiaság tulajdonságainak tekintetében ama termékeny televényű rónás tájak parasztembere. Emez csupa méltóság, okosság, munkabírás, komoly szorgalom; gazdag lelkeben az éles ítélőképesség meleg érzéssel és úde fantáziával párosul. Asszony népe ennek az erős és szép fajnak csupa báj, csupa temperamentum, csupa lendület és csupa egészség. Ezer év óta a Duna-Tisza között ez a testre és lélekre egyformán szép emberfaj lakja és műveli. Patriarkális egyszerűségben folyt le életük. A nagy rónások népsége egybűt könnyen velkőzik ki ősi tulajdonságaiból, ragaszkodás az ősi életformákhoz más országokban csak a magas hegysek zárt völgyeiben található, ahová nem hat be egykönnyen az új eszmék és új szokások áradata. De a magyar Alföld ragyogó és példátlan kivétel, mert nemzeti jellegét, etnikus sajátosságait, családi életének patriarkális szervezetét, buja szokincseit, meséit és dalait csökönyösebben és sikeresebben tudta ezer éven át megtartani még az erdélyi bércék völgyzoroszaiban élő székelyeknél is. És most egyszerre beléjük ütött ez a soha eddig nem tapasztalt kórság: az asszonyi piperének túltengése, az esztelen cífrádkodás. Érdemes volna kikutatni, miféle

uton került a divathóbort mélye az alföldi fehérenp egyszerű, romlatlan lelkébe. A nő hiúság hogyan ronghatta meg hagyományos izlésüket és hagyományos erkölcsüket? Mi birta őket rá, hogy megunják anyáik nemzeti viseletét s az idegen divat mindenféle bolond szeszélyének majmolására adják magukat?

A csongrádi főjegyző helyesen ítéli meg a dolgot, mikor nemzeti csapást lát ebben az elfajulásban. Nem is egy csapás ez, hanem a csapások egész sorozata. Első baj a dologban az, hogy amely faj asszonyaiban a hiúság föléje kerekedik a hűségnek, ott mulhatatlanul meglazul a családi élet morális alapja. A magyar parasztság asszonyi eddigelő urának mondta és ismerte el hitvesét, övé volt testével-lelkével, tetszeni csak neki akart, szépségével az ő vonzódását akarta jutalmazni. De aki idegen divat majmol és — mint Sohlya főjegyző elmondja — vasárnaponta négyszer is vált öltözetet, az olyan asszony nem az ura által akar szerettetni, hanem tetszeni akar másoknak, mindenkinek. Még a városi szalonok parkettjén is furcsa szemmel nézik azt az asszonyt, aki egy napon négyszer csinál toalettet. Hát ami a nagyvárosi delnőnél furcsa, az több, mint furcsa a parasztság asszonyánál. A cífrádkodásnak ilyen foka a köznépnél lelki romlásra vall. Valami erkölcsi lejtőre juthatott valamely módon az Alföld asszonynepe, amely anyától ilyesmire bizony példát nem látott soha. Mátka-korától szinte a koporsójáig egyazon ünneplőruhát viselte a magyar parasztság asszony; egy életen át viselte gondját, ápolta, javította, hozzáfűzte kegyeletét. Más divatot nem ismert, csak ezt, s ebben való állhatatosságában mintegy jelképezte hitvesi hűségének szívósságát is. Érthetetlen, hogyan tudott mostanában annyira belebolondulni a módiba, hogy rabjává lett jóformán a piperének s majmolja az idegen divatok fényűzését, mely romlottabb erkölcsök,

lább életformák és nagyobb vagyonok számára készült. Másik baj a dologban az, hogy ez a veszedelmes cífrádkodás egyszerűen veszedelmes költözést is jelent. Az amugy is mosoha viszonyok közt tengődő kisgazdának háztartása ez a pipere-kultusz sebogy sem bírja el. S ha az asszony nem tud lemondani róla, akkor férjét vagy megcsalja, vagy anyagilag teszi tönkre. Borzasztó elgondolni is, hogy a magyar nép családi tűzhelyének vagy a tisztasága, vagy a gazdasági alapja kallódik el cifra rongyok miatt, amikkel az asszonyi hiúság ledérsége cicomázza magát.

A harmadik baj aztán az, hogy ez az örületes divathóbort mind az osztrák ipart táplálja. Meg nem térül az így eltecsérelt pénzből egyellen garas sem a magyar nemzet gazdasági ereje számára. Mert amit a hortobágyi csikós a testén hord, a kalaptól le a csizmapatkójáig, annak a posztója, gyolcsa, bőre az utolsó igit osztrák gyártmány. Hat még az a temérdek selyem, színes szallag, finom kelme s egyéb pipere, amit a cífrádkodó alföldi asszony rak magára! Nincs abban egyetlen fonál sem olyan, ami Magyarországon készült volna. Tul a Lajtán az osztrák gyáros szövi, fonja, festi ezeket a tarka cifraságokat, amelyek csillogásukkal megbódítják a nép egyszerű asszonyának lelkét, beléje plántálják a hiúságot, néha kacérságra ösztönzik s úgy felforgatják az egész mivoltát, hogy megtagadva nemesebb érzéseit és öröklött hagyományait, neveléses divatbába torzul.

Ime megint egy fejezet a magyar iparpolitikai végezetes mulasztásainak krónikájából. Ha akkor, amikor helyreállott alkotmányos életünk, a törvényhozás mindjárt rávetette volna magát ambíciójával a rendszeres iparfejlesztésre, ma már volna önálló ipari termelésünk, amely a saját szükségleteink számára dolgozna,

TÁRCA

A társ.

☞ A Budapesti Napló eredeti tárcája. ☞

Irtá: Neményi Erzsébet.

Nincs korszerűbb dolog a világon, mint mikor halottas-koszoruba fonják a művészi babérokat. Lucien Mühlfeldnek, a korán elhalt francia írónak, sok jut mostanában ezekből a kárbavázott, elkésett koszorúkból. Eltétben kevesen méltányolták, hiro nem szárnyalta túl hazájának határait, sőt talán még szükobb hazáján, Párison túl sem igen ismerték. Tán 28-30 éves lehetett, amikor meghalt. Irt három-négy regényt, amik közül csupán az utolsónak volt igazi sikere. Lucien Mühlfeld éppen csak a diadal kezdetét láthatta: az általános elismerést, amivel a francia kritika adózott munkájának. Arról talán maga nem is álmodott, hogy az ő fiatal nevét elviszik idegen országokba s emlegetni fogják akkor is, mikor ő már nem tud róla.

Az író halála óta — körülbelül másfél év alatt — utolsó regénye huszonkét kiadást ért s azt hisszük, hogy a legközelebbi években is meg fogja találni a maga közönségét. „A társ” ugyanis teljesen modern munka, modern a szó legjobb értelmében. Modern, nem azért, mintha lármás külsőségekkel skarna díszelgetni, hanem mert egy egészen új alakot juttatunk benne, amit eddig még semmitéle elbeszélésben nem találtunk: olyan alakot, mely a mi korunkra kiválóan jellemző. „A társ” — ez az új alak. Az asszony ő, akinek lelke csupa intenzív érzés, csupa rajongó törekvés és faantikus munkakedv. Az asszony, aki maga az elfojtott akarat és a hallgatag tehetség, az asszony, akinek titkos becsavágyát megtöri és

eicsitítja az élet, amíg végre lemond „a társul” szegődik a férfi mellé, aki előtt szabad a világ.

Az ilyen csendes társak csinálják aztán — türelmes és ügyeskedő női kézzel — a férfiak karrierjét. Ők szövik rönkre a társadalmi összeköttetések finom szálait, ők találják ki az élet sok apró, hasznos forráját, ők élesztik a férfi becsavágyát, ha netalán ellankadna, ők adják neki az új meg új, ellenállhatatlan inspirációt s mindezt egész csendben teszik, szinte titkon, úgy hogy sokszor maga a férfi se tud róla, a világ meg éppen nem is sejtí. Ezek a nők áldozatkészek, mint a keresztény mártírok, és szívosak, mint az északarkai utazók. Akaraterejük határt nem ismer. Valahányszor a férfi meghátrálna már a tornyosuló lehetetlenségek elől, ők lankadatlan lekecsézzel újra és újra föl-tüzelik benne az önbizalmat. A férfit a becsavágy, az anyagi kapzsiság vagy a szellemi hiúság kergeti előre pályáján. De a nő lelkének minden legjobb érzélmeivel, aggódó gondoskodással, kitartó gyöngédséggel, hősies szeretettel szereti azt a pályát, amely voltaképpen nem is az övé, amelyhez, ha nem akarná, nem volna semmi köze sem. A férfinak a végén mégis csak kijut a sikerből, megkapja a kortársak elismerését, rendjelet, fizetést, hírlapi dícséretet, névjegyet ékesítő címetek és hivatalokat, mindezt béréül annak a munkának, amit kisebb-nagyobb kedvvel és hivatottsággal végzett. A „társ”-nak azonban — aki az aktív munka nagy gyönyörét se élvezte — mindebben semmi része. Az ő hallgatag tetteinek nincs semmi külső látszata, semmi kézzelfogható eredménye és bizonyítéka. Az ő szerepében olyan kevés a külső dícsőség, mint a szinpadai sugóban: a közönség soraiban egyetlen ember sines, aki reá gondolna, aki írta volna érdeklődnek, aki az ő jelenlétét csak észre is vonná, de nem is szabad, hogy legyen, aki őt észreveszi. Maga a dramai hős se vet feléje egy pillantást sem, csak amikor elakad a

szerepében, akkor egy-egy percre közeledik a sugó helyéhez s ilyenkor a láthatatlan ember, aki a szövegkönyv lapjait forratja, el-elmosolyodik a maga titkos, mozgótló fölényének pillanatnyi tudatában s a saját lelke mélyén talál magának valamelyes félnök elismerést. A „társ”-nak is csak annyi elismerés jut, amennyit önmaga juttat magának. A világnak tudomása sines az ő létezéséről, a férfi pedig, akit az ő lelke visz előre, vagy egyáltalán nem érzi az ő érzékét, vagy ha érzi is, a siker perceiben megelégedezik róla. S „a társ” egyedül marad és leginkább egyedül akkor, mikor munkája megtöri a másnak termő gyümölcsöt.

Lucien Mühlfeld regényének kezdetén megismerkedünk egy igen boldog és még javakor-beli házaspárral: Albert Tellier doktossal és feleségével, Geneviève asszonnyal. Tellier az orvosi „Schöngeist”-ek közül való, akik szeretnek bele-mélyedni a maguk mesterségének elvont és tudományos szakmaiba, akik úgy tudnak gyönyörködni egy sikerült baoullustelepben, mint más ember Carlo Dolce legszebb képeiben, s akiknek egy fgyasztott állati preparátum sokkal érdekesebb, mint akármelyik regényírónak legheirisebb mesterműve. Tellier e mellett tehetséges, eleven-eszű, meggyerő modoru és igen csinos ember. Szép, magas alak és a feje dus, barna fürtjeivel, fiatalos arckifejezésével, nem is olyan, mint egy közönséges doktoré, hanem inkább mint egy modern alanyi költőé.

Ebben a emberben megvan minden tulajdonság, ami a „karrier”-hoz kell. A felesége, Geneviève, maga az a „társ”, aki által Tellier elérí majd ezt a karriert. Geneviève okos, csinos, esőndes fiatal asszony. A társaságban szeretik, mert mindenkiel szeretetreméltó, barátságos pedig őszintén és őszintelenül ragaszkodik. Azt is tudja róla mindenki, hogy van magához való esze, ügyesen megfelel minden tréfára és ha beszél, csak megfontolt és józan dolgokat mond. Szél-

munkájában a hazai izlésre s népünk ősi hagyományaira vetne ügyet, azt állítaná elő, ami kultúrzsűségleteinkkel megegyez, s nem árasztaná el az országát idegen divatok lelkét mérgező, bódító terkaságaival. Éppen tegnap irtuk meg e helyütt, hogy az állampolitikának eddig erre a fontos dologra semmi gondja nem volt. Három évtizeden át ipari fejlődésünk jóformán egész magára volt hagyva. Spontán hajtsái rendszerelének, többnyire gyengék, sokszor életképtelenek voltak. Csak mintegy tíz év óta törődik az állampolitika az iparfejlesztéssel. Hát azóta történi is valami, de nem elegendő. Már nem függünk annyira Ausztria iparától, mint régebben, de még nem vagyunk annyira önállóak, mint lennünk kellene s mint lehetnének, ha három évtizedet tétlenül el nem mulasztunk. Az utolsó öt esztendőben már valami rendszerességre is törekedett az iparfejlesztési politika. Nem rajta mult, ha többet nem tudott alkotni, mint amennyit alkotott. Azzal a kevés pénzzel, amely rendelkezésre állott, valóságos isten csodája, hogy ennyit is tudott teremteni. Nem a kormányzatnak tesszünk szemrehányást e mulasztásokért, hanem — mint már megírtuk — a parlamentnek. A törvényhozásnak lett volna kötelessége, hogy ne olyan fukarul lássa el pénzeszközökkel az iparfejlesztési törekvéseket. Ha a parlament garaszkodott, a kormányzati működés nem alkothatott olyan dolgokat, amelyek százezermilliókat igényelnek. A mostani kormány helyes lépést tett e téren, midőn új alapon szervezte meg az ipartancsot s ennek legsürgősebb feladatává egy nagyszabású iparfejlesztési terv kidolgozását tette. Ez kell valóban a magyarnak. Legyen az iparfejlesztés nagyszabású és tervszerű. A közvélemény majd rászorítja a törvényhozást, hogy nem törődve bizonyos társadalmi nyomásokkal, bőkezűen bocsássa a kormányzat rendelkezésére az önálló ipar megteremtésére szolgáló pénzeszközöket. Akkor aztán ki lesz köszörülhető az a sok csorba, amit három évtizednek rendszerelensége és fogyatékosága okozott. A csongrádi eset pedig megmutatja, hogy a helyes iparfejlesztés nem pusztán gazdasági feladat, hanem egyúttal a szó legteljesebb értelmében *nemzeti politika* is. Mert az alföldi asszonykép eltévelyedése a nemzeti izlés, a nemzeti erkölcs alapjait épp úgy támadja meg, mint a gazdasági alapokat. S ennél a nagy bűnnél az

idegen ipar szerepelt kerítőül. Kergessük ki a kerítőt, hogy végét vethessük a bűnnek. És csináljunk nemzeti ipart, amely természetében a nemzeti erkölcs s a nemzeti izlés útján fog haladni. Erre tanítson minket a lex-Sohlya, amelynek megpendítőjét hazafias elismeréssel köszöntjük.

BELFÖLD

Miraglia szenátor Budapesten. Mint értesülünk, *Miraglia* olasz szenátor ma Bécsből Budapestre érkezett és délelőtt *Bordanaro-Chiaromonte*, a budapesti olasz főkonzulátus jelenlegi vezetője kísérelében látogatást tett *Hieronymi* Károly kereskedelmi miniszternél. Az olasz kormány küldötte hosszabb ideig értekezett a miniszterrel és tájékozódást szerzett aziránt, hogy mily fogadtatásra számíthat Magyarországon az olasz kormány kívánásába a köztudó végleges kereskedelmi szerződésben az olasz borvámkezelés dologában. A magyar kormány nem értetült előre az olasz szenátor ideérkezéséről és ezért sem gróf *Tisza* István miniszterelnök, sem *Tallán* Béla földművelésügyi miniszter nem szakították meg husvétit szabadságukat, melyet a fővárostól távol töltönek. *Miraglia* szenátor még egy-két napig Budapesten marad és az alatt értekezni fog a földművelésügyi miniszterrel is.

Rómából táviratokban lapunknak: Gróf *Miraglia* missziójával kapcsolatban kijelentik, hogy az olasz kormány egyáltalában nem ragaszkodik a borvám-klauszula fenntartásához vagy az olasz bornak külön kedvezményekben részesítéséhez. Az olasz kormány csak azt akarja keresztülvinni, hogy a sanseverói kerületnek 200.000 hektoliternyi fehérborkivétel mérsékelt vám mellett biztosítások. Gróf *Miraglia* ebben az ügyben fáradozott Bécsben. A közös külügyi kormány ezt az ajánlatot tudomásul vette, de kötelező ígéretet nem tett.

Kettős ujoncállítás. A közigazgatási hatóságoktól nyert információk szerint az idei *kettős ujoncállítás*, t. i. a tavalyról elmaradt 1903. évi ujoncok állítása f. évü április hóban és az 1904. évi ujoncok állítása május hóban, minden akadály nélkül, előreláthatólag a legjobb eredménnyel jár. Az 1903. évről való ujoncok május hó első napjaiban tartoznak bevonulni, de abban az előnyben részesülnek, hogy összszolgálati kötelezettségük, a 12 esztendő, 1903. december 31-től számítatik, valamint a tényleges 2 évi szolgálatba az 1903. évi október 1-től 1904. évi május 5-ig terjedő 7 hónap beszámítatik. Az egyéves önkéntesek szolgálati idejére nézve azonban semmi változás nem történt. Az 1903. évi korosztályba tartozó egyéves önkéntesek nem május 5-ikén, hanem október 1-én tartoznak bevonulni, ha csak elhalasztani nem akarják a tényleges szolgálatot és a tényleges szolgálati év 1904. október 1-től 1905. október 1-ig tart.

lemi világitó-toronynak azonban senkise tartja Geneviét s valóban nem is tesz olyat, amit erre részgálhatna. Csendben él, de még csak nem is amolyan ganges csendben, amivel az emberek a maguk elszigetelt kiválóságát jelzik. Nem fest, nem zongorázik, nem alapít egyesületeket és egyáltalán nem foglalkozik társadalmi kérdéssel. Kis fia nevelésével, háztartási teendőkkel, látogatásokkal, olvasással, csupa egész közönséges asszonyi foglalkozással tölti idejét. Közé és más asszonyok között csak az a különbség, hogy másoknál minde foglalatosság celtalanul, véletlenül, rendszeretlenül meg vége, míg Genevié minden legapróbb tetteinek megvan a maga oka és célja. Mikor a háztartásával bajokodik, arra gondol csupán, hogy az idegenekre, akik Tellierhez jönnek, mennél szebb és biztatóbb benyomást tegyen a celebritás-jelölt otthona. Mikor látogatába megy, utoljára hagyja a saját jó barátait s előbb sorra járja a férje hasznos ismerőseit, az egyetem tanárok, a nagy specialisták, az előkelő orvosok családját. Olvasni pedig nem regényeket, holmi könnyű női dolgokat olvas Genevié asszony, hanem szaktudományos folyóiratokat, orvostani lexikonokat és a férje kéziratait.

Mindebből azt hinné az ember, hogy Genevié a közönséges, nagyravágyó, stréberkedő asszony, akinél minden érzelmét elnyom a szenvedélyes számítás. De Genevié nem stréber-asszony. Nála minden számítás és minden mesterkedés éppen az érzelemből fakad, a férje iránt való határtalan szeretetből s abból a nemes önzésből, ami az ilyen szeretettel együttjár. Genevié, mikor a férje jövőjén dolgozik, nem azért teszi ezt, mintha nagyra becsülné a külső dícsőséget, vagy a vagyoni gyarapodást: hanem teszi ezt csupán boldog házasságuk érdekében. Az első időben ugyanis Genevié asszony egy igen értékes tapasztalatra tett szert, némi csalódások és fájdalom árán. Azt tapasztalta, hogy a férje elhidegült iránta, mihelyt nincs érdekes és intenzív

foglalkozása, hogy kellemetlenné és zárkózottá lesz, mihelyt a munka hiányát érzí. Ettől a perőtől fogva Genevié egész házassági politikáját arra irányítja, hogy Tellier ne érjen rá *utakozni*.

Tellier azonban nem olyan ember, aki beérné a mindennapi *ordináció* aprólékos és dicsőségtelen munkájával vagy a házi betegok udvarias és érdeklent kezelésével. Neki ennél több kell. Geneviéve tanácsára külön szakmát választ magának, a tuberkulózis gyógyítását. Ez a választás mindenképpen okos és célszerű dolog. A tuberkulózis kérdése éppen most van napirenden és az egész művelt világ érdeklődik iránta. Tellier kollegái közül még senki se foglalkozott vele. Ez a két körülmény már magában véve nagy szerencse. Ha valakinek sikerül rátennie a kezét valamire, amire még senki se gondolt, de már mindenki gondolhatott volna, az a maga jövőjét már féligmeddig megalapította.

Tellier vállalkozása nagyon jól indul. Egy külvárosi utcaiban klinikát rendezett be szegény betegek számára. A páciensek száma napról-napra nő s vele együtt a nemeslelkű Tellier doktor hire is. Az előkelő újságok kiküldik tudósítóikat a Tellier-klinikára és szép, színes cikkeket ünneplik az új intézményt. Mivel Tellier mindig a rendelkezésben van, az újságírók kalauzolását Geneviéve végzi, ő magyarázza az intézet be rendezését és a Tellier-féle gyógykezelés módjezeit. Ugyancsak ő végzi a férje írásbeli munkáit is. Tellier a legnagyobb orvosi szaklap számára ír egy cikksorozatot a tuberkulózis gyógyításáról. De mivel ő maga kissé neheztollis ember, akinek a tolla alatt össze-visszagaboncolódnak a mondatok, feleségére hagyja a technikai munkát és maga csak a tudományos gondolatokat és elveket jegyzi fel, ugy. amint hirtelen észébe jutnak. Ezekből a hevenyszert feljegyzésekből csinálja Genevié asszony a Tellier-cikkeket, amik könnyed, kellemes írásmódjuk révén mihamar népszerűekké lesznek.

KÜLFÖLD

A macedóniai helyzet. Az irredentista agitáció minden követ megmozgat, hogy bizalmatlanságot támaszson a Balkán-kérdésben Olaszország és monárkiánk közt. Célt az azonban nem ér el. A józan alacs közvélemény jól ismeri a monárkiánkkal való egyetértés értékét és szívesen fogadta a hirt, hogy *Vilmos* császár napolyi útja is hozzájárult a megegyezéshez.

Konstantinápoly, április 1.

A főfelügyelő és polgári ügynökök utolsó gyűlésén közölte *Hümi* basa, hogy a mult évben az albán vidékeken a verbosszu megszűntetésére kiküldött külön bizottságok munkájukat befejezték. Körülbelül 6000 esetben létesítettek kibékülést. E tekintetben részletes előterjesztést ígértek. Jelentést tett *Hümi* basa a mozgalomról, a bandák különböző üzemeiről, az eparkisták és patriarkisták egyházi konfliktusairól és egyéb igazgatási ügyekről. *Hümi* basa tudatta, hogy májusban Monasztirba szándékozik költözni, mert a szalonikii rendőrségi reform be van fejezve és a rendes ügyeket a váli is elintézheti. Az utazás azonban csak akkor történik meg, ha a külföldi tisztok megkezdik a osendőrségi újjászervezését. A polgári ügynökök a monasztiri vilajetből érkezett panaszokat terjesztették elő, amelyek szerint néhány inséges nem kapta meg a neki járó támogatást. *Hümi* basa megjegyezte, hogy a szalonikii póthitel fog kieszközölni. Ezenkívül panaszokot ad a polgári ügynökök, hogy a mezőgazdasági bankok nagyon nehézkesen járnak el az előlegek adásánál. *Hümi* basa orvosást ígért. A polgári ügynökök minden ülésen különböző előterjesztéseket tesznek amelyet megvizsgálunk és lehetőség szerint azonnal elintéznék.

Konstantinápoly, április 1.

A török és görög táviratokban a strumicai merénlyöt *Zogras* *Vaszil*nek nevezik. Hivatalos török adatok szerint egy *Mieso Petrov* nevű bolgár egy egyházi konfliktus következtében megsebesítette *Zogras* *Vaszil*ot. A következő napon *Zogras* *Vaszil*o merénylettel kísérelt meg Gerazimos érsek ellen. Az ökmén patriárka az utolsó időben ismételt panaszokot a portánál és az entente-nagykövetségeknél a bolgár érszakoskodás miatt, valóban történt érszakoskodás, amint az az egybehangzó konzuli jelentések igazolják, de az gyakorta görög túreltelenség és propaganda is provokálta, mert a görögök ki akarták használni a multévi bandamozgalom után következő kedvezőtlen helyzetet. *Hümi* basa főfelügyelő saját jóvoltából és a polgári ügynökök közbenjárására igyekeznek az ellentéteket elsimítani, de a helyi hatóságok gyakran pártosak vagy jeles szigorúsággal járnak el. A portá, mely a strumicai merénylet következtében bosszútól tart mindkét párt részéről, szigorú intézkedések megtételét rendelte el.

Tellier minde szolgálatakat azzal köszöni meg, hogy Geneviévet munkájába és álmaiba beavatja. A siker egy merész tervet értelt meg ennek a különben közönyös és hívós embernek lelkében. Szanatóriumot akar építeni, ahol gyógy-módot mindenrendű betegeknek kipróbálhatná, ahol szíve szerint elmélyedhetne a nagy kérdés tanulmányozásába.

A kollegák, az ismerősök, a sajtó köreiben mihamar nagy lelkesedést és elragadtatást kelt ez a terv és megvalósulásának semmi sem állná útját. Csak egy dolog hiányzik: a pénz. Honnan szerezzze az ezeket és százezeret, amikből a sanatóriumot felépíteni lehetne, ezen gondolkozik Tellier szabad óráiban és ezen gondolkozik a felesége éjjel-nappal. Tellier a maga moszelető férfezével csupa nagy, egyenes és megvalósíthatatlan tervet szö. Geneviéve az ő csodálatos leleményességével egészen más irányban kutat: a véletlen keresi, a szerencsés, egyéni véletlen, amit erős akarattal és simulékony ügyességgel kell az embernek megragadnia, hogy aztán elvigye oda, ahová jutni akar. S a véletlen csakugyan megsegíti Geneviévet. Velük egyazon házban lakik egy színész, a színésznő, akiről egész Páris beszél és akinek a nevére keresztek a divatár-boltokban a szoknyamintákat. Történik egy napon, hogy *Éslande* kisasszony — így hívják a színésznőt — hirtelen ideggyöresbe esik és segítségért küld Tellier doktorhoz. A doktor ur nincs otthon, künn van a klinikán. Helyette a felesége küldi a kisasszonynak a csillapító porokat, jó kívánásaival és üdvözléteivel együtt. *Éslande* kisasszony meggyógyul és lemegy látogatába Telliernek, hogy szívesleg személyesen megköszönhesse. Ez alkalommal a hölgyek belemelegednek a beszélgetésbe és *Éslande* kisasszony elpanaszolja Geneviévenek, milyen nehéz a színésznő sorsa. Igyekeztének, művészetének, tudásának javát adja és mégsem éri el a teljes sikert, mert mindig akad a kritikások

Az orosz-japán háború.

Budapest, április 1.

A harctérről ma sem érkeztek hírek. A régebben jelzett japán partraszállás tüneteiről sem jelentenek semmit, úgy hogy ez iránt csak sötétben tapogatózik az ember. Megoszlanak a vélemények a Koreában eddig partraszállt japánok száma tekintetében is; némelyek szerint három japán hadosztály van már Koreában, mások ellenben már öt hadosztályról beszélnek. Egy távirat szerint a mitkádó legközelebb Koreába megy és átveszi a hadsereg fővezérlését. Érdekes, hogy *Versesagin* orosz ezredes, aki azelőtt *Kuropatkin* törzskarához tartozott, a *Vjedomszti* egy cikkében óva inti honfitársait az ellenség lekicsinyelésétől. Amaz állítást illetleg, hogy a japánok 250.000 embernél többet nem állíthatnak harcba, azt mondja az ezredes:

— Nézetem szerint az ily állítások rendkívül veszedelmesek. Csak árthatnak nekünk, mert tisztá szemmel kell nézni a veszedelmet és sem tubescsülni, sem lekicsinyelni nem szabad. Gondoljunk vissza, mi történt a török háborúban. Elhitettük magunkkal, hogy a törökök legfeljebb kétszáz ezer embert állíthatnak csatasorba. Erre támaszkodva, négy hadtesttel kezdtük meg a háborút. Alaposan csalódtunk és 600 ezer embert kellett a Balkánra szállítanunk. Ennek következtében a háború két évig tartott és két milliárd rubelünkbe került, de Törökország nem Japán. Törökországnak nem volt 50 millió lakosa és közel volt hozzánk. Nem kellett csapatainkat 20.000 vesztynyre küldnünk. Ugyazólván otthon harcoltunk. Ma minden ellenünk szól: a harctér távolsága és az ellenségnek a harctérhez való közelsége. Bátor és erős ellenséggel van dolgunk, mely el van szánva egész existenciáját kockára tenni. Háta mögött a tenger van, tehát meg nem hátrálhat. Vagy győznie, vagy elbuknia kell. Hogy remélhetjük, hogy ily ügyes ellenség háborút indít, a nélkül, hogy tisztában volna erejével? A japánok épp oly ravaszok, mint a boerok, de ezek mindössze 30.000 fegyverfogható emberrel rendelkeztek. Mégis kényszerítették az angolokat, hogy 250.000 főnyi sereget tartsanak. Miért tagadnók, hogy a japánok 6—700.000 embert küldhetnek ellenünk?

A csöngösut átközet.

Pétevár, április 1.

Az orosz távirati ügynökség jelenti tegnapi *Liaojangból*: A japánokkal való első észak-

koreai küzdelem, amely az orosz fegyverek diadalával végződött, a japánokra nézve tiszerte nagyobb veszteséggel járt, mint az oroszokra. A japánoknak, koreai jelentések szerint, körülbelül 20 halottjuk, 120 sebesültjük volt, a sebesülteket 600 koreai segítségével a japán főcsapatokhoz szállították. A japánok zvara oly nagy volt, hogy a *Vörös Kereszt* zászlóit tüzetek ki, annak jeléül, hogy meg akarják magukat adni. Ilyen zavarodást a japánok között a Kínával való háborúban nem észlelték. A *Liaojangban* állomásozó csapatok körében az első fényes koreai győzelem nagy lelkesedést keltett.

A japán flotta saporttása.

Berlin, április 1.

A *Lokalanzeiger* értesülése szerint több japán tiszt a berlini japán katonai attasé vezetésével meglátogatta a *Vulkan* hajógyárat. Ugy látszik, hogy a japánok, a háború kimenetelére való tekintet nélkül, már most akarják arról gondoskodni, hogy flottájukat, amely a háború folyamán bizonyosan még jobban meg fog rongálódni, megfelelő színvonalon tartassák. Annál a nagy politikai bensőségű fogva, amely Japán és Anglia között észlelhető, nagyon természetes, hogy első sorban az angol hajógyárak kapnak a japán kormánytól megrendeléseket, a mellett úgy látszik, hogy a német hajógyáraknak is jut elég megrendelés.

A mitkádó mint fővezér.

London, április 1.

A *Standard*nak azt táviratozzák Shangaiból, hogy *Mucuhitó* japán császár legközelebb Koreába érkezik s átveszi a japán főhadiszállás parancsnokságát.

Kívégzéseik.

London, április 1.

Szöulból jelentik a *Daily Telegraph*nak, hogy a japánok számos foglyot kivégeznek, így a legutóbbi két éjjelen tizenhat embert végeztek ki, tizenhárom lefejeztek és háromat folakasztottak.

Skrídlöv tengernagy nyilatkozata.

Pétevár, április 1.

Az *Odesszija* *Novoszt*i tudósítója Szebasztropolban meglátogatta *Skrídlöv* tengernagyot, akiről az a hír volt elterjedve, hogy mint a balti hajóraj parancsnoka, Kelet-Ázsiába fog menni. *Skrídlöv* a háborúról a következőket mondta:

— Ön tudja, hogy nagyon érdeklődöm kelet-ázsiai hajórajunk sikerei és kudarcai iránt, mert hiszen én teremtettem ezt a hajórajt. Rendkívül fájdalmasan érintettek az első kudarcok, amelyeknek csak annak a körülménynek tulajdonított, hogy *Alexojevnek* nem állottak megfelelő erők rendelkezésére. De most, hogy *Makarov* és *Kuropatkin* állanak a dolgok élén,

egészen nyugodt vagyok. Nagyon jól ismerem a japánokat; igazi tengerészek, derék, bátor emberek és vakmerőségük bámulatos; flottájuk fényes. Ön láthatja, hogy teljesen egyenlőrangú és nagyon veszedelmes ellen-ségnek tekintem őket. De egy fontos momentum nincs meg náluk: a tradíció, amely a mi tengerészetünkben már régen megvan. Hogy a háború ki fog törni, az előttem már rég nem volt titok; hiszen már jóval a háború kitörése előtt mindenkinek prédikáltam. Nem is jöhettek másképpen: Japán le akar velünk számolni a nehézségek miatt, amelyeket a kínai háborúban eléje gördítettünk. Mi voltunk azok, akik a győzelmes japánok elül elzártuk az utat Kína felé és midőn hajlandók lettünk volna Japánnak bizonyos koncessziókat tenni, akkor már Japán el volt készülve a nemzeti és hazafias háborúra.

A japán flotta működéséről ezeket mondta a *tengernagy*:

— Azt állítom, hogy *Port-Arthur*nak első bombázása volt a japánokra nézve fontos; a *Port-Arthur* ellen ezután intézett támadások csak kémlelésnek tekintem, amelynek az volt a célja, hogy bennünket lekölessen és hogy japán csapatoknak Koreában való partraszállását lehetővé tegye. A *vladivosztoki* támadásnak is csak kémlelés volt a célja, hogy meggyőződjének *Reitzenstein* flottájának holletéről. *Port-Arthur* a tenger felől bevehetően. Egészen véve tehát a japán flotta eddigi akciója eredménytelen volt. Egyébiránt a flotta működését most már a szárazföldi hadsereg fogja átvenni és ezé lesz a háborúban az utolsó szó. Meg vagyok győződve győzelmünkről és már legközelebb nagy harci sikereket várok.

A fekete-tengeri hajóhad akciójáról így nyilatkozott *Skrídlöv*:

— Az erről a flottáról terjesztett hírek teljesen alaptalanok, amit legjobban bizonyít az a körülmény, hogy a flotta számára semmiféle hitelt sem kértek. Manővereket végeztek ezekkel a hajókkal, amit minden esztendőben meg szoktam tenni, de azért a haza minden pillanatban készen fog bennünket találni.

Örökös tiltakozás.

Pétevár, április 1.

A *Novoje Vremja* mai száma vezető helyen tiltakozik az ellen, hogy angol hajók a *Mária hercegnő* dán hajót, olyan ürügygel, hogy orosznak nézték és hadi dugárut sejtettek rajta, feltartóztatták.

BUDAPESTI NAPLÓ. Március 31-ikén

uj előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetés ezen a napon lejárt, méltóztatásuk a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

között egy-egy, aki ellene dolgozik. Így például őt is üldözi évek óta egy kritikus — Geneviève asszony bizonyára ismeri — ugyanaz, aki olyan szép cikkekét ír a *Tellier*-klinárikáról. Ha Geneviève asszony szólna egy szót ennek az újságírónak. Geneviève szól és a szigorú bírálatok nagyhírtelen megenyhülnek. Ettől fogva a színesnő lelkes híve *Tellier*ékknek s megemlékszik rólok akkor is, mikor egy fényes házasság kedvéért elhagyja a szinpadot. A völégény, akiért *Eslande* kisasszony pályájától megválik, milliomos agglény, polgári állására nézve konzervgyáros. *Eslande* kisasszony ezt a címet nem tartja magához méltónak és elhatározza, hogy valami uton-módon szerez a völégénynek ennél előkelőbbet. De mit csinálhat az ember egy élemedett konzervgyárossal, akinek semmiféle tehetsége, semmiféle különösége, semmi bogara és mániája sincs — aki egy egészen közönséges, normális, tisztességes konzervgyáros? Az ilyennek csak egy menekvése van: a jótékonyág. És *Eslande* kisasszony ráruházta völégényére az emberbarát rokonszenves szerepét, melylyel együttjár a „nemeselelkű milliomos” címe és jellege. *Tellier* doktorék a maguk magasaróptú, furosa eszméivel éppen kapóra jönnek: *Eslande* kisasszony nekik juttatja a jótékonyági milliót és ezzel boldoggá tesz mindenkit. Ó maga örül, hogy az újságok most már az ő völégényét emlegetik a híres *Tellier*vel együtt, a milliomosnak is tetszik az új szerep, *Tellier*ék pedig boldogak, mert egy év mulva megnyithatják a kétszáz betegre tervezett szanatóriumot. A doktor most elérte dicőségének delejét. A nagy szanatórium-alapítvány híret a külföldi újságok is átveszik és az egész világot bejárja az üdvözítő hír, hogy van Párisban egy *Albert Tellier* nevű tudós, aki megmúti az emberiséget a tuberkulózistól. A nemzetközi biológiai kongresszus őt választja tiktárává. A párisi társaság felkarolja és a *Faubourg St.-Germaine* legzárkózottabb arisztokratái meghívják estélyeikre. *Tellier*

elfogadja a meghívást, jölehet a felesége nincsen beleértve, és Geneviève, a társ, egyedül vacsorázik odahaza, miattal a férjét idegen helyen ünneplik.

Ezzel megkezdődik a csendes tragédia.

Tellier sikere nőttön-nő. Ahány indiai fejedelem és balkáni trónkövetelő Párisban van, az mind vele gyógyíttatja magát. Írásait elkapkodják a kiadóok. A szanatórium megnyitását országgraszoló eseményképpen ünneplik. A doktornak már annyi a dolga, hogy alig ér rá otthon lenni. Amikor pedig hazajön, fáradtan, idegesen, semmi se tetszik neki, ami azelőtt tetszett. Tulságosan egyszerűnek találja otthonát, nagyon igénytelennek és egyhangúnak. Egy *Tellier*nek, az emberiség jöltevényének nem való ilyen házban laknia. Vesz tehát új házat, egész modern, pompás berendezéssel és hatalmas fogadó-termeit megtölti mindenféle *Lajosok-korabeli*, történeti értékű drága butorokkal. De az új ház se vonzza már jobban a régimélt. Oda is csak akkor tér be, amikor nagyon érzi szükségét a pihenésnek és az egyedül-létnek. Geneviève pedig magányosan, könnytelen, hideg bánatban járja a nagy, sivár, diszes házat, amit a saját keze munkájával épített maga fölé. Vigaszt fiában találhatna csupán, de a fiu sem az óvé. Az is az iskolás már, a külvilágé, az idegeneké.

A „társ”-nak nincs többé életcélja, nincs senkije és semmije, se munkája, se pihenése, se fáradsága, se örme. Pedig Geneviève még fiatal asszony: a harmacos évek végét járja. Előtte van még az élet fele, Isten tudja, hány hosszú, magányos, céltalan, fénytelen esztendő. — Új lehetőségek nem viritanak az ő útján. Amit maga alkotott, szive vérvél, legjobb érzésével és akaratával: minden ellene fordult. Saját tetteinek örök, törhetetlen bilincseivel lekötték szárnyait, amikben lett volna elég írja erő, hogy felvigyék őt magát szabad, napsgaras magasztalokba.

Más asszony beletörődnek ebbe a helyzetbe könnyen, belenyugodnak abba, hogy ő le van

tárgyalva és az életből több neki nem juthat. De Geneviève öntudatában van a maga helyzetének, érzi, minden pereben és minden órában, és lelke minden csalódások után is van olyan ruganyos, hogy visszatekint a maga múltjára, majd a mások jövőjét vizsgálja, összehasonlítja a saját sorsát a másokével és keres valami menekvést, vagy az igazságot.

Egy nyári kirándulás alkalmával Geneviève asszony egyik barátjával egy kis falusi boltba téved. Amolyan mindenféle-bolt az, ahol szövetet, papírt, csokoládét és szobafestéket árulnak vegyest; mögötte van egy kis sötét szoba, ahonnan fűszeres ebéd-szagok áradnak kifelé. A bolt-asszony ott főzi a déli levest. Közönséges, tenyeres-lapas munkásasszony ez, aki nagy garral sürgölködik a maga tenyérynél birodalmában, a papírok, szövetek, csokoládék és festékek között. Geneviève feléled, amint nézi gyors, gyakorlott mozdulatait, arcának megelégedett, fontoskodó kifejezését.

— Lásd, — mondja Geneviève asszony barátjának — azt hiszem, odandék mindent... mindent... ha cserélhetnék ezzel az asszonnyal.

Ezért az egy mondatért, amit manapság száz meg száz Geneviève elmond a világ minden sarkában, ezért az egy mondatért *modern* mindenekelőtt a *Lucien Mühlfeld* könyve. S az a szomorú, szerény és megszokott történet, ami ebben a mondatban szóva lesz, sokfelé, sok nő szívében fog visszhangra találni. Befelejezése, ünneplés, akkordos „Végo” nincs ennek a történetnek. Az író el nem szakítja a fonalat, csak elereszti, óvatoss, könnyű kézzel. Az olvasó képzelete ám szöjje tovább. Könnyű azt már tovább szólni, mert most már nem jön semmi új, csak ismétlése annak, ami eddig volt. Új hangok nem kelnek többé, csak ritmikus, egyenletes, szomorú hullámcsapásai az élet végnélküli egyformaságának.

HIREK

Fegyverszünet!

Mit is mondott Lukács László pénzügyminiszter a vasutasok fizetésrendezése ügyében? Azt mondta, hogy a vasutasok fizetésrendezése meg fog történni a kellő időben, mert hiszen az e célra kivánt pénzösszeg már föl van véve az 1904-iki költségvetésbe. Ezt a kijelentést sokan félreértették vagy helytelenül magyarázták, holott a pénzügyminiszter kijelentésének, mint ahogy a *Budapesti Napló*-ban a legilletékesebb helyről nyert információk alapján megírtuk, az volt az értelme, hogy a vasutasok fizetésrendezése május hó elsejéig feltétlenül bekövetkezik. Ugyanakkor írtuk meg azt is, hogy Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter a husvétii szünet után betérjé a MÁV alkalmazottainak fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot s a kormány kérni fogja a javaslat sürgős tárgyalását, hogy május elsejéig törvényerebre emelkedhessen. E kijelentések dacára a vasutasok a mult vasárnapon gyűlést tartottak Budapesten s állást foglalva a pénzügyminiszter beszéde ellen, kimondták, hogy mozgalmuk dülőre jutása előtt országos szövetséget alapítanak, amelynek előkészítéséhez országos pénzalapot gyűjtenek. Erre a határozatra vonatkozik Hieronymi Károly rendelete, amely a gyűjtést betiltja. Ezt a tilalmat a miniszter avval okolja meg, hogy a vasutasok gyűjtésre nem kértek engedélyt, gyűjtésüket nem is országos szövetség megalapítására, hanem oly sélből indították meg, hogy a mozgalom esotleges áldozatainak ellátására pénzalappal bírnak. A miniszteri rendelet megtiltja tehát a gyűjtést és főlhívja az igazgatóságot, hogy a már befizetett összegeket küldje vissza, a gyűjtések folytatása esetében pedig indíttassa meg a büntető- és fogelmi eljárását. Az országos szövetség megalakítására vonatkozólag azt mondja a rendelet, hogy ahhoz az igazgatóság elnökének előzetes engedelmé szükséges.

A helyzet tehát kiélesedett. Ilyenkor a jó tanács is ér valamit s ezért sietünk a jó tanácsosai.

Vonjuk le először a tanulságokat az ismertett tényállásból. Nyilvánvaló az, hogy a kormány ígéretet tett arra nézve, hogy a fizetés ügyét május elsejéig rendezni fogja. Ezt az ígéretet komoly kormány tette. Szavában és ígében bízni lehet. A vasutasok ezzel szemben mégis a szervezkedés legfontosabb kellékének előteremtéséhez: a pénzügyi téshez nyultak. A miniszter így mondja legalább. De a miniszternek nincs igaza, mert a valóság ebben a dologban az, hogy a vasárnapi vasutasgyűlés határozatában világosan meg van mondva, hogy a gyűjtést a szövetség alakulási költségeire rendezik s nem a sztrájk-kassza alapjára, sőt a gyűlés elnöke rendroztasította az egyik közbeszólót, aki a mozgalom áldozatainak folszolgáltatásáról beszélt. Nyilvánvaló tehát, hogy itt két félreértésről van szó s hogy ez a két félreértés vezetett a miniszter tulságosan szigorú rendeletéhez.

Az egyik félreértés a pénzügyminiszter nyilatkozatának meg nem értésében áll. A másik abban, hogy a kereskedelemügyi miniszter félreértette a vasutasok által megindított gyűjtés célját. A vasutasok mozgalma sikerhez vezetett máris, mert biztos ígéretet tett a kormány arra, hogy május elsejéig megkapják követeléseiket, s ha mégis szervezkedtek volna mozgalmuk biztosítására, az a komoly küzdelem jellegével bírt, de semmi esetre sem tette indokolttá ezt a szigorú és céltalan rendeletet.

Most azonban az a helyzet, hogy a két küzdő tábor teljes fegyverzetben áll egymással szemben. A végsőki szervezkedő vasutasok az egyik oldalon, a szigorú rendeletre hivatkozó kormány a másikon. A két küzdő félhez van egy szavunk, jó ta-

nácsunk, melyet a vasutasok és a közönség érdekeinek szemmel tartása sugall. Tanácsunk a fegyverszünet. A parlament amugy is szünetel s a husvétii békeség ünnepe is most vonul be az országba. A két hadakozó félnek is lábhoz kell tennie a fegyvert, mely most már a legelősebb lövegekkel van megtöltve. Mindkettőnek várnia kell, amíg a helyzetben beáll a kívánt fordulat. A kormány május elsejéig be fogja váltani ígétét s akkor semmi ok sincs arra, hogy a lábhoz tett fegyvert vállhoz emeljék, s nincs ok arra sem, hogy egy pillanatra is megrendüljön a magyar közönségnek a vasutasok tiszteltreméltó testületébe vetett ama hite, hogy saját legjogosabb érdekeiket se becsülték soha többre a közönség érdekeinél. Ez a fegyverszünet tehát, amely május elsejéig tartana, máris biztosít egyet a hadrakész vasutasoknak: a közönség meleg szimpatiaját, amely nem utolsó dolog a háboruban. Ez előny mellett semmit sem veszélyeztetnek, sőt biztosítják maguknak azt, hogy a kormány is be fogja látni, hogy nincs semmi oka arra, hogy rendeletének éles intézkedéseit foganatosítsa. Ha a kormány nem váltja be ígétét, akkor ám vállhoz a fegyvert s az eddig gyűjtött munióval folytatni a háborút!

Ez az a tanács, melyet a vasutasoknak adunk. Az ő érdekekben és igazságos ügyük érdekében kiáltjuk feljüket a: Fegyverszünet! szót. Bizonyosak vagyonk benne, hogy ők lesznek a győztesek.

Budapest, április 1.

— **Az olasz királyi pár legátusa.** Rómából jelentik, hogy az olasz királyi pár legközelebb Bariba utazik s ezt az alkalmat arra is felhasználja, hogy meglátogassa a montenegrói udvart.

— **Uj csillagkereszt-teszt ölj.** Bécsből jelentik, hogy *Mária Jozefa* főhercegnő *Szapáry* Klementina Mária prónőnek a csillagkereszt-rendjelet adományozta.

— **Münnich Aurél üdvözlése.** Münnich Aurél országgyűlési képviselő, a Bevárosi Takarékpénztár elnökét tegnap testületileg üdvözölték az intézet tisztviselői abból az alkalmából, hogy a király a Lipóterend középkeresztjével tüntette ki. A tisztviselők érzelmeit dr. *Eisler* Zsigmond intézeti ügyész tolmácsolta. Münnich meghatva mondott köszönetet az üdvözlésért.

— **Merénylet a német császár ellen.** Egy velencei távirat hírül adta, hogy az olasz kormány rendelkezésére Velencében letartóztatott *Fetti Arturo* anarkistát. A *Giornale d'Italia* szerint ez a *Fetti Arturo* több társával összeesküvést szőtt *Vilmos* császár élete ellen és arról az olasz belügyminiszternek idejekorán tudomást szerzett. A *Berliner Tageblatt* — mint tudósítónk táviratozza — tulzotaknak tartja az anarkista összeesküvésekről terjesztett híreket. Csak annyi igaz, hogy az amerikai kormány bizalmasan értesítette az olasz kormányt, hogy az amerikai rendőrség tudomást szerzett két veszedelmes olasz anarkista elutasáról, s azóta az olasz rendőrség ketőzött éberséggel vigyáznak a genuai kikötőbe érkező hajókra, Innen támadt az a hír, hogy *Pius* pápa és *Vilmos* császár élete ellen tervezett anarkista merényletet készítenek.

— **Drónéküli táviró Budapesten.** A nagymező-utcai új telefonközpontban most egy külön e célra berendezett laboratóriumban a drónéküli táviratozás gyakorlati alkalmazására irányuló kísérleteket folytatnak. Azt a kérdést akarák eldönteni, hogy felállíthatnak-e Budapesten ilyen állomást amely főleg sztratégiai szempontokból lenne fontos. Az eredeti terv az volt, hogy a Gellért-heggyen állítják fel a táviróállomást, de mert ez a terv rengeteg pénzbe került volna, abban állapotok meg, hogy a kísérleti állomást Káposztásmevgyer és Kispest közt létesítik. A kísérletezés tanulmányozására több műszaki katonatisztet küld ki a hadügyminisztérium s utasítja a bécsi léghajóosztályt, hogy legyen segítségére a kísérletezőknek.

— **Nagyépíték.** A keresztény világ hagyományos kegyelettel ünneplte ma Nagypénteket. A verőfényes szép időben óriási közönség látogatta a templomokat, amelyekben mindenütt pompás szentárokat állítottak föl. A katolikus templomokban reggel onokta gyászmise és utána szentbeszéd volt. miközben az ótári szentséget a sirba helyezték. A koronázó templomban dr. *Kohl* Medárd püspök és dr. *Nemes* Antal apátplébános végezte a szertartást amelyül jelen volt *Augusta* főhercegnő gróf *Zichy* Erzsébet udvarnőgy kíséretében. A délutáni órákban csak növekedett a templomjárás és egy pár templomban veszedelmes tolongás támadt a szentúr körül. Majd megindult a sarandoklás a kalváriához, amelyeket úgy a pesti, mint a budai oldalon sok ezer főnyi

közönség keresett föl. — A protestáns templomokban innepi istentiszteleteket és predikációkat tartottak, amelyeknek szintén tömérdek hallgatójuk volt.

— **Egy öreg honvéd halála.** *Barcs*ról jelentik: *Győry* János nyugdíjas honvéd 77 éves korában Heresznyén elbunyott. A boldogult 1848-ban Heresznyéről három társával honvédek állt be és e három társról soha semmitéle hírt nem hallottak. *Győry* több ütközetben vett részt, míg Világosnál ő is letette a fegyvert. Katonaruháját levette, Világos alól megszökött s többnyire éjjel bujdoskoltva és a már akkor erő szilván táplálkozva, szülőfalujába érkezett. *Győry* itt sem maradhott soká, mert az osztrák elfogatta és katonának vitte.

— **A munka halottja.** Abból a lázas munkájú csapatból, amely nap-nap után meg nem rokkánó kitartással rojja egymás mellé a nyomdában ezeket a betűket, tegnap éjjel a szedőszekevény mellől kidőlt egy derek fiatalember. A munka volt egyedüli támasza *Dolesch* Lajosnak és az lett most ime a halála. Már régóta betegeskedett, a tüdőjében évekig áskálódott a halalos vérsz, de szerette a munkát, nem akart tétlenül élni, hát meghalt munkában. Mindössze két hónapig pihenette roncsolt szervezetét és azalatt a betegsegélyező-pénztár segélyéből élt. De a dolgoztalanság nem volt kedve szerint, meg kötelességei is voltak, belső kötelességei, a családja iránt, és csakhamar visszatért a műhelybe, a szedőszekevényhez, ahol a sorvasztó éjjeli munkára, az ólomgözsös levegő megsürgette *Dolesch* Lajos fatumát: a korai véget. Tegnap éjjel néhány pillanatnyi pihenésre kiment a műhelyből, de vissza már nem mehetett. Fuldoklási roham fogta el és nagyon röviden végzett vele. Nem hagyott maga után mást, csak családja és kollégái fájdalmas gyászát s megilletődött részvétét mindazoknak, akik becsülték benne a lelkiismeretes szorgalmat és jóra valósságot. Egy parancsoló tanulság is elbontakozik *Dolesch* Lajos tragikus halálából. Kiemelése annak a szükségnek, amelyet *Szell* Kálmán teljes mértékben méltányolt akkor, mikor miniszterelnöksége alatt egy 800 000 koronás tételt vitt föl a kerubizási törvényjavaslatba a tüdőbajos munkásoknak állítandó szanatórium céljaira. Gróf *Tisza* István ezt a tételt törülte, holott rettenetes tapasztalatok igazolnák a szanatórium föllállítását. Azok a szegény munkások, akik megrogynak a fizikumuk folytonos tovékenységében a meguk szervezetenek kímélése végett, de munkástársaik egészsége szempontjából is kívánatos volna, ha erre a célra berendezett intézetben üdülének. A tüdőbajos munkások szanatóriumának elődázhatatlan szükségössége mellett szól az egyre fokozódó munkahalandóság és erre adta le a szavazatát *Dolesch* Lajos is, hogy tegnap harmindenégyéves korában kiesett a sorból...

— **Egy osztrák Bille.** Az igazi Bille r tán akadt már a franciáknak is és most az osztrákoknak is egy Billeje, aki a katonai élet rejtelmeiből írt könyvet. Elvégre is az üzlet nem rossz, az ilyen könyvek kapások, boldog volna a kiadó, ha nem támogatná ezt az irodalmat. Csak az lesz a baj, hogy a sok utánzásban majd megkopik az érdekesség. Az osztrák garnizon-regény különben már nem is regény, hanem csak röpiratszerű felsorolása bizonyos dolgoknak. A könyv címe *Császári és királyi szolgálatban* és Braun-schweigban jelent meg. Szerzője két nagyobb garnizonban, Prágában és Krakóban és egy kisebb garnizonban szerette tapasztalati út és a tisztuk lehetetlen életéről írt és a brutalitásokról. A tisztok csak kártyáznak és isznak, a legdurvább életet folytatják és sokan törvénybe ütköző dolgokat is követnek el. Egy alvezéres ezredpánczot szikkaszt. A tisztok feleségei többnyire a „kincstári asszonyok” tájából valók, uralomra vágyók, műveletlenek a legnagyobb mértékben és épp oly csunyak, mint kacérok” és értenek ahhoz, hogyan kell járjuket a magasabb helyeken beajánlani. Persze részletek is vannak s aztán a brutalitások során a kikötés részletes leírása következik. A könyv miatt szigorú vizsgálatot indítottak, s szerzőjét „egy volt császári és királyi tisztot *Metz* Wencselben, a harmadik szekeresezred főhadnagyában sejtük, aki tavaly megvált a hadseregtől.

— **A magyar posta és Oroszország.** A postás és táviró vezérigazgatósága közli, hogy április 15-től kezdve Oroszországba postaltávirányok küldhetők. Az egy-egy utalvánnyal utalványozható összeg maximuma Magyarországból Oroszországba 100 rubel, az ellenkező irányban 254 korona.

— **Magyar sorsjegyek Romániában.** A magyar osztálysorsjáték sorsjegyeinek árusítását ellátották Romániában s nemcsak a kiküldött elárusítókat büntették, hanem azokat az újságokat is, amelyek az osztálysorsjáték hirdetését elfogadták. A román hatóságok ugyanis minden szerencsejátékot főlőznek. Most egy bukaresti távirat arról ad hírt, hogy a bukaresti rendőrség letartóztatott egy *Scio* Valér nevű szásztrégni embert sorsjegyelárusítás miatt és Predealán át hazaküldte Magyarországra. Scio egy év óta lakott Bukarestben.

— **Verecsagin — Kuropatkinnról.** *Kuropatkin* tábornoktól remélik az oroszok az orosz legyvereken ütött csorba kiköszörülését. Ezt a reményt élesztik az újságok is, amelyek nap-nap után hasábotak zongenek az ui fővezér rézi dicsőségéről. *Verecsagin*, a nagy hírű orosz csatáért-festő, aki részt vett a török-orosz háborúban, naplójában így fejezte le Kuropatkin-t:

— Kuropatkin ezredes kétségtelenül hadsergünk egyik legkiválóbb tisztje, nem magastermetű, nem is feltűnően szép ember, de okos és hidegvérű és sok jellemvonás tekintetében ellenléte Skobelevnek. Ez már rég jó barátságban van vele, nagyrabesűli és tiszteli őt, habár gyakran össze is tűzött vele. Meg kell vallani, hogy e perlekedésekben rendszeren Kuropatkin volt igaz. De azért nem lehet azt mondani, mintha Kuropatkin tagabb látókörrrel rendelkezett volna, mint Skobelev; épp az ellenkezője áll, így például Kuropatkin határozottan ellene volt annak, hogy a Balkánon télen vonuljanak át, bár ez a kérdés a háború kimenetelére nézve rendkívüli fontosságu volt.

— Megmászuk a Balkánt és ha nem tudunk átjutni rajta, dicsőségeseen meghalunk — volt Skobelev kedvence trázisa.

— O csak azt tudja, hogy ha meg kell halnunk, meg is foguk halni — szölt Kuropatkin hozzám Plevnában. — Valahogy meghalni azonban nem nehéz, de tudni kell azt is, vajjon érdemes-e meghalni.

Kuropatkin nem volt oly vakmerően vitéz, mint Skobelev, de hős katonai volt ő is, alóla is kilöttek lovakat és az ő orra előtt is felrobantak löporos szakerek, ő is megsebesült. De még most is él és kimeríthetetlen a tervekben, hogy Oroszország ellenségeit romlásba döntse, sőt még inkább az, mint ezelőtt.

— **Az eu ópaias-tott japán udvar.** Érdekes könyv jelent meg tegnap a berlini könyvpiacra. Szerzője Mohl Otmár porosz kamarás, aki a japán udvar megbízására 1887-ben Tokióba utazott, hogy az udvart és az udvari szertartásokat az európai udvarok mintájára át aktsa. A munka gyorsan ment, mert a tokiói udvar nagyon fogékony volt az európai ceremóniát iránt csak a császár trózott olykor-olykor egy-egy újításól. Mikor a porosz kamarás Tokióba érkezett, az udvarnál már európai viselet divott a festői japán öltözék helyett. *Éz Ito* mári műve volt, aki még a császárnét is rávette, hogy a japán arisztokráta hölgyekhez prokian ációit mltézen, és udvari ünnepeknek számításe a nemzeti viseletet. A porosz kamarás rábeszélte Ito márikt hogy ne tegye udvarképtelenné a gyönyörű japán öltözékeket: bizonykodott, hogy Pétervárott, Budapesten és Bukaresben udvari ünnepeken azurak és hölgyek ősi nemzeti öltövényeiben jelennek meg urakodók előtt, de Ito hajhatalan maradt. „Azok az országok — mondotta Ito — már túl vannak a középkoron. Japán még ott tart. Az újításny gyökereinek kell lennie minálunk. Évszázadok múlva majd mi is kezdetük ismét viselni nemzeti öltözeteinket, ha már egészen modernnek leszünk.“ És érdekes módját eszelte ki Ito annak, hogy miképpen számíttáse egyszersmindkorra a nemzeti viseletet az udvarból. A miniszterelnöki palotában nagy álarcsobát rendezett amelyen a hölgyek és urak csak japán nemzeti öltözetben jelenhettek meg. A boldond mulatság után az udvarhoz több senki se mehelett nemzeti viseletben. A porosz kamarás *Nagasaki* főszertartásmezerrel egvütt le ordította japán nyelvre a nyugati álamok udvarainak szertartásabárvát és azokat az udvari hivatalnokokkal és szolgaszemélyzetel tényleg be is gyakorolta. Nagyon nagy lejtőrést okozott a berlini kamarásmesternek az, hogy rárvja a japán császárt szárnysegédek és badsegédek kinevezésére. Erről éppen ugy nem akart hallani *Mutsuhito* császár, mint ahogy elképedt, mikor Mohl kamarás európai mintára azt ajánlotta, hogy külföldi fejedelmi vendégek tiszteletére rendezendő udvari ebéden *karavonja* vezesse asztalhoz a császárnét, ha pedig kiköcszik vele egy hintóban üljön *Haruko* császárné is. De kétség ezt a két engedményi is meglette a császár, badsegédekkel azonban nem akart. Történt egyszer, hogy a *hesseni* ógról látogatásakor az udvari lakájok csőrömpöve hozták fel a tákákat, az evőes közközt, amelyeket a tányérok mellől elszedtek, a földre ejtették, sőt le is dobált, hogy gyorsabban tállalhassanak. Attól fogva a porosz szertartásmester külön oktaát adott a lakájoknak a terítés és felszolgálás nagy művészetéből: bákokat tiltettek asztalok körül és napokig, hétéleg gyakoroltatta az udvari szolgaszemélyzetet a tállálásban. Az udvari vadászati kóci is irítózott *Mutsuhito* császár. Voltak ugyan már

akkor is vadászatok Tokióban, de csak vadkaosára és egyéb madarakra vadásztak, azt sem puskával, hanem lepkefőzőhöz hasonló hálával, amelyet nagy rudra erősítettek, hogy rüptében, magasan is elérjék a felhessegetett madarakat, amelyeknek aztán a vadászatra kirendelt kis suhancok kitekérték a nyakukat. Sikerkült a porosz kamarásnak azt is keresztilvinni, hogy a császárné hölgyek számára rendjeit alapítson. Mikor *Komatsu* herceg visszatért európai utazásából, palotájában európai bált rendezett és nyugati táncok bemutatásával lepte meg a császári párt. A lémulatság után *Mutsuhito* ő felsége így szölt környezetéhez: „Szép az európai mulatság, olyan, mint a csirkosz!“

— **A zsidók Oroszországban.** *Plehev* orosz belügyminiszter Pétervárra hívatta a nagyobb zsidóközösségek hatvan képviselőjét és utasította őket, hogy foglalják emlékiratba a zsidók bajait és a kívánatos reformokat is nyújták át neki. Ez a hatvan képviselő a többi közt a következő óhaj-tásokat jutatta kifejezésre: 1. Eltörölése annak a rendelkezésnek, amely a zsidóknak csak bizonyos számalékos korlátozás mellett engedti meg a középiskolák és főiskolák látogatását. 2. A zsidók lakhatási jogának kibővítését és 3. a kézműveshatóságok újabb felállítását, melyek egyedül legyenek felelősségu arra, hogy zsidó kézműveseknek bizonyítványokat állítsanak ki, amelyek a zsidóknál a birodalom belsejében lakhatási jogot biztosítanak. Az emlékiratot a zsidó képviselők február havában személyesen nyújtották át *Plehev* miniszternek, aki sokáig tárgyalta a deputációval, de kérte, hogy ennek elfolyását tartassák titokban. A miniszter aztán szó szerint ezeket mondotta:

— Teljesen jogtalan az a híresztelt véle-mény, hogy a cár és én a zsidókat valami alantaszabb fajnak tekintjük, ellenkezőleg, kiválóbb fajnak tartjuk a zsidóit és ha a zsidók előtt teljesen szabadabb teszszük a felsőbb iskolákat, ha becsületes uton is, mindent magunkhoz fogunk ragadni és jogtalanság volna, ha a kisebbseg unakodnék a többség felett. Sajnálattal gyö-ződtém meg róla, hogy a zsidók nemcsak forradalmárok, de gyilkosok is. Előddmet *Balmasev* gyilkolta meg. *Obolenszkij* hercegre egy kereszteny ember lőtt ugyan, de minde gyilkos-ságokat és merényleteket a zsidók eszeltek ki. A zsidók háborút indítottak ellenünk a külföldi sajtóban; figyelmezteltem önöket, hogy a háború áldozatokat követel. A kormány hajlandó a zsidók gazdasági helyzetét megjavítani, de nagyon lassan és fokozatosan. Egyenjogúságról ne is álmodjanak, mert csak meg kell ma adni a zsidóknak az egyenjogúságot és már másnap megismétlődőnének a kisebbségi és homeli események.

Végül *Plehev* felkérte a megjelent notabiltásokat, hogy vessenek gútat a forradalmi törk-véseknek és megígérte nekik, hogy munkájuk ez irányban gyümölcsözők fog teremni.

— **Leégett templom. Keszthelyről távirozzák:** Az 1893-ban renovált szép keszthelyi templomból ma reggel füstöt láttak kitűdölni. A lármára összesereglett nép betódult a templomba, de már akkor az orgona langokban állt s mire az oltáshoz láthattak, már nem lehetett megemteni. Az orgona porrá égett. A lámgok a templom közepéig hatoltak, a osillárt leolvasztották és a 80000 koronába került falástest nagyon megrongálta. A tempom nem volt biztosítva. A tűz egy keletkezhetett, hogy tegnap este a templomban *Jeremiás* színelmait éneklésróság énekelte és valószínűleg gyufát dobált el, amitől a szőnyeg tüzet fogott és a tűz az éj folyamán lassan terjedt.

— **A Rókus-kórház adminisztrátora.** A herceg-princa a Szent-Rokus egyház ptebanája adminisztrátora *Tihanyi* Károly vizvárosi káplán nevezte ki, a Vizvárosba pedig dr. *Huszár* Elemér kápiánt helyezte át Esztergomból.

— **A gyakorlati gazdaszettek országos kongresszusa.** *Tallian* Béa földmívelésügyi miniszter leiratban értesítette a *Nem-ökveles Gazdaszettek Országos Egységet*, mint a gyakorlati gazdaszettek országos kongresszusának rendezőjét, hogy a husvét másodnapján rendezendő kongresszuson *Szomjas* Lajos földmívelésügyi miniszteri titkár által képviseliet magát. A kongresszus fölötté népesnek ígérkezik, mert a kereskedelmi miniszter által a M. A. V. ösσης vona arra valamint a Délvásvat igazgatósága által a saját vasúttára óriási számban engedélyezett ösσης kedvezményes vasuti jegyeket igénybe vették a kongresszus tagjai.

— **Robbanás egy gyárban.** *New-Yorkból* jelentik tegnapról: *Trichegban* (Pennsylvania) egy dinamitöltény-gyárban robbanás volt, mely 18 személyt, legnagyobb részben munkásnőket ölt meg.

— **A tejről.** Az orosz-japán háború és a világtörténelmek minden szencziécs eseményé bizonyára kisebb jelentőségű a igazdasszonyaink háztartásában, mint az a kérdés, hogy miképpen lehet igazi, hamisítatlan tejhez hozzájutni és hogy miképpen lehet a tejet hosszabb ideig eltartani anélkül, hogy megromlana. Hát erről a kérdésről most két tudós ember, *Nicolle* és *Duclaux* francia professzor érdekes tanulmányt írt. Azt mondja ez a két okos ember, hogy valóságos méreg, amit naponként a kávéban a szájunkba kanalazunk, kiváltképp amit a gyermekeinknek adunk az istendáa tehéntejből. Mert huncut ez ember, ha maj-joros, és huncut maga a becsületes, jó *Természet* is, mikor arról van szó, hogy tejet szállítson a szomjazó és éhezó emberiségnek.

Sokkal többen halnak romlott tehéntejtől, semmint bizonyos deák és görög néven nevezett nyavalyáktól, mert a tejből minden betegség bacillusa ott nyúszóg attól a percétől kezdve, ahogyan a tehen tőgyéből kifejtek. Maga a tehen is inficiálva lehet és fertőzve lehetnek annak az embernek (bércsnek vagy szolgalónak) az ujjai szintén, aki a „tejesi muveletet“ végezte. Vegyük hozzá, hogy egy kis vizet is loityintanak a tebbe: a víz is fertőzött lehet! Meg az edény, a zsajtár!... Szóval minden kanál tejből, amit lenyélünk, ott ólakodik ránk a halálos veszedelem. Mert minden folyadékok közt a tej a legromlandóbb és legkedvezőbb tanyaja a bacillusoknak. Ez ellen tehát érdemes es kell is védekeznünk. Hogy miképpen lehet védekeznünk, erre tanít meg éppen bennünk a *Nicolle* és *Duclaux* urak praktikus találmánya: az *oxigénezés*. Ezek az urak franciák, tehát inkább elmések, vagy mint mondani szokták: szellemesek, semminthogy — sportnyelven szólva — „holtbizonyos“ igazságot mondanának, de azért érdemes őket meghallgatni, ámbárort néminemű gyanunk lehet, hogy valamelyes párisi központi tejesarnok-szövetkezet szolgálatában görög világgá fenkőt tejjaxiómaikat.

Azt mondják, hogy a tej, a kitesés után, kébentiméterenként 18000 ártalmas mikróbtát tartalmaz, három óra múlva már negyvenötzetret, hat óra múlva félmilliót és huszonegy óra múltán meg öt milliót. Ez mind rendszer bűméréséklet mellett van számítva. Melegebb időben, nyáron, öt millió helyett negyven milliót tartalmaz a frissen kifejt tej. Ennyi millióról még tán Vanderbil is megijedne, ha bacillusokról van szó. Pedig arról van szó. Hát meg hány milliót kell ehhez számítani a fejőtűvész ujjaíról és a zsajtár-ról meg a vizből, amit a becsületes majjors beelőltóttint a tiszta szűztebbe?! Valóságos hektolitéroji a bacillusnak — tejből! — No, mindezeket a bacillusokat megöli a *Lean oxigéné*, ez a csudaszer, amely teljesen ártalmatlan. De hogy miből van ez az oxigén-veg, ezt közelebből nem magyarázzák meg a mi tudós francia professzoraink. Csak annyit tudunk, hogy az olyasféle vizet, aminő a mi budapesti oxigén-szódavizünk, bele kell vegyíteni a házhöz hozott tebbe és ezzel huszonegy óráig ártalmatlanná teszszük a tejet minden bacillus ellen. Az ilyen módon kezelt tej nem sterilizált, de azért a tejet mégis megóvjuk vele mindenféle mikró-bákból. A ilyen tejek nincsen se szaga, se íze más, mint amí frissen fejt tejek, és nem tartalmaz semmiféle ártalmas szert, míg ellenben az antiszeptikus módon kezelt tej telve van bóraxsal, szalicillal és más ilyenféle patikai szerrel.

A tejek oxigénnel való vegyítése tehát — ha a praktikus életben jónak bizonyul — igazi megnyugvást fog kelteni igazdasszonyainknál, akiknek tömérdek gondjuk közepette bizonyára nem utolsó aggodalmat szokott okozni, hogy a család-nak, különöskiváltképpen a gyermekeknek ez a fontos táplálószerre miképpen kezelhető ugy, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan legyen.

— **A székhámos ügyvéd.** *Orloszkij* Kázmér bécsi ügyvéd kiadatása céljából már megtették *Varsóban* a szükséges lépéseket. Ma kiköltözték a székhámos ügyvéd lakását. Mindössze egy rubel készpénzt találtak és sok kompromittáló levelet foglaltak le.

— **Ünnepelt szónok.** Az ügyvéd kamara minipri díszgyűlésén *Deak* Ferenc mellszóbrának leleperésekor dr. *Baracs* Marcell ügyvéd mondott emlékező-édet, melynek oly nagy sikere volt, hogy az ünnepi szónok tiszteletére az este a Hungaria küllön termé-been diszlokómát rendeztek tiszteelői és barátai. A lakoma során dr. *Pap* Zoltán országgyűlési képviselő, dr. *Salaev* Zsigmond főorvos, dr. *Hódy* Lajos posta-takarékpenztári tanácsos dr. *Sebestyén* József, dr. *Róssa* Vilmos, *Felner* Károly és *Hegyedűs* Dániel ünnepeitek lelkes beszédekben a magyar jogászvilág küllön tag-ját, *Baracs* Marcellt, aki meghalva köszönte meg a nem várt óvicót. Az ünnepléthez jogászkörökből számos idvözelt érkezett.

— **Kázasság.** *Hessky* Ferenc eljegyezte *Révay* R. Aranka kasszonyt Budapesten.

“AGRARIA” magyar gépforgalmi részvény-társaság a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság resiczai mezőgazdasági géppárának vezérigynöksége.

Mezőgazdák különös figyelmébe. Tiszta acélananyag saját hámorainkból. Előrehozottan tegelyacélekefeje. Főnöclacéll-kormányozom. Magasított acéll-kefeje. Porvédő kerékek Acéll gerezdek. Csak kitámasztott nyergökkel bíró talpát szállítunk. Mivel ez az összes találmivöl-gépeket terjedelmese ismerleti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmese, kasszakerül és minden gazdának értékes felvilágosítást nyújt — és díjmentesen küldöttek. Ekegykötés tarló legelő-rangú magyar gyártmány. Felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is. Rövidített levélcim: „Agraria“ Budapest, V. Váci-ut 2. Sürögnyeim: „Agraria“ Budapest.

— **As X-sugarak és a gölya.** Ime egy asszociáció fölfedezése, amely erősen hasonlít a *Schemé* tanár dolgához. *Blondélet* és *Charpentier* tudvalegőleg rájöttek arra, hogy az emberi testből eredő X-sugarakat pozitív és negatív sugarakra lehet bontani. *Charpentier* a többek között ez irányban oly asszonyokon is kísérletezett, akik örvendetes eseménynek néztek elébe és arra a tapasztalatra jutott, hogy némelyekből pozitív, másokból negatív X-sugarak áradnak. Az okot eleinte nem tudta, de későbbben véletlenségből rájött. Néhány hónappal a kísérletezés után jégzetelt kiegészítendő, elkérte a megfigyelt asszonyok névjegyzékét, amelyen az újszülöttek neve is fel volt tüntetve. Az összehasonlítás nagyon érdekes felfedezésre vezetett. *Charpentier* ugyanis megállapította, hogy a kibocsátott sugarak minősége összefügg az újszülöttnel. A negatív sugaraknak leány, a pozitív sugaraknak fiú felelt meg. *Charpentier* munkálatainak tehát az a *Blondélet* részéről is támogatott eredménye lett, hogy a gyermek nemét az X-sugarak polarizálásának segítségével már jóval születése előtt lehet megállapítani. A párisi tudományos akadémia legközelebb foglalkozik majd a dologgal.

— **Coloredo-Mansfeld herceg válása.** Röviden már hírt adunk arról az érdekes regényről, amely a Coloredo-Mansfeld hercegi párelválásáról szól. Ujabbban a következőket jelentik Prágából: A múlt év tavaszán rövid hír közölte a világgal, hogy Coloredo-Mansfeld herceg nőül vette özvegy *Grahamé Yvonne de Jouget* asszonyt. A lapok azt is megírják, hogy a meghalt férj *Graham* dús gazdag amerikai milliomas volt és vagyonát egészen özvegyére hagyta. Az osztrák főúri körökben híre járt, hogy Coloredo-Mansfeld hercegnek éppen jókor jöttek a milliók, mert birtokai, rossz sikerűt spekulációk folytán, a végtelékig meg voltak már terelve. A herceg tagja volt a párisi magyar-osztrák nagykövetségek s ott ismerkedett meg a feleségével. Esküvőjükön megjelen a egész francia arisztokrácia és irigylkedve csodálta a herceg szerencsét, mert felesége nemcsak dús gazdag, de tökéletes szépség is. A múlt télen költöztek át Prágába, ahol nyílt házat tartottak. Amde a hercegi pár estélyein meghívott főúri családoknak csak a férfitagjai jelennek meg s így a herceg kísérlete, hogy nejeit a cseh arisztokráciába bevezesse, nem sikerült. A herceg családja elejétől fogva ellenezte a házasságot és angol francia és amerikai detektívek bizott meg, az asszony mu tjanak leteridésével hogy esetleg megállapítható legyen valami olyan akadály, mely szerint az asszony a hercegi hitbizomány szabályai szerint nem lehet a herceg felesége. A detektívek kutatásai nyomán kiltint, hogy az asszony nem származik a normandiaei *de Jouget* családból és hogy egy a nemesi oklevele, mint *Graham* amerikai milliommossal való házasságára vonatkozó okmányai — hamisítványok. Ezen az alapon megtámadták a rokonok a házasság érvényességét és azt akarják, hogy a pápa érvénytelenítse a házasságot. A herceg azonban semmit sem akar tudni a válásról, mert nagyon szereti a feleségét. Az osztrák főúri körök persze most még feszültebben várják a fejleményeket.

— **Öngyilkos húszerhadnagy.** Szegedről táviratozzák, hogy *Szilágyi-Bennath* Aladár honvédszerhadnagy ma halántékon lötte magát és meghalt. Az öngyilkosság oka, hir szerint az, hogy kardját szabálytalanul hordta s ezért tíznapi fűristomot kapott.

— **A petroleum mint tüzelőanyag.** Sokat foglalkoznak most egy óriási horderejű újítással, amely, ha beválik, gyökeres változásokat fog létrehozni a gőzvasutak terén. Arról van szó, hogy a lokomotivokat folyékony tüzelőanyagra rendezzék be és így használják a vasuti forgalomban. Londoni hírek szerint, ott éppen most próbálkoznak meg ilyen lokomotiv alkalmazásával, egyelőre csak teherkocsik továbbítására és kis távolságra. Ehhez képest a lokomotív mérésélt sebességű. Ez érdekes gép három hengeres, perocentint 450 kerékfordulást végez és 18 lóerű féke van. A gépen alkalmazott tartályban egész napra való víz és petroleum fér el, úgy, hogy a lokomotív megszakítás nélkül működhetik. A motor leűlése nagy kigyócsó útján történik, amely ventilátorral van ellátva. A mintegy tízenköt tonna súlyú gép ötven tonnával továbbíthat. E kísérletek nagyon szép eredménnyel jártak s így valószínű, hogy a folyékony tüzelőszerezrel fűtött gépek nagyban el fognak terjedni, különösen olyan vidékeken, ahol a petroleum olós és nagy mennyiségben áll rendelkezésre.

— **Tömeges mérgezés.** *Endrői* községet titkos mérgezési eset tartja igazolomban. A múlt hét péntekén ugyanis *K. Timár József* jómódú földműves, a felesége, valamint családjának négy tagja s a náuk szolgáló öreg kapás gyanus körülmények között megbetegedtek. Az orvos mérgezés konstátál. Vasárnap azután meghalt az öreg kapás *Német* János, kedden *Timár* József, a többiek pedig azóta élet-halál között

szót lebegnek. A vizsgálatot megindították annak kiderítésé végett, hogy miként került a mérég a család asztalára amely a rosszullét előtti való este turóssuszát vacsorazott.

— **Művésztáncp.** Az április 9-én rendezendő nagy művésztáncp ügyében ma délután a bizottságok összes-ülést tartottak az ünnepély elnökeinek, gróf *Zichy* Jenőnek Rózsán-utcai palotájában. Az ülésen gróf *Szapáry* Pál, a vígalmi bizottság elnöke is résztvett. *Hussár* Ióna báróné, a rendezőbizottság elnöke, részletes előterjesztésben ismertette a tett intézkedéseket. Az egyes csoportok tervei és rajzai elkészültek és a napokban már megtartják a Vigadóban általalkított helyiségeiben a főpróbákat. Az ünnepély, amelynek *József* Ágost öherceg és *Augusta* öhercegnő a védnökei, kimagasló részében az ösmagyarak korából veszi jelenetét, korú jelmezekkel és milieu-val. A jelmezes résztvevők nagy számban, körülbeüli népszerűsázan jelentektek és a közönség minden rétegében telkeltett lelkesedés biztosítani fogja a valóságos tündér-esztnek beüli ünnepély erkölcsi és anyagi sikerét. Az ünnep részletes programját, mely hű képe lesz a rendezendő estének, a közel napokban boosátja ki a bizottság.

— **A szentképek eltávolítása.** *Páris*ból táviratozzák, hogy a francia kormány a vallások egyenlőségének dokumentálása végett elrendelte, hogy az összes középületekből és különösen a törvénykezési palotákban eltávolítsák a szentképeket. E képek között sok remekmű is van, amelyeket muzeumokban fognak elhelyezni. Az igazságügyminiszter korendelete alapján az igazságügyi palota alkalmazottai néhány nap mulva meg is kezdik a fészuleteknek a tárgyalótermekből való eltávolítását.

— **Madeleine, az álomtáncosnő.** A müncheni orvosi körökben mind nagyobb a Madeleine-ellenes áramlat, melynek célja az, hogy Madeleine asszony mutatóványait megfoszsa a hipnotikus metzöl, egyszerű színészetheltségnek tulajdonítva ezeket a mutatóványokat. Ezzel szemben *Magnin* magnetizőr makakül nem végezheti produkcióit. És ura meg ura közli Madeleine asszony életörténetét. E szerint az álomtáncosnő a távol Tiflisben született és Genitben tanult táncolni. Huszonöt éves korában nőül ment egy párisi kereskedőhöz és a házasságából két gyermek született. Az 1902/3. év télen heves főújsáki voltak és egy magnetopátával gyógykezelte magát, még pedig hipnotikus módon. Ez az ur fedezte fel azután, hogy a hipnotizált Madeleine asszonyra mily óriási hatással vannak zenei bangok. Utánnozza *Dusét*, *Duncan* *Isadorát* — állítólag csak hipnotizált állapotban és zenekísérettel. Csakhamar nyilvánosan kezdte muogtatni magát, legújabbban pedig kibérelte a müncheni színházak egyikét, a *Schauspielhaus-t* és ott meghívott közönség előtt mutatja be előadásait. A szénszók méreteit a következő színiaputaja különbözen:

Kisérletti rész: *Madeleine G. (Páris)*, *Magnin* (Páris). Zenei rész: *Thulie L.* tanár. *Rohr-Brajn* *Zsófia* asszony. *Dressler* tanár. Hangversenyesterek: *Ahner Bruno*, gróf *Eulenburg* *Siegbert*, *Zenekar: a* *Gärtnerplatz-Theater* zenekara (karmester: *Horák*). Szavalo rész: *Marberg* *Lilli* színművésznő. Színdarabrendezés: *Seidl* *Gabor* és *Keller* *Albert* tanárok. Orvos és igazgató: báró *Schrenk-Notzing*.

Madeleine asszony mellett határozottan a báró a legérdekesebb személyiség a színlapon szereplők között. Ő az, aki heves harokot folytat azok ellen, akik *Madeleine* asszonyban színhámost látanak.

— **Az asztalosok új elnöke.** A budapesti asztalos-ipartestület e hó 27-ikén tartotta évi rendes közgyűlést. Az eddigi elnök, *Csepreghy* *János* megrogált egészségére való hivatkozással megvált tisztjétől és helyébe *Bartoly* *Jánost* választották meg.

— **A Népszavát elkobozták.** A *Népszava* című szociáldemokrata lap ma számát, *Független bíróság* című cikke miatt az ügyészség utasítására a rendőrség lefoglalta. A szerkesztőségben talált 124 példányt és a teljes posta- anyagot elkobozták. A cikk írója ellen igaztás vétsége miatt megindítják az eljárást.

— **Visszavont elfogató parancs.** A rendőri sajtóiroda jelentette, hogy özvegy *Eder* *Sándorné* magánzódnó 500 koronát érő zálogjeggy eliskasztása miatt feljelentést tett *Kanovich* *Hedvig* magánzódnó ellen. A bíróság az alapon elfogató parancsot adott ki *Kanovich* *Hedvig* ellen. Miután a kérdéses zálogjegyet a gyanúsított letétbe helyezte, a bíróság ma visszavonta a magánzódnó ellen kiadott elfogató parancsot.

— **Meggyilkolta a mostohaanyját.** *Hussár*ról írják: Máróius 30-án *Hartstein* *Salamon* mostohaanyját kivel régebben feszült viszonyban élt, hat revolverlővéssel megölte. Kihallgatásakor azt vallotta, hogy a mostoha kegyetlenül kizozta kisebb testvérét és úgy sanyargatta, hogy tovább nem nézhette, és a testvérét szeretet indította a gyil-osságra. Tette elkövetése után *Hartstein* önként jelentkezett a vizsgálóbírnánál.

— **Mennyibe kerül a háború? Érdekes** párhuzamot von egy francia katonai szaklap a Kelet-Ázsiában harcoló államok között a háború költségei dolgában. Részletes számításai szerint Japán kiadásai a háború első hat hónapjában 952, Oroszországiéi 1447 millió koronára rúgnak. Abszolút értelemben tehát a háború a japánoknak kevesebbe kerül, mint az oroszoknak; másképp alakul azonban ez a finansziális kép, ha az ember a relatív számokat nézi. Már az első hat háborús hónapban Japánok többet kell kiadnia, mint amennyire egész évi költségvetése rug, míg Oroszország ugyanannyi idő alatt évi budgetjének csak hatodrésztét kénytelen a háború céljaira fordítani. Ha tehát mindkét fél az állami jövedelmek kétszeresét fizetetté meg a lakosságól Japán ezzel az összeggel öt hónapig, Oroszország három évig érne be. Még csattanósabb számokat kapunk, ha a hadi költségeket a két fél hitelképességével hasonlítjuk össze. Ha Japán megkészerézze államadóságát, ezzel a pénzzel 14 hónapig viselhetne hadat, Oroszország ellenben, feltéve, hogy szüksége van ily pénzügyi művelőre, 8 és fél évig győznie pénzzel. Nem esoda tehát, ha az angolok már most megállapították azokat a feltételeket, amelyeket a japánoknak el kell fogadniok, ha három-négy hónap mulva pénzre lesz szükségük; el kellene zálogosítaniok összes vasuti és vámvédelmielmeit, csak hogy 1000 millió rubelt kapjanak. Japán ezzel még veszedelmesebb helyzetbe kerülne, mint Egyiptom. Mondani sem kell, hogy az orosz lapok tele önértettel nyomtatják le a francia szaklap e statisztikáját, amely nyilván szintén az oroszimádásnak egyik szerény hajtása.

— **A vasutasok fizetésrendezése.** Nagy elkeseredést keltett a vasutasok körében a kereskedelmi miniszter tegnapi kiadott rendelete, amelyben szigoruan megtiltja a vasutasoknak, hogy mozgalmuk céljaira gyűjtést rendezzenek. A tilalom megszegése a rendelet szerint egyelmi eljárást von maga után. A vasutasok elkeseredését tetézte, hogy az Angyal-földi Polgári Körben március 24-ikén tartott értekezlet négy főszóalóját: *Vereb* *Mihály*, *Kardos* *Antal*, *Faludi* *Jósef* elnököt és *Turcsányi* *Pá*t tegnapi deleütt beidézték a főkapitányságra, ahol *Tóth* *János* rendőrfogalmazó közölte veük, hogy a budapesti királyi ügyészség végzése útján elrendelte a vizsgálatot *Vereb* *Mihály* és *Kardos* *Antal* mind vádlottak ellen. *Faludi* és *Turcsányi* tanukul vannak beidézve. A vád, amelynek ügyében a vizsgálat folyik, magánosok elleni erőszak. *Vereb* *Mihály* a vád szerint azt mondta a gyűlésen, hogy ha május elsején nem lesz meg a fizetésrendezés megállítják a mozdonyokat. *Tóth* *János* rendőrfogalmazó figyelmeztette *Vereb* *Mihály* és *Kardos* *Antal* koronátó ötszáz koronáj terjedetű pénzbírsággal vagy három naptól hat hónapig terjedő fogházzal büntetendő cselekményt követett el. *Vereb* *Mihály* elmondotta, amit a gyűlésről tudott s mikor a fogalmazó a vasutasok országos szövetségéről kérdézősködött, *Vereb* *k* jelentette, hogy felvilágosítást nem adhat, mert ez a mozgalmi bizottság dolga. *Faludi* *Jósef* állomásfőnök, akit ezután hallgataok ki, nem emlékszik *Vereb* *Mihály* inkriminált kitézésére, arra azonban emlékszik, hogy *Kardos* *Antal* sztrájkot emlegetett. Majd *Turcsányi* *Pál* vallomása került sorra. *Turcsányi* meg erősítette *Vereb* *Mihály* inkriminált kitézését, mert abban semmi különöset nem talált, az — ugymond — állandóan beszéd tárgya a vasutasok közt és *Vereb* csak a közlelőgásnak adott hangot. A *Vereb* szógalatit beosztása különbözen is kizárja, hogy ő mozdonyokat állítson meg. *Kardos* *Antal* *Turcsányi* szerint nem igazoltok sztrájkra, csak egyéni szándékát jelentette be. *Kardos* *Antal* elismeri hogy lehetséges, hogy használta az inkriminált kitézését. A rendőrfogalmazó felszólította *Kardost*, hogy nevezzen meg védőügyvédet, mire *Kardos* kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert az eszmecserre zártkörű helyiségben történt, tehát föllelőgesnek tartja a védekezést. Ezzel a kihallgatás véget ért.

— **Huszonhathetes betegaló.** A Budapesti Kerületi Betegseggyógyzó Pénztár igazgatósága elhatározta, hogy tekintettel a 20 héten túl beteg munkások nagy számára s ezeknek végtelen száma meg yeztérére, a rendszeres téppénz-segélynyújtás időtartamát, mint az legutóbb Németországban történt, 26 hétre felemeli s a megbetegedéstől számitott egy éven beüli bekövetkezető elhalálozások eseteiben a teljes temetkezési segélyt is kiadja. A segélynyújtás ily nagy-mérvű kiterjesztése az által lett kivihető hogy a most már *Neuschloss* *Ödön* nevérol elnevezett „20 héten túl beteg munkások segélynyújtása” oly erőforrásokhoz jutott, melyek által az eddigi segélynek immár ily nagyfokú és rendszeres kibővítésére alkalmassá vált. A közlelő husvétii ünnepek alkalmából pedig értesítik a pénztár tagjait, hogy husvét, pünkösd és karácsony első napján a pénztár és a rendelő-intézet zárva lesz.

nek míg a többi vasár- és ünnepnapokon ezentul is nyitva maradnak.

— **Letartóztatott tolvajpár.** A rendőrség letartóztatta Horner István elektrotechnikus és kedvesét, Almer Katalin kézházi kasznit. Mindketten elegánsan jártak, jól éltek s állandóan utazgattak, pedig semmi keresetük nem volt. A Meszer-utca 42. szám alatt tartották lakást, ide azonban ritkán látogattak el, amikor azonban mindig batyukkal, csomagokkal érkeztek. Ilyenkor az őzeresek egész hada kereste fel őket. A házbélieknek végre is szemet szurt a lakók viselkedése s jelentést tettek a rendőrségen, amely megfigyelte őket. Megállapították, hogy mindketten rendkívül ügyes bolti tolvajok. A férfi az ékszerboltokat kuliáltáta s az eléje rakott ékszerekből rendszerint zsebre csuszított egy-egy szebb darabot. Az asszony bosszu, bő köpenyt hordott s a divatruzszeleket tisztelte meg látogatásával. Az eléje rakott selyem- és szövetárukból azután a köpenye alá rejtett egy-egy véget. Rengeteg holmit loptak így össze egy a fővárosban, mint a vidéken. Tegnap érkeztek meg valahonnan a vidékről, jól megrakodva. A rendőrség rajtuk ütött és házkutatást tartott náluk. Temérdek loptak holmi, posztó, selyem, fehérenemű, harisnya, ruha, keztyű, ékszer és tengersok zálogodúla került elő. A rendőrség leartóztatta őket.

— **Villámcsapás egy templomba.** Zlíchórák írják, hogy ott a bétfői zivatar alatt a villám belesapított a katolikus templomba és nagy kárt tett benne. Átlukaszta a boltozatot, kifeszítette a toronyt azaz egyik odatát és súlyos köveket szórta a szomszéd épületekre. Az orgona apró dabokra törtött. A toronyt le kell bontani.

— **Földrengés.** Gréből jelentik, hogy tegnap Cilliben tíz óra előtt erős földrengést, Carastnikban és Trilaliban 9 óra 40 perccel erős földrengést morajtól kísért hullámszerű földrengést éreztek, amely két-három másodpercig tartott.

— **Tisza-orszjegyek húszas.** Ma délelőtt volt a Tisza-szegedi sorsjegyek 58-ik húszas a Vambáz épületben Tardó József miniszteri tanácsos, lotóigazgató elnöklete alatt. Elsőben húszast a következő harmadik sorozatszámmal: 53 246 3 3 816 621 943 1016 1497 1506 1661 1645 1704 1-23 1 61 2165 21-2 2563 2058 2762 2-15 2829 2103 3194 3382 2201 2267 2536 3538 3560 2690 3701 3767 3169 3849 4037 és 4056.

— **180.000 koronás főnyereményt** 53. sorozatszám és 6. nyerőszám nyerte. *Két-hét ezer koronát* nyertek: 3890—41 853—59 8767—22 8660—5 és 8767—57. A lenti harminchoz sorozatszám többi összes nyerőszámai egyenként 240 koronát nyertek.

— **A Kalap-Király** nevű kalapaktár a Klotild-palotában ma, szombat este tíz óráig lesz nyitva pompás kiváltság mellett.

— **Rendőri hírek.** A rendőrség letartóztatta Szabó Mihály és Matka Sándor napszamosokat, akik betörték a Fannonia-utóban lévő Thalja nyomdás s annak 400 korona értékű gépszáját ellopják. — **Schwarz** Alajos napszamos az Úrömi-utca 32. szám alatt lévő biococo-gyárban a lift nyitása 1816 hajót. A lift ebben a pillanatban meindult és a szerencsétlen ember lejeit összezúzta. Schwarz nyomban meghalt.

(x) **Finom kávé.** A *Fratelli Deisinger*-cég (Budapest, királyi bérpalota) bérmentve küld 4½ kilogramm finom kávé-kávet 12 korona 16 filléret. A cég a kávé Fiuméből is szállítja.

(x) **Lawa-tennis** évkönyv megjelent (H. K.) Kertész Tódornál.

Szerbia vezeklése.

Budapest, április 1.

A belgrádi sztrájkoló diplomaták több hónapig kemény kitaratás után az egész vonalon győzelmet arattak. A szerb kormány és Peter király beadták derekukat: a király környezetéből elmondították mindazokat a tisztteket, akiknek részük volt a belgrádi királygyilkosságban és helyettesítették olyan tisztteket neveztek ki, akik a királygyilkos társaik ellen szótt összeesküvéstől is távol állottak. *Pavice* külügyminiszter táviratilag értesítette a szerb minisztertanácsot a határozatról *Vuce* bécsi követet és azt a roménységét fejezte ki, hogy a tisztkérdés a gyökeres megoldásával a megszavart politikai és diplomáciai összeköttetés Belgrádba újra a rendes kerékvágásba kerül.

Tegnap tudvalevőleg nyugdíjba küldték *Misice* ezredost, azt a szőrnyezeget, aki a belgrádi helyőrség tisztjeit a június 11-ikére virradó éjjelen a konakba vezényelte és aki az első lövést intézte fiatal királyja ellen. Vele együtt még néhány katonatisztet küldtek penzióba, nyilván ezek is részesei voltak a belgrádi rémes gyilkosságnak. Ezek a nyugdíjazások azonban csak előhírnökei voltak annak a vezeklésnek, amelyre Szerbia most rászánta magát. Eltávolították végre a király környezetéből is a királygyilkos tisztteket, első

sorban *Popovics* Damjánt és *Masin* ezredost, aki a védtelen királynét lemészárolta. A hivatalos lap ma közli *Popovics* Damján ezredesnek első szárnysegédi állásától való fölmentését, valamint a király többi szárnysegédének és parancsörtsztjeinek fölmentését, akiket még az ideiglenes kormány nevezett ki. Kineveztek *Milosevics* alezredest első szárnysegéddé, *Popovics*, *Cisics*, *Beavonicus* őrnagyokat szárnysegédeké, *Pavlice*, *Damjanovic* és *Csavatics* századosokat a király parancsörtsztjeivé. *Masin* ezredes vezérkari főnök, *Popovics* Damján ezredes belgrádi hadosztályparancsnok, *Szolarevics* ezredes katonai akadémiával parancsnok lett. *Lazarevics* tábornokot és *Mesics* ezredest a rendelkezési állományba helyezték.

A királygyilkos tisztteknél illetően elmozdítása, úgy látszik, kielégíti a diplomáciát. Ennek jele az is, hogy az orosz kormány már kinevezte belgrádi követét *Gubaszov* személyében, aki eddig a Vatikánban képviselte hazáját. Az orosz követ kinevezését nyomon fogja követni monárkiánk képviselőjének visszatérése.

Belgrád, április 1.

A szerb tisztkérdésnek megoldása nem kellett meglepetést, sőt közömbösen fogadják azt, mert a közvélemény el volt rá készülve. Azzal, hogy az ellenőrszeesküvők közül is nyugdíjazták a főbbeket, azt akarták velük megértetni, hogy az összeesküvőknek az udvartól való eltávolítása nem az ő diadaluk, s noha a hatalmak követelését teljesíteni kellett is, azért ez nem jelent annyit, hogy a kormány az ellenőrszeesküvőkkel paktál, bár az összeesküvőkkel sem helyezi őket egy sorba. Az összeesküvők meg vannak az ukázal elégedve és arra magyarázzák, hogy az udvarnak és a kormányköröknek kegyében állanak, az ellenőrszeesküvők pedig meggyőződtek arról, hogy nincs más választásuk, mint vagy beletródní a június 11-ikén beállott fordulatba vagy kiélni a hadseregből. A kormány még tegnap tudatta *Pétóvartot*, hogy az összeesküvőket eltávolította az udvarból s erre ma megérkezett a hivatalos értesítés, hogy a kormány belgrádi követét *Gubaszovot* nevezte ki. Egyidőjével az orosz kormány közölte a szerb kormánnyal, hogy az olasz követ legközelebb hivatalos kihallgatásra fog jelentkezni.

Monte-Carlo.

— A játékbank esal. —

Budapest, április 1.

Monte-Carlo csak beszélte mindig magáról, az igaz, hogy kifoghatatlan téma is, azzal az örülettel pokoltáncol, amely a roulette-asztalai körül kavargok, azzal a sok törvényszéki holttelsttel, amelyet a tétékán éjszakának idején sultyomban előidölnek. Akánvászor csak szó van erről a veszedelmes és pazar mulatóhelyről, az emberekben egyszerre két ellentétes érzés támad. Elmenni oda, megnézni azt a gyönyörű büntanyát, ahol a játék egész nemzetközi sokadalmat hoz össze s ahol ami kíváncsok gyönyörűség, élvezet a világon csak van, azt bőkezűen boosátják rendelkezére a messze világokból érkezőknek.

Ez az egyik gondolat. A másik — az álmétkódás. Nyhénb szóva, az álmétkódás, hogy mire való ez a ragyogással teli, sötét hely, ahol szenvedélyek korbácsolódnak fel, egzisztenciák mennek tönkre, öngyilkosságok teremnek meg nyakra-főre, szóval, romlás, átok lésszke. Hogy a humanitás, az erkölcsök jéggyében előretörök világot miért nem tudja kivágni a téséből ezt a sebet, ha már bele hagyta esni? Csak azért, hogy a monakói fejedelem ne essék el a löjvédelmi forrásától s néhány vállalkozó végigpenzögö-hesse az életét!

Monte-Carloról szó van megint, egész könyvet írt róla egy angol úr, sir Hiram Maxim. Az a Maxim, aki a nevét egy találmányával, a gyorsüzelő-golyószóróval tette már híressé. Egy kis ellentmondás mutatkozik kététele működése, a golyószórója és a könyve között, mert a könyvét emberies érzésből bocsátotta ki, hogy valamennyire ő is hozzájáruljon Monte-Carlo lejáratásához, tehát a sok tragikus halál ösökkentéséhez. Ambár a golyószórót az is humanus ihlet szülte talán, hogy a hadeszközök nagy töké-leségébe tudlanunk bele az öldökös habo-ruk... Hanem hát a könyve... annak nyilvánvaló a tendenciája. Mindenképpen azt mutatja ki vele, hogy Monte-Carloban csak banknak jó lenni, játékos ott ugyan kevés boldogul.

Egy osomó esetet mond el, ami érdekességét is ad a könyvnek, hisz a regényes olvasmányt szereti a közönség. Ime egy trétiásabb eset: Ujdonült házaspár nászuton elvették a játékbanka is. A férj unszolja az asszonyt, próbálja ki a szerencsésjét s egy Louis-d'ort ad neki.

— Jó — feleli jókedvel a feleség — majd megteszem évinnek a számát.

Rátési ez aranyat a *huszonegyere*. És nagyizgatottan lesi a golyó perdülését. Az a boldog golyóbis pedig szalad, ugrál és megáll a — *harmincötösnél*. És az asszony elajúl. Ő tud, a, hogy miért...

Hanem aztán rátér Maxim ur a botnak a vastagabb végére is. Az pedig ugyancsak bunkós. Hogy *Monte-Carlo* esal, egyebet sem tesz, mint esal, még akkor is, amikor nagy pénzeket nyernek el tőle. Sir Maxim pénzes ember, volt hát módja bizonyára elnézegetni hosszasanban, mit mivelnek Monte-Carlot. Egy esete azonban különösen jellemző. Lord Rosslyn és mr. Sam Lewis — ez az utóbbi már meghalt — letit a *trente-et-quarante*-asztalhoz és különböző felrakták leketére a legnagyobb tétet, *tizenkétezer frankot*. Nyerték és kifizetik nekik *huszonegyere* frankot. Ujra próbálkoztak a legnagyobb téttel ugyanarra a szinre és újra nyertek. És ez hétszer egymásután ismétlődött így. Akkor csengőjelzés hangzott fel s a banknak egy hivatalnok megjelent ünnepes arccal és tarással, értesült arról, hogy a bank ki van fosztva, mire jött a friss pénz megint csak szertartásos ünneppességgel, Lord Rosslynék tovább játszóttak és az előbbi sorozattal együtt összesen tizenhétszer nyerték meg a játékot. Tizennyolcadszor már a vörös szim kerekedett fölül a lord és társa tizenkét-tizenkétezer frankot vesztett. Aztán abamaradt a játék, s nagy volt a híre annak, hogy a bankot egy este háromszor kifosztották.

Sir Maxim végignézte az egész dolgot, de nem hitt a robbantásban. Gyauja támadt a meglete, mennyi pénz veszne el attól az asztaltól. Hát látta, hogy *egész halmas bankot szállítottak el a hivatalnokok*. Szóval, a bank alakoskodott, nem is robbantották fel, mégis hozott iriss pénzt, csakhogy a világ-sajtót bejárja a hír, hogy Lord Rosslyn és barátja 16 millió frankot vitt el egy este. Még szándékosan is hagyta nyerni a lordot mert az nem is pénz Monte-Carloban azért a reklámért, amit a dolog is erősen hitelét vesztett banknak hozott.

Sir Maxim a leghatározottabban ráélti *Monte-Carlo*ra, hogy esal. A játékosnak a nyerésre való eshetősége 1 : 1.000.000. Hát meg elent ez a könyv is, de esőtőre aligha lesz beelőle és Monte-Carlo tétékán tovább puffognak majd a revolverek és az éjszakai temetések is vigan folynak majd tovább.

o-r.

A pesti hölgy.

(Kora délután. A Stefánia-úton alig van ember. Megjelennek 6 nagysága, 6 nagysága fia, a 6 éves Rudi és Rudi angol neveidője, egy igen csinos kis-asszony. Rudi tanácsikus tengerenagy egyenruhát visel. Jobbról 6 nagysága, baró (a miss közeletojék.)

A hölgy: Milyen szép hely! Nem is tudtam, ezentul gyakrabban fogok magukkal menni. Igazán, eszembe se jutott volna, hogy ilyenkor már lehet itt jární.

A miss: Oh, mi egész télen itt jártunk, minden-nap, ugy-e, Rudi?

A hölgy: Rudi, most majd a mama is fog veled sétálni, jó lesz?

Rudi: Én szeretnék futni.

A hölgy: De Rudi! A Stefánia-úton nem lehet futni, csak szépen jární, mint a nagyok. Csak nem akarsz futni, mikor a mamával sétálsz? Hát mondja csak, miss Winitred, hogy is volt az a flatabbik kontesszettel? Ott hagytuk el, hogy a gróf mindenáron az öreg bárkhoz akarta kényszeríteni.

A hölgy: Szegény kis Cincil! Mennyit sírt! Ah, soha még olyan szőénakat nem láttam. Az ember nem is hinné, hogy arisztokrátánál es lehetősége.

A hölgy: Hát a Cincil semmiáron se akarta az öreg bárót?

A miss: De nem ám! Hisz mondtam már a mulkor, örülten szerelmes volt az unokafivérébe és mindenáron ki akarta erőszakolni, hogy ahhoz adják.

A hölgy: És a gróf?

A miss: A gróf eleinte jó szóval próbálta, aztán szőrnűt larmát csapott.

A hölgy: És a grófné?

A miss: A grófné nem számít, csak a gróf az ur.

A hölgy: Nagyon szép a Cincil, láttam a mulkor a színházban.

A miss: Most már félig sem olyan, amilyen volt, mikor én hozták jőtem.

A hölgy: Hány éves lehet már?

A miss: Van már talán...

Rudi: Mama, miért hívják a vistornyot víztorony?
A hölgy: Ezt már tudhatnád, Rudi. Egy halóvesznak már nem szabad ilyen csocsiságokat kérdezni. A víztorony azért víztorony, mert vizet tartanak benne; látod, ott lógnak, ahol olyan széles, ott van a víz. Onnét folyik aztán a vízvezetékbe. Érted?
Rudi: En szeretném megnézni belülről.
A hölgy: Azt nem lehet. Igen, hát körülbelül hány éves lehet? Azt hiszem, van már 23.
A miss: Ó igen. Már elmúlt, emlékszem, őszszel van a születésnapja.
A hölgy: Ugy, melyik hónapban?
A miss: Azt már nem tudom, de az emlékkönyvemben megvan, majd megnézem.
A hölgy: Azért még mindig szép, de nekem utcai ruhában jobban tetszik, mint estiben, abban arisztokratikusabb.
A miss: Igen, hisz ugyis mindig angol kosztümöket hord.
A hölgy: Nem tudja hol varrat?
A miss: Egy egészen kis varródnál, most nem jut az eszembe a neve. Pedig gyakran voltam ott a Múzeum-köruton valahol.
A hölgy: A Múzeum köruton? (Merengve.) Ki lehet az?
Rudi: Mama, mi jön a Stefánia-ut után?
A hölgy: Az Andrássy-ut.
Rudi: Nem, az előtte van, de mi jön utána? A víztorony után?
A hölgy: Ott van Budapest környéke, tudod, Rudi. Cinkota és Úpest és Promentor. És Kőbánya.
Rudi: Ilyen sok?
A hölgy: Persze, még több is van. Majd meztanulod a földrajzban. Lásd, miss, már igazán legfőbb ide e, hogy ez a gyerek megkezdje a tanulást, ugyis olyan dolgokat kérdez a korához képest —
Rudi: Mama, én szeretnék elmenni oda a Stefánia-ut utánra és megnézni, mi van ott?
A hölgy: Ott nincs semmi. Ott talv vannak tudod, ahol parasztlaknak. És vannak mezők, ott legelnek a tehének... Mondja, kedves miss, nem emlékszik legalább arra, hogy mennyit kért az a kis varróné egy angol kosztümré?
A miss: Azt hiszem, 70 forintot selyemre dolgozva. De már nem tudom biztosan. Különbön ugyis hiába, ha a neve nem jut az eszembe.
A hölgy: Majd eszébe jut később, biztosan eszébe jut. Vagy tán emlékszik a házra, hisz a Múzeum-körut nem olyan nagy, egyszer kimennék és megkeresem.
A miss: Majd megpróbálom. Aztán sokat varratnak otthon is a komornájuska. A blúzokat mind az csinálja.
A hölgy: Azt taláim, hogy nagyon egyszerűen járnak; ballom, hogy az öreg gróf nagyon ösvény és nem ad nekik elég ruhapénzt.
A miss: Ojé, a miatt is mennyi láma volt! És a Cinci soha se akarta kétszer felvenni ugyanazt a hálruhát. Pedig minden évben csak egyet kapott. Borzasztó volt.
Rudi: Mama, mi az a...
A hölgy: Rudi, most halgass. Nem illik, hogy egy kis fiu mindig félbeszakítsa a nagyok beszédét. Egyáltalán nem kell mindig beszélni. Te most nézz körül és ne beszélj. És mondja, kedves miss, gyakran mentek bába?
A miss: Oh igen, majd mindennap, sőt néha két bára is egy este. Az öreg gróf azt mondta, hogy nem akarja még egy évig otthon tartani a Cincit.
A hölgy: Pedig mégis otthon maradt. Ott van még most is.
A miss: Bizony, de azt ha'om, már nemsokára hozzámegy a báróhoz.
A hölgy: Ismeri a bárót? Hogy néz ki? Kiro hasonlít?
A miss: A báró nagyon osunya. Senkire se hasonlít. Ojyán, mint egy csimpánz.
A hölgy: De azt mondják, hogy rémgazdag.
A miss: Hát azért akarja annyira az öreg gróf? Igazán sajnálom a Cincit. Ojyan jó kis liba volt.
A hölgy: Hát már egészen bizonyos, hogy hozzámegy?
A miss: Azt hiszem, mikor utóljára nálunk voltam...
Rudi: Mama, mért van ráírva erre a kerítésre, hogy: „Mindennemű kencemár”...
A hölgy: Az egy reklám.
Rudi: Mi az?
A hölgy: Hát ha a boltos azt akarja, hogy sokan vásároljanak nála, akkor ilyen reklámokat csinál, tudod, felírja a dolgokat a falakra vagy a kerítésekre, tudod hogy mindenki lássa.
Rudi: De mi az „mindennemű kencemár”?
A hölgy: Majd később megmondom. Mikor is volt náluk utóljára látogatoba, kedves miss?

A miss: Még az őszszel. De már legközelebb elmegek újra.
A hölgy: Csak menjen, én nagyon szivesen maradok addig Rudi-val vagy a szobalány is. Most már forduljunk vissza, itt már nem szép.
Rudi: Mama, mi ez a ház, ezzel a sok kéekkel?
A hölgy: Azt te még nem érted.
Rudi: De mi?
A hölgy: Ez a főidatni iskola. Na, ugy-e, hogy nem érted?
Rudi: Mi van itt bent?
A hölgy: Itt tanulnak, fiatal emberek tanulnak itt. Semmi.
Rudi: Ez a legszebb ház Pesten. Még sohse láttam ilyen szép házat, mama. Ki lakik itt?
A hölgy: Mondiam már, hogy senki. Ez csak egy van itt.
Rudi: Milyen szépek ezek a kékek! Mama, mért nincs más házon is ilyen kék?
A hölgy: Kedves miss, egyre kérem: szoktassa le ezt a gyereket az örökös kérdegetésről. Hisz nem lehet vele b rni Nézze, kedves miss, ha asarjn, ma is elmebetne oda.
A miss: Elmebetek, ha nem lesz késő.
A hölgy: Oh nem, mindjárt otthon vagyunk. Én három szúrta megyek csak, korán jögek hazajönni és addig bent lesz a Tóni.
Rudi: Mama, én szeretném megnézni ezt a nagy anygalt...
A hölgy: Hát nézd.
Rudi: De én mindig csak a lábát látom. Szeretném a lábujját is látni.
A hölgy: Azt nem lehet. Én is csak a lábát látom, pedig én nagy vagyok.
Rudi: De mért nem lehet a...
A hölgy: Mert nem lehet. — Punktum. Mindent nem lehet megmagyarázni.
Rudi: Mama, hogy tették ezt oda fel?
A hölgy: Hát rásrólhok.
Rudi: Nem fog az leesni?
A hölgy: Már megint milyen csocsiságot kérdez! Ez az anygalt szobor és a szobrok sohse szoktak leesni, soha. Kérem, kedves miss, ha odamegy, ne felejtse el megkérdezni annak a varrónek a omét.
A miss: Azt nem kérdezhetem, mert nem mondanák meg ugyse. Mindig titkolják a cimeket.
A hölgy: De saan valahogy mégis megtudhatná.
A miss: Majd megpróbálom.
Rudi: Jé, ott jön a Tibor. lufballonia van.
A hölgy: Kell is ilyen nagy fiúnak lufballon!
Rudi: Én még sohase láttam ilyen lila lufballont. Én szeretnék...
A hölgy: Neked nem kell lufballon. Látod, a Tibor egyedül sétal a kisasszonyával. De te a mamával sétasz. Látod, Rudi, nincs minden kis fiúnak olyan jó mamája aki sétál vele és mindent megmagyaráz neki. Ugye, kedves miss?
A miss: Nincs bizony.
A hölgy: És most majd gyakran sétálunk, holnap nem. Holnap próbám van az elő-képböz, holnapután egyesületi ülés szombaton... szombaton, mi is van szombaton? Ah igen, szombaton van a turdomegyei páipar-munkakiallítás. De majd a jövő héten Igen, Rudi a jövő héten megint együtt fogunk sétálni.

járnak. A 24 utca ötévi jókarbantartása 894.163 koronába kerül. 1906-ben 34 utcát 4 618.600 koronára k3tséggel építenek amelynek 886.706 koronára a járuléka 3 451.671 koronába kerül a jókarbantartása. 1903-ban 3,906.300 koronára költségelt 37 utcát burkolni, amelyeknek ötévi jókarbantartása 575.775 koronába kerül. A kövezési járuléki 887.363 koronára. 1907-ben 33 utcára kerülne a sor 3,890.500 koronára költségvel. A jókarbantartás költsége 816.300 koronára. A járuléki 906.854 koronára. 1908-ra 57 utca marad 3,612.000 koronára költségvel. A jókarbantartásuk 212.869 koronába kerülne, az erdeket telek tulajdonosok pedig 1,002.515 koronára járulékot fizetnek.

SZÍNHÁZ, ZENE

**** Kéry Klára a Vigaszínházban.** Közel háromhónapos szünet után jövő pénteken, a hó 8-ikán lép ismét a budapesti közönség elé Kéry Klára. A művésznő a *Vigaszínház* legközelebbi udonságának. A királynő férjének főszerépet fogja kreálni, amelyben igen kiváló alakítás bemutatására nyílik alkalma. Miódott lel e darabban arra, hogy egész színpompájában ragyogtassa nagy művészetét, amelynek oly sok fényes diadalát köszönheti. Egy fiatal királynőt játszik, aki egy modern udvartartás fönakéségei közepette kivívja a maga hitvesi boldogságát. Számos s.ebbnél-s ebb dal is nővele Kéry Klára s erepének hatását. *A Tokarodó.* Beyerlein szenzációs oramája, vasárnap délután éri meg a huszonötök előadás jubileumát. Vasárnap este *Az erény utjai* adják.

**** Királyszínház.** A Királyszínház legközelebbi udonsága, a *Tengerre magyar* a következő szereplőkkel kerül színpadra: Vazó Béla Papp Mihály, Thury Eleonér, Szomoró Miklós, Gyöngyösi Izso, Moirar László, Ferenczy Karoly, Gaban-i László, Bunday Ottó, Baracsy Rózi, Batz avy Eiza, Csika Wanda, Csata Janka, Szentgyörgyi Györgyike, Bonis Malvin és Erdő Berta. A darab első és második felvonása a Fiuméből a grófok partokra indul Amália ha én a második pedig a grófok partokon játszik. — A husvét ünnepek alatt négy előadás lesz a Királyszínházban. E négy előadás közül haromban, és pedig: vasárnap este *A toradőrök*, néfün délután *Boris királyban* (merekelt halvarkakkal), és hétfőn este a *Maltrancos hölgyekben Fedak Sari bucsuzik.* Vasárnap délután mérséket helyarákkal *Kontó József és Pásztor Árpád népzsefű operettje, A jesséki* kerül színpadra.

**** Major J. Gyula jubileuma.** A Major J. Gyula ismert magyar zeneszerző és tanár jubileuma alkalmaából rendezendő ünnepségsorozat a Vigadó nagytermében április hó 18-ikán tartják a következő műsorral: 1. Tavasz hangulatok. Női kar ma. ánrészekkel zenekari kísérettel. a) Fűttembe folyton eseg" haromszólamu női kar. b) Miként a nap sugara. Szoprán-szólo, éneklő: Bluer Andorn urnó ö. A 6. magánban, oh lányka", szószlamu női kar. 2. Hegedűverseny. Adler, Andang, Finae. Előadja: Recht Sándorhegedűművész. 3. Dalok. Éneklő: Szomparini Mára, a m. kir. Opera tagja. 4. Gordonka-bangversen egy telen. Recitativo Allegro, Intermezzo Thema con Varationi, Allegro. Előadja Jacques van Lier, a berlini hollandi vonós négyes tarsasag tagja. 5. 47. Zsotnar Férlikar orgona-zenekari kísérettel. A bangverseny irant nemcsak a óvarostan de küllöldön is nagy érdeklődés mutatkozik. Jegyek 6. 4 és 2 koronára árban kapatok *Mery Béla* zeneműkereskedésében (VI. ker., Andrássy-ut 12. szám.)

**** A mumia.** Ez a címe a *Magyar Színház* legközelebbi udonságának, amelynek bemutatóját a jó-é hétére tervezi az nagyváros. A 3 felvonásos operett szövegkönyvét *Kucer Vilmos* írta, a zenét *Szabó Béla*. Az első felvonása Egyiptomban történik a ná-sik kentő Budapesten. A női öreplek *Konni Berta* és *Szilágyi*, a két férfiszereplő *Kathony* és *Szikai* játszza.

**** End e lovag.** Most je'entek meg a *Kis színház* ily című darabjának zeneszámai, amelyek Heideberg Alberti kedves, dalamos szerényenye. A csinos lu-zet Klóner Ede adta ki, ára 3 koronára.

FŐVÁROS

(*) **Két napig víz nélkül.** A vízvezeteki igazgatóság arra számít, hogy ha a kőposztásmegeyeri telep második gépházát bekapcsolják s ezért április 19. és 20-án a házi vezetéket elzárják, körülbe ül 70—80 közkutat nyílnak meg a pesti oldalon. A közkutak megnyitása a tűzbiztonságra szükséges védekezést nem akadályozza. Ha a házi vezetékeket elzárják, a csőhálózat tele lesz vízzel. Körülbelül huszezer köbméter víz lesz a csőhálózatban. Ha a közönség szigoruan követi az intézkedéseket, a Markó-utcai telep huszonnégyezer köbméter termelése a kőbányai és gellérthegy-i medencék vizartalmát növeli s így biztosítja van szükség esetén a víz megfelelő nyomása. De ha a házi vízvezetéket nem zárják el lelkiismeretesen, a csőhálózatban maradt víz elfogy s a medencék kiürülnek. Akkor azután nem lesz meg a víznek a szükséges nyomása. Azért intézkedik olyan szigoruan a hatóság, hogy a házi vezetékeket elzárják.

(*) **Kuss millió utépítésre.** A mérnöki hivatal ma előterjesztést tett a tanácsnak, amelyben kimutatta, hogy öt év alatt 0 207.600 koronára kell utépítésre. Öt év alatt 185 utcát akar a mérnöki hivatal megépíteni. A megépítésre s áut utéknak az ötévi jókarbantartása, ha az utakat nem építik meg, 1: 50,763 koronába kerül. Az ingatlan-tulajdonosok az új szabást szerint 4 778.013 koronával járulnának a költségekhez. Az utak építését a mérnöki hivatal így osztja meg: 1904-ben 24 utcát építenek meg 4,279.600 koronára költségvel, amelyhez az ingatlan-tulajdonosok 1,113.670 koronával

TUDOMÁNY, IRODALOM

o **Tagajánlások az Akadémián.** Az Akadémia egyes osztályai már elkészítettek javaslatukat az ebben az évben választandó új tagokra vonatkozólag. Az ajánlások a következők: *Az I. osztály részéről* letelező tagokul: *Becker Fülöp* Az I. francia nyelv és irodalom tanára a budapesti egyetem; *Frechay János* a szabadalmi hivatal főosztályos; *dr. Karacsony Imre győzrepi prépost-plébános*; *dr. Keat Sándor* egyetemi magántanár *dr. Sébestény Gyula*, a Ezzénevi-könyvtár őre; *Simon József* losonezi lógmuzeum tanár, *dr. Ferenczy Zoltán*, a budapesti egyet. m. könyvtár igazgatója; *A II. osztály részéről* tiszteleti tagul: *dr. Berzevich Albert* közoktatásügyi miniszter; *Raudas tagul: gróf Andrássy Gyula* *dr. Balla Ádám* és *Karacsony János* levelezőtagok; *levelező tagokul: dr. Ferdinánd Géza* egyetemi magántanár, *dr. Maagyary Géza* rendkívüli egyetemi tanár, *dr. Bian-dello Gyula* poz nyi jogakadémiai tanár, *dr. Schwezts Gusztav* budapesti egyetemi tanár, *dr. Mahler Ede* egyetemi magántanár; külltagul: *Pierantoni Ágost* olasz jogtörténeti író és publicista. *A III. osztály részéről* levelezőtagokul: *dr. Beké Manó* tanár, *Halavics Gyula* m. kir. öleológus, *dr. Hollós László* kecskeméti tőréli iskolai tanár, *dr. Zimányi Károly*, a Nem-

zeti Múzeum ásványtani osztályának öre; külső tagul: dr. Rensay William londoni egyetemi tanár.

Versek, elbeszélések költemények Gondolatnak és érzésnek megkapó harmóniája árad felénk egy külsejében roppant szerény verses kötetből. A cunboritékon *Hesesi* (Handler) Simon nevét olvassuk. Igaz gyönyörűséggel jár a vele való megismerkedés. Olvasván biblikus versoit s elbeszélő költeményeit, látjuk, hogy egy ritka lucidus és tiszta gondolatai olvadnak össze bennük egy meleg érző szív dobbanásával. Amit érez, amit lát s amit dalol, messze-messze járnak a poézis közhelyeitől. Erős egyéniség, aki magas nézőpontból tekint az emberekre, filozófus lélek, aki értékeini tudja a világ értékeit és ezenlelül a tiszta hit nemességárnyaló ihlete adja meg lírai tónusát. Papi talárt díszít a poézise (Lugoson törzsi a költő). Ha egyébből nem, onnét is meglátjuk, hogy mesés kinézetet emel ki az avult íróskor renetegéből, ahova profán szem bele nem mélyedhet. A biblikus versek mellett igen szépek a többiek is. Imponáló fenségében talán valamennyi közül kiemelkedik a *Magasban* című, amely klasszikus természet — és isten-imádás. Aki ezt a verset megírta, igazi költő. És gondolatának snya, invenciójának bősége, lélekei melkedtsége legyőri a formai készség hanyosságait is. A verskötet Szüdi József lugosi könyvkereskedő kiadása, ára három korona.

Nyilttér.

VÉRGYÓGYÍTÁS

HOMEPATIA.

Ezen új, eredeti gyógmód rendkívül jó sikerrel lesz alkalmazva **köszvény, asztma, szív-, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmak, súlyos ideg-, vér- és bürhajokban Bistos védelem szelűdés és elmezavar ellen.** 15 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

Dr. Kovács J. egyet. orvosnak (Homopatia rendelőintézet vezetője)

Budapest, V., Váci-körút 18. szám a.

Rendelés naponta 9—1-ig és 3—6-ig. Díjazott levélre válaszul. — Betegreket intézetünk körül is közel. Nehéz betegreket legbiztosabb gyógmód.

Ideal IRÓGÉP
azonnal és állandóan látható írással! Prospektust és írásmintát küldenek:
Schott H. és Donath Budapest, VII. Erzsébet-körút 1. Telefon 62-45.

(Az e rovat alatt közzétettnek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT

A Corinthianok Budapesten. A Corinthianok első budapesti szereplése alkalmával a Magyar Testgyakorlók Közevel, og mérközni a magyariszi sportlelepen. A M. T. K. csapata a következő összeállításal fog játszani:

- Sebő Nagy Révész
- Sur Pozsonyi Steiner
- Décsi Károly Hoffer Herquet Zulu K.

A match délután négy órakor kezdődik. Vasárnap az angol csapat nem játszik, hétón a Budapesti Torna-Klubba, kedden pedig a Magyar Athletikai Klubba mérközik.

Legujabb.

Az orosz-japán háboru.

A Varjak legénysége otthon.

Pétervár, április 1.

Az orosz távirati ügynökség jelenti *Odesszából* mai kelettel: Délután 1/2 órakor ágyúdgörgő hirdette, hogy jellezték a Malaga hajó érkezését, amelyen a *Varjak* cirkáló nései érkeznek. Nyomban elindult egy gőzösökből és yachtokból álló flottilla zenekarokkal és örüsi közönséggel, hogy a Malagának elébe menjen. A kikötőparancsnok több György-keresztet fog szétosztani a Varjak legénysége közt. A *Varjak* papja arany érdemkeresztet kap, mely a György-rend szalagján viselendő. Az utcaon az összes katonai nevelőintézetek növendékei foglaltak állást, hogy sorfalat alkossanak.

Odessza, április 1.

A Malaga gőzös a *Varjak* és *Korejec* legénységével délután 4 órakor ideérkezett. A kikötőben lelkesedéssel fogadták őket, azután a városháza előtti terep ünnepes Te demu volt. A matrózokat a kaszárnyákban megvendégelték és a tiszteknek a katonai iskolákban rendeztek ebédet.

Odessza, április 1.

Midőn a *Malaja* a kikötőhelyre érkezett, elsőnek *Stepanov* parancsnokhelyettes lépett partra. A pangság megáldotta őket. Ezután báró *Kaubars*,

a helyi csapatok parancsnoka üdvözölte és megölelte. Igen nagy néptömeg és a kikötőben lévő összes hajók csapatai és matrózai üdvözölték *Stepanovot* és a tengerészeket, akiket nagy lelkesedés közt a partra kísértek. Miután báró *Kaubars* beszédet mondott, menetbe formálódtak, a menet élén a papság haladt, köztük a *Varjak* papja és így vonultak a városba. A papság mögött a katonai zenekar jött, azután a tábormokok és a *Varjak* tisztjei, akiket a városban tartózkodó bajtársaik kísértek, azután a *Varjak* legénysége, melyet a néptömeg vett körül. Az uton megható jelenetek játszódtak le. A két hadihajó legénysége fekete zubbonyt viselt. A sebésültek az utazás közben meglehetősen magukhoz tértek. A lábán megsebesült Balk hajózászlós frissen, de kissé zántitva jár. A súlyos sebésülteket az orosz konzulok intézkedésére a közbenső állomásokon hagyták hátra.

Dohánymonopolium Japánban.

Tokio, április 1.

Egy tegnapiról kelteztett törvényvel július 1-től kezdve behozták a dohánygyártási monopoliumot.

TÁVIRATOK

Abbázia, április 1. *Schaumburg-Lippe* Miksa herceg, schamburg-lippe Vilmos herceg lovassági tábornok fia, ma este itt meghalt. A holtestet vasárnap szállítják Nahodba.

Miraglia küldetése.

Róma, április 1. *Miraglia* mult hó 27-én, elutazása előtt fogadta a *Gazette del Popolo* munkatársát és nyilatkozott előtte küldetése céljáról. *Miraglia* elmondotta, hogy az olasz kormány azért küldötte ki őt, hogy az olasz-osztrák-magyar szerződésben megállapítandó borvám kérdésében végleges megállapodást hozzon létre. *Miraglia* kidolgozott ajánlatokat vizs Bécsbe. Különösen az olasz borok két fajtájára: a piemonti és egy különleges fajra az olasz kormány szerény, nem tulozott vámot akar. Nehézséget okoz az apuliai bor kérdése. Az olasz kormány mélyreható kémiai vizsgálat után meggyőződött arról, hogy az apuliai borok vegyi tulajdonságuknál fogva ritka fajtájuk s így Ausztria-Magyarország részéről a legnagyobb kedvezményre számíthatnak. A tárgyalásokon fog elődlni, vajjon az apuliai borok egész mennyiségére, vagy csak egy részére vonatkoznak-e a kedvezmények.

Az antisemiták megrendszabályozása.

Pétervár, április 1. A *Novosztii* jelentése szerint az odesszai városi kapitány rendetetet adott ki, melyben ki elenti, hogy az összes orosz alattvalók az orosz törvények egyenlő oltalmában részesülnek. Csak Oroszország ellenségei szíthatnak belső viszályokat. A rendelet eltilti, hogy szándékosan bannis híreket terjesszenek. A vétkeket 100 rubel pénzbüntetéssel, vagy 3 hónapig terjedhető fogsággal sújtják.

Szerb pénzügyek.

Beigrád, ápril 1. A szkupstina 74 szavazattal 29 ellenében törvényjavaslatot fogadott el, amely felhatalmazza a pénzügyminisztert, hogy a nemzeti banknál tennálló államadósságot uj 10 millió dináros kölcsönnel emelje fel, melyet a pénzügyminiszternek 4,713,459 dinár jut a pénztárkezelés megkönnyítésére. A pénzügyminiszter e művelet szükségességét avval a körülménnyel indokolta meg, hogy az állami bevételnek nagyobb része az év második felében folyik be és az állam állandó pénzkészlet híján nem tudja létesíteni az év első felében a szükséges pénzügyi ösztait.

Angol-tibeti harok.

London, április 1. A Reuter-ügynökségnek *Tumából* tegnapi kelettel komoly küzdelmet jelentenek, mely az angol expedició és tibetiek közt folyt le. A tibetieket kéztizben verték vissza és mindannyiszor súlyos veszteséget szenvedtek. *Gurui táborukat elcigálták.* A *Times* továbbé azt jelenti az expedicióról, hogy *Yonghusband* ezredes és Maedonald tábornok *Tumából* előrehaladtak és innen négy mértődnnyire tibeti vezetökre: találkoztak, kik azt kívánák, hogy az expedició térjen vissza. Az angolok ennek dacára folytatták utjukat *Yonghusband* ezredes vezetésével és igyekeztek a tibetieket szép szerével elvonulásra bírni. Egy ideig sikerült is az, de a tibetiek vezetöi bujtogatásra ellenállást fejtettek ki és kanócos foggyerekből tüzelve, megsebesítettek néhány angol katonát. Az ezután következő lövöldözés közben angol részről több embert veszítettek. A tibetiek vesztesége 4—500 főre becsülük. E halottak között egy tibeti tábornok is van.

London április 1. *Junghusband* ezredes expediciójának a tibetiekkel tegnapi történt összeütközése fe-

lől a következőket jelentik a Reuter-ügynökségnek *Tumából*: *Junghusband* ezredes expediciója ma reggel indult Mac Donald parancsnoksága alatt *Gi-angho* felé. Rövid menetelés után találkozott egy *Lhasából* kiküldött tibeti tábornokkal, akivel tárgyalásokat folytatott, *Junghusband* nem volt hajlandó a további haladást beszűntetni és azt tanácsolta a tibetieknek, hogy ne kíséreljék meg az angol csapatok előrenyomulását megakadályozni. Az ezredes azután azt a parancsot adta, hogy a tibeti csapatokat amelyek az angolok utjában állottak, ha lehet erőszak nélkül távolítsák el állásukból. A tibetieket rövid idő alatt teljesen körülverték és az angol tiszték, akik azt hiték, hogy minden veszélyen túl vannak, föllovagoltak a tibetiek sáncaira. Hirtelesen a tibetiek kardot rántottak és az angolokra rohantak, mire heves küzdelem támadt. Az angolok erős tüzelést kezdtek a tibetiek ellen, mire ezek visszavonultak és fuásnak eredtek. A menekülőkre a tüzésérgtől, úgy hogy nagy veszteséget szenvedtek. A tibetiek újabb makacs ellenállást tanúsítottak *Guru* mellett, de végre is kénytelenek voltak állásukat feladni. *Mintegy 1500 tibeti közül alig a jele menekült el.* A tibetiek harcmódorukból kitünik, hogy veszteségüket csupán hiányos fegyverzetük, nem pedig bátorságuk hiánya okozta. Egyik-másik nyolckilenc sebbel hagyta ott a harcot.

Véres processzió.

Róma, április 1. A lapok jelentik *Corateból*, hogy a szocialisták egy egyházi körmenet alkalmával zavargásokat okoztak. A rendőrség a szocialistákat elfogta, hogy a nép dübe elől megvédje őket. A tömeg azonban be akart latolni a fogházba, hogy az elfogottakat megverje. Katonáság is kénytelen volt beavatkozni és fegyverét is használnia kellett. Négy ember megsebesült, köztük egy halálosan. A katonaságot meg kellett erősíteni.

Délsarki expedició.

Littleton (Új-Zeeland), április 1. A *Discovery* nevű délsarki hajót, amely ma ideérkezett, február 14-én talált meg a *Korning* és *Terranova* nevű segítőhajók. A segítőhajók mult év december 5-én indultak el Hobartból (Tasmania). A *Discovery* hajón egészen jó állapotban és kitűnő hangulatban találtak az expedició minden tagját. Az expedició télen át az összegyűjtött tudományos anyag földolgozásával foglalkozott. A tudományos felfedezésekből kiemelendő, hogy a *Viktorija-földnek 9000 láb magasságban folytatása van* és amennyire kivehető, kiterjedt teniszközépek. Az expedició egy új utat is fedezett fel nyugat felé. A glecseren 2000 méter magasságban eleséget helyeztek el.

Közgazdasági táviratok.

Bécs április 1. A 4%-os osztrák állami kölcsönösorjegyek ma tartott huzásán a 210,000 K. főnyereményt a 736 sor 33. szám nyerte meg. A második 20,000 koronás nyereményt a 674. sor 6-os sz. nyert. Az 1904. január 2-án kisorsolt és itt külföldben nem emlitett 4298. nyerőszámra 630 koronányi minimális összeg jut.

Bécs, április 1. Az 1834-iki Rudolf trónörökös-körház-alapkölesön ma huzásánál a 30,000 koronás főnyeremény a 1613 sor 31. számra, a 6030 koronás második nyeremény a 2743 sor. 24 számra és a 2400 koronás harmadik nyeremény a 1481 sor. 16 számra esett.

Bécs április 1. A Braunschweig hercegségi sorsjegyek mai nyereményorsolásánál a 130,000 márkás főnyeremény a 3497 sor. 43 számra, a 3000 márkás második nyeremény a 80 5 sor. 46 számra, a 6000 márkás harmadik nyeremény az 6501 sor. 28 számra esett.

Páris, április 1. *(Zárlat.)* Osztrák-magyar állami vasút. — Új török konzol 81.60. Bankomti járadék 106.40. Osztrák Lánderbank —. Páris: Egyetemesi 1091. 30/100-as francia járadék 96.70. 4% spanyol járadék 83.60. 3% új törleszhető járadék —. Crédit foncier de France 675. — Aposi bányászvény —. 4% 1890. román kölcsön —. Görög kölcsön 210. — Váltó Olaszországra 8.16. Váltó Amsterdamra 205.81. Váltó Bulgáriára 9/10 %/100. De Beers 504. — Chartered 46.50. 5% hólyarg kölcsönvény 399.50. Magyar aranyjáradék 100.20. Déli vasút —. Váltó Londonra 251.40. Osztrák járadék 102.40. 10% törk sorsjegy 119. — Meridional vasút 715. — 4% olasz járadék 102.45. Ottomombank 572. — 3 1/2 %/100-as francia járadék —. Osztrák földhitelintézet 1206. — Déli vasuti elcsézési kötvény 316.50. 4 1/2 %/100 1896. román kölcsön 86.65. Dohányzárszvény 362. — Váltó Bécsre 103.68. Váltó német piacokra 121.65. Rio 13.15. East Rand 163.50. Randonfontin 65.25. Magyar Zeitzbank 567. — Az irányzat szilárd.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

J. E. Temesvári. A bejelentő hiva! a főkapitánysegőn van. Egy utazózkodásért 30 flúer fizetendő. — **F. J. Budapest.** Báró Daniei Erdő kereskedelmiügyi miniszter volt. — **Sz. A. Budapest.** I. Bárczy könyvzet eredményét még nem hozták nyilvánosságra. — **E. F. Karády.** Pozsonyban 23,800. Nagyvaradon 10,400 zsidó lakik. — **277.103.** szamu előzetes. Sajnáljuk, de külföldi címekkel nem szolgáhatunk. — **Ignorantia iuris.** A telekkönyvezett ingatlanokra az elvételés ha-

tárideje ádrom év, minden egyéb jogokra, közvelit-
sekre általában harminckett év, — Jövő. I. Ha megvan
a bizonyítvány a négy polgári osztályból, fővezik a
kereskedelmi iskolába. 2. Még a tervezés stádiumában
van. 3. Bármely könyvkereskedés kaphat ilyen. — F. I.
L. Szeged. Orvos tanácsát méltóztatásuk kikérni. — B. I.
Az önkéntességhez nincs joga. — Sz. F. Zsolna. Cégek
megbízhatóságáról, nagyon sajnáljuk, nem nyilatkozha-

tunk. — T. Gy. Budára. Cégeket elvből nem ajánlunk. —
K. Z. (Lelkiseret); — B. J. (Versek); — Barozota
(Virágdal); — F. S. Szombathely (A csók); — T. A.
(Édes posta); — E. B. (Isten igazságos); — G. J. Zágráb
(Egy boldogtalan stju); — N. A. Miskolc (Édes anyám-
nak); — E. J. (Hogy téged szeretve...); F. A. (A gyű-
lölet); — F. H. (Boldog gyermekkor); — D. D. Nagy-
bacserek (A megtört hit); — V. A. (Versek); K. E.

(Versek); — B. Gy. (A távolból); — K. Z. (Márciusi
szózat); — Mária (Egy ciltévedt levél); — Szigma (A
ifjú a pataknál); — Saturnus (Hajdan); — K. Gy.
Nagyvárad (Utcasarkon); — B. Gy. (Dídkészerelem); —
S. J. (Egy wileány tragédiája); — M. G. (A bosszu); —
K. J. J. (Néhány röpke szó); Beküldött kéziratok nem
közbíthatók.

Használt cséplőgépek

- jutányosan és kedvező fel-
tétel mellett eladó:
- 3 HP Wichterle-féle készlet.
- 3 HP Robey-féle készlet.
- 4 HP Ranzomes-féle gőz-
gép Robey-féle cséplővel
párosítva.
- 6 HP Nicholson-féle készlet.
- 8 HP Hofherr és Sohrantz-
féle gőzgép magyar állami
cséplővel párosítva.
- 8 HP Robey-féle cséplő.
- 10 HP Cl. és St.-féle cséplő
- 12 HP Robey-féle félstabil
gőzgép.

Szűcs Ödön
Budapest, VI. Nagymező-u. 86.

En Csillag Anna

388 cm. órája hosszú
Lepény-hajmáj, az álla-
m felülre kúfos 14 havi
használat után erős el-
fáradt kóros az egyedül sze-
a haj spórára, a törzs el-
mozdítására, a fejér erőt-
sére, szakmál erős és teljes
szakmál törvén és más rövid
idei használat után is ugy a
hajnak, mint szakmál termé-
szetes fejt és teljes: kül-
célre és mevéja esek a
korai megőrzésről egész a
kérdéskörre.

En Csillag Anna
Wien, I. Graben 10.

**FENYKÉP-
KÉSZLEKEK**

Előrendő gyárt-
mányok, részlet-
fizetésre is.

Arajegyzéket tes-
nek kérn.

AUFRECHT ÉS
GOLDSCHEID
FENYKÉPESZETI OSZTÁLY
BUDAPEST, VI. ÉRDEK 3. 32.

Alkalmos képviselőik
felvételnek.

Ha szép akar lenni,
Végh nével ellátott Angyal
ermet vegyen, mely egy tégely
otly azazda után ellátott szep-
pé, máfolat, pántamé, hím-
helyei, mitesurt, orvórosságot
korosabb hölgyeknek! Késimlja a
részletek, mikélmegkérdegye-
za a részletek. A kivételre ar-
van és állandóan használja a
Végh-féle Angyal-ermet,
és biztosra van a hűség ar-
váltatásának ellen. Egy nagy
tégely egy koronánér kap-
kint és „Angyal-er-
szerelemben Szolnok, Lak-
tanya-körnt.

Érettségire,
polgári iskolai magán-
vizsgákra előkészítő rövid idő
alatt biztos sikerrel, másrészt
díjazási „Magántanulók
tanfolyama” Budapest, VII.,
Deméniaköz-utca 22. H. e. 18.
Jelenetek és piktúrák,
fényképekkel új-
díjazásokkal meg-
a szeresek-alakban. Katalo-
gus és 100 db kiegészítő fog-
gék kint 1. máj. utáni
postabélyegben. „Nóvák
híradóhivatala, Műegyetem,
XXV/96.

Kiváló szerencse TÖRÖKNÉL!

Hogy a különböző kérdézősködéseknek megfeleljünk, ezennel nyilvánosságra hozzuk azon
nagyobb nyereményeket

melyeket a most folyó 13. osztályorsjáték 6. osztálya húzásának első 5 napjában

nálunk nyertek:

K. nyeremény	szám	K. nyeremény	szám	K. nyeremény	szám	K. nyeremény	szám	K. nyeremény	szám
40000	38229	20000	40703	10000	51367	10000	73224	10000	83083
5000	40773	5000	83211	2000	9021	5000	105359	2000	14419
2000	18523	2000	19860	2000	44543	2000	59059	2000	62448
2000	67183	2000	80455	2000	82971	2000	83057	2000	91496
2000	96967	2000	99300	2000	100396	2000	107789	1000	3056
1000	4089	1000	4960	1000	5479	1000	10403	1000	10412
1000	10643	1000	17338	1000	17764	1000	24554	1000	29629
1000	30490	1000	40964	1000	52601	1000	59747	1000	64341
1000	64412	1000	73009	1000	77610	1000	83283	1000	83537
1000	88271	1000	91103	1000	95056	1000	105381	500	54
500	153	500	2892	500	6313	500	8451	500	11925
500	12450	500	14412	500	20978	500	22033	500	23085
500	24640	500	31783	500	37415	500	38199	500	40497
500	40729	500	48071	500	49536	500	52655	500	57078
500	58048	500	60014	500	63397	500	65050	500	65874
500	72483	500	73085	500	76304	500	79737	500	83054
500	83097	500	83740	500	83970	500	84729	500	84869
500	87144	500	89324	500	92268	500	100684	500	101491
500	105360	500	109380	500	109986				

Ezeket kivül 1100 nyereményt à 200 korona.

Ezen 1100 nyereményt, melyet az első 5 húzási nap alatt 200 koronánként nyertek nálunk, egyenként fel-
sorolni térszuke miatt majdnem lehetetlen, amiről meggyőződhetünk, ha a fenti térséget vesszük figyelembe, melyen
egyedül a nagyobb nyereményeket soroltuk fel. Különbben is a hivatalos napi nyereményjegyzéket azon nagyrabcsült
vevőinknek, akik nyertek, elküldöttük.

Midőn a közeleddő ünnepek alkalmával összes nagyrabcsült ügyfeleinknek boldog husvétü ünnepeket kívánunk,
megjegyezzük, hogy már sokakhoz az általunk kifizetett nyeremények folytán igen kellemesen köszönt be a husvétü
ünnepe.

A legnagyobb nyeremények még a szerencsekerékben vannak

és reméljük és óhajtjuk is, hogy nagyrabcsült vevőinknek ezeket rövid idő alatt kifizethessük.
Kiváló tisztelettel

TÖRÖK A. és TSA KÖZPONT:
VI., Teréz-körnt 46.

BANKHÁZA BUDAPEST
legnagyobb és kiválóan szerencsés osztályorsjáték-üzlet.

Fiókok:
V., Váci-körnt 4. sz.
IV., Múzeum-körnt II
VII., Erzsébet-körnt 54.
Hűgényalm:
TÖRÖKBANK.

Az I. oszt. sorsjegyek
árak:

1/1 sorsjegy	12.—K.
1/2	6.—
1/4	3.—
1/8	1.50

A következők magyar szabadalmakra keresetnek
vevők vagy engedményesek:

14267. sz. Szállítószerkezet; a 14308. sz. Szállítószer-
kezet; a 14307. sz. Szállítószer-berendezés magánosított
koncentrátorára és brükettírozására; a 14974. sz. Brük-
kettészépp; a 17009. sz. Gépkezek és kész-tek szű-
résre; a 17040. sz. 1898. nov. 3-áról kelt és a 17447. sz. Hen-
gejéjémet (buzdósztatás a 17059. számhoz) 1888. sz. Mágnes
21207. sz. Mágneses szeparátor és a 21208. sz. Mágneses
szeparátor 1900. aug. 24-éről kelt. Szives ajánlatok „W. F.
565” alatt továbbá Rudolf Hesse Wien, I., Sollerstrasse 2.

Dr. Füredi
v. kórházi főorvos, katona-, megyei- és ker. pén-
tári főorvos, a Medjidi rend lo vagja stb.

Titkos betegségek

impotencia, nemi és női bajok legqualifikáltabb
specialistája. Rendel: 9-4, este 7-8; Bpest, IV.
Váci-utca 12. Vegyi- és görösi vizsgálat mel-
lett, levél útján is biztos gyógyítás. Mérsékelt díj.

12 HP. gázmotor

alig használt, igen jó, olcsón eladó.
Ugyanott csukott négyüléses batár is eladó.
VI. ker., Dálnok-utca 26. sz.

Honi ipar! Szabósztrájk előtt elkészítve!
Elismert kiváló jóminőségű

saját készítményü férfiruha-áruházz **Honi ipar!**

FÉRFISZABÓ LUKÁCS GYULA FÉRFISZABÓ
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 18. sz.

Dus választék dívt szövetmellényekben. Márlektzerinti megrendelésekre csakis kiváló jóminőségű honi és angol szöveteket tartok raktáron.
Nittákat kívántra bérmentve küldök.

Olcso törlesztéses

Tisztviselői kölcsönt kapatnak

állami, megyei, városi tisztviselők, katonatisztek és nyugdíjasok

tisztán 7%-os kamatra, csak kötelezvényre (váltó nélkül) 10, 15, 20 és 25 évre, legtöbnyire kezes nélkül. Intézet fel nem mondhat, ellenben adós a kölcsönt bármikor visszafizetheti stornódíj nélkül. **Megszavazás után kamatnélküli előleget szerzünk!** Megkereséséknél közlendő: törzsfizetés, szolgálati idő és életkor. A fizetésen levő terheket olcsóbbra konvertáljuk.

Jelzálogkölcsönt földbirtokra

4%-os tőkemattörlesztés 65 évre, a becsérték 70%-ig. **Becsleési költséget előlegezzük!** Beküldendő telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv.

Semmi előzetes költség!

Minden felvilágosítás díjtalan!

„Országos Híradó”
Budapest, VII., Erzsébet-körút 20.
TELEFON: 573. FENNÁLL 1896. ÓTA.

MAGYAR

orvosi műszertár

Budapest, VII., Kerepesi-út 32., a Bókus-kórházzal szemben.

Universális sérvkötők! páratlanok a maguk nemében, biztos fekvés, nem okoz nyomást, gumi-töltés, kis peccitával a legnagyobb sérv is elzárható. — Tessék prospektust kérni.

Műlábak! Műkezek! műfüzők, haskötők, egyenesetartók, támpékek, gumi-harisnyak, jótállás mellett legfontosabban és legolcsóbban készülnek.

Gummi és hathólyag-különlégséggek, valódi francia gyártmány, 2-12 kor-ig tucattja, rövid Capotók 4-8, 10 kor-ig tucattja, női övszer, pess. oculus, orvosi rendelre, 3-5 kor. darabja. Diana-öv havibaj-kötők, 3-7 kor. drbj.

20 kor. megrendelésnél 20% engedmény.

Betegtoló-székek

és az összes betegápolási cikkek nagy választékban kaphatók. Nagy képes árjegyzékek diszcreten, ingyen és bérmentve.

A vörös keresztre ügyeljünk.

Női Raglan-Havelok

eredeti angol szabás, angol szövét.

Reklám ár **15** korona.

Nagy választék:

női kabát, paletó, havelok kosztűm és bluzokban.

Elismert jó ízlés! Kifünő szabás!

!! Olcsó szabott árak !!

Vidéki megrendeléseknél a kar alatti egész mellbőség elegendő. Szétküldés utánvétel.

Wachtl és Társa

Budapest

IV., Eskü-ut 6 (főh. Clotild palota)

Fényképezési cikkek szaküzlete,

Állandóan nagy választék állvány, összehajtható lemez és films készületekben és fényképezési újdonságokban, Kodak stb. — Az összes hozzávaló szerek, nemkülönben ezen szakba vágó cikkekben **dús választék.** Fényképezési munkák kidolgozása csinos kivitelben olcsó árban.

Arjegyék díjmentesen.

WEISS GYULA áruháza

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 18.

Legcélszerűbb husvétii ajándék egy utazási sorsjegy.

Főnyeremény:

Utazás a föld körül

Nyeremények összege 60.000 kor.

A nyeremények tetszés szerint kicserélhetők.

Huzás visszavonhatatlanul már május 1-én.

1 sorsjegy 2 korona.

Kapható a m. kir. államvasutak központi menetjegyirodájában Budapest, Vigadó-tér 1, banküzletekben, valamint az összes dohánytözsdékben.

Férfi és Női Nemi Betegségeket

ugyszintén

Vér-, bőr- és idegbajokat, bujakórt (syphilis), valamint férfigyengeséget (impotencia) rendelő intézetében

gyógyít biztos sikerrel a legnehezebb idős alult, foglalkozást vagy nélküli, 25 év óta szerzett orvosi tapasztalatok alapján kiváló gyógykérekeiről általánosan elismert szakorvos

Dr. KAJDACSY

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Budapest, IV., Kigyó-utca 5. sz. Clotild-palota (1. emelet).

Rendel 9-4-ig, este 7-8-ig.

Levelekre díjmentesen válaszol, gyógyszeréről gondoskodik.

2 napokban hagyta el a sajtót: **„Bizalmas Barát”**

clm könyvecské, mely mindennemű férfi- és női nemi-bajokban kelő utmutatással szolgál. Kapható a szerzőnél: (Dr. Kajdacsy József). Ára csak 1 kor. Vidékiek 1 kor. 20 fill. előleges beutdés mellett a könyvet frankó kapják.

BUTOR

vevőknek kiváló alkalom kínálkozik

Belvárosi asztalos és kárpitos-butorraktárunk Sárkány 1. Budapest, IV., Ferenciek-tere 3. (főlelet).

teljes felozlatása folytán

ugyanott tetemesen leszállított árakon vásárolhatni. — Kiváló tisztelettel

SÁRKÁNY és SCHÜTZ

Budapest, VII., Erzsébet-körút 2. szám.

(a New-York-kávéházzal szemben.)

Angol tapéta raktárak.

Ajánlat nagy raktárát bel- és külföldi kárpitokban: kávéházak, vendéglők, épületek és lakások kárpitozását helyben és vidéken is azonnal és jutányosan elvégzi.

Minus Jakob Budapest, Fő-üzlet: Kerepesi-út 6. Flók-üzlet: Irányi-u. 25.

Gőz-cseplőkészletek

használt és gyárilag javított állapotban kaphatók

Horvát és Herezeg cégnél Budapest, VI., Lehel-utca

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelettgardog tapasztalati alapján, melyeket a kórház ügyezserei és bujakóros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI

specialista nemi bajokban emeritált kórházi orvos

gyökeresen és rövid idő alatt gyógyít a Fendos foglalkozás megvarása nélkül mindennemű

titkos betegséget

(augycsőfolytat, sebeket, syphilitis és ünfertősebtől támadt idegbajokat).

Hogylépt az eredmény **FÉRFIÜI GYENGESEGNEL (IMPOTENCIA)** még öregebb egyenként is.

Biztos siker folytán honorárium utólag is fizethető.

Levelekre díjlanul válasz; kivánsra gyógyszerék Rendelés delöltött 9-3-ig, este 6-8-ig.

Budapesten, Erzsébet-körút 12. sz.

Főlelet: bejdrat a lépésnél. Külön vároterem

Gummi

és hathólyag, valódi francia és amerikai evóntülmegeségék eredeti csomagolásban!

Orvostlag ajánlva! Feltétlen biztos! Árak: mostonként 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14. Női övszer „Ponsarim oclustrum” Meningesz tanár szerint, orvosi rendelre adandó ki.

UJ! Ante vaginal spray! a legelőszabb és legkényelmesebb női különlegeség, ára kor. 15.—.

Legújabb képes árjegyzékek, szar borítókban, titkoltarás mellett küld:

KELETI J. orvos-sebészii mű- és kötszergyár

Budapest, IV. ker., Koronaheroeg-utca 17. Alapítva 1878.

Ingyen küldöm!

utalásomai

altesti bajok, székrekedés és aranyérbajokra

Dr. H. Reimanns Maastricht 103. (Hollandia). Levelekről 25, levelezőlaponként 10 fillér portó díjazandó.

DÓCZI M.

Budapest, Kerepesi-ut 10.

Az általánosan beállított bórdrágulás dacára, alantl olcsó árakon szállítja cines, tartós és jóminőségű cipőt.

Férfi-cipő:		
Finom-szalonnak, gúcs 4.20, fűző 4.50, gombos	—	ft.
Derby-bakancs, box, szalon- vagy oroszalköböl	—	4.80
Borjúbőr sima 2.— betétes 3.20, fűző 3.50, bakancs	—	3.80
Közmű nyári oroszalk, fűz, v. gúcs 4.—, gombos	—	4.50
Barna sarga, fűző v. gúcs 3.20, bakancs bőrből	—	4.—
Elegans félszűr fekete vagy sarga seregéből	—	2.80
Női cipő:		
Lakk vagy sarga kivágott 1.60, csatós	—	2.—
Fekete v. sarga sarga gúcs 3.—, fűz 2.60, gomb.	—	3.50
Elegans amerikai box, gúcs 3.50, fűz 2.60, "	—	3.80
Orosz vagy szalonalk, fűz v. gúcs 3.50, "	—	3.80
Finom francia sereg, fűz 4.20, gúcs 4.40, "	—	4.80
Sárga vagy barna bakancs, fűző 3.50, "	—	3.80
Üdönsgaz, sürtke sarsarvost, fűző vagy	—	4.—
Szatoss sereg, kivágott 3.—, szalonalkból	—	2.50
Elegans félszűr, fűző v. gombos, szagos talpjal	—	2.30
Női komoltepp seregéből, gúcs 1.20, sárga	—	1.50
Női eberrastin gúcs cipő, selyem gúcs	—	2.70

Vidéki rendelések utántréti pontonban eszközölök. Nem megfelelően kicserélek. 10 forinton felül bérmentve. Uj Arjegyék, csomagolás és szállítólévl ingyen.

Minden szó egyszeri beiktatása nonpareille betűből 4 állér. Vas-tagabb betűből 6 állér.

HIRTŐLŐK

A hirdetőkre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal. VIII., Kerepesi-ut 25. szám. Kiadóhivatali telefon-szám: 54-39.

Levéli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivattal mindig közölni kell.

Levelezés.

Vidék! ur!

Oly független szép úrinféle keresek, ki népszerűtlen, ki pedig a legújabb híreket követi, ki pedig a legújabb híreket követi, ki pedig a legújabb híreket követi...

Véletlen.

Adott ezma handfőrtáskát és Újpesti levelet vas. G. y. 1904. 6115

A-nak.

Teljes érdeklődéssel remélem a legújabb híreket követi, ki pedig a legújabb híreket követi...

Palánia!

Imádkozni! Anál az időpontnál vagyok, a melyet a legújabb híreket követi...

Munkások!

felvételt. Dobony-ut. 23. II. 19. 1885

Allást keresők.

Fiző készítőnek felvételt. Dobony-ut. 23. II. 19. 1885

Fiző készítőnek.

felvételt. Dobony-ut. 23. II. 19. 1885

Fodrász!

rendkívül ügyes, ismerkedni kívánok. Városliget. 1883

Nyolc év.

Édes anyám! Boldog szüneteket, Csokoládé.

Barna doktorné.

Legnagyobb kedvességgel fogadok mindenkit, aki a legújabb híreket követi...

Emília!

Mi dolgot, hogy még most élnék? Kérlek, a legújabb híreket követi...

Tizennyolc

éves leány szeretne fiatal embert megismerkedni. Eladó helyre jutlaga a fővárosban.

Barna

leány szeretne megismerkedni egy úrral. Árva leány jutlaga a fővárosban.

Vágyom

vállalkozni a legújabb híreket követi, ki pedig a legújabb híreket követi...

Ezer és ezer

kérdés felől bizonyíthatóan megválaszolom mindenkit, aki a legújabb híreket követi...

Betöltendő állások.

Nagy jövőjű, fiatal és szép, a legújabb híreket követi...

Csaplórost

100 forintnál helytel, 500 forintnál vidéki szállás, vendéglő átvételére. György László, Aggteleki-utca 10. 7397

Üznetűk

egy kintő érvényes bevezetése céljából, jelentemnek azonnali úton Odonnai, Károlyi körút 10. 18873

Megszámlási

Állások összes pályázati feljövésével, a legújabb híreket követi...

Vice

felvételt. Dohány-ut. II. 1800

Takarítók

felvételt. Múzeum-körút 27. II. 81

Takarítók

felvételt. Dohány-ut. II. 2. 81

Alkalmazás

talál díjazással kiadott a győri híreket. Kik már mások által írtak, a legújabb híreket követi...

Minden felvételt.

Nagydobony-ut. 23. II. 19. 1885

Házvezetés

ki gondozás, azaz a legújabb híreket követi...

Váczi főhercegek

széleskörű felvételt. György László, Aggteleki-utca 10. 7397

Minden felvételt.

Dobony-ut. 23. II. 19. 1885

Munkások!

felvételt. Dobony-ut. 23. II. 19. 1885

Házvezetés

felvételt. Dobony-ut. 23. II. 19. 1885

Allást keresők.

Fiző készítőnek felvételt. Dobony-ut. 23. II. 19. 1885

Fiző készítőnek.

felvételt. Dobony-ut. 23. II. 19. 1885

Fodrász!

rendkívül ügyes, ismerkedni kívánok. Városliget. 1883

Nyolc év.

Édes anyám! Boldog szüneteket, Csokoládé.

Barna doktorné.

Legnagyobb kedvességgel fogadok mindenkit, aki a legújabb híreket követi...

Emília!

Mi dolgot, hogy még most élnék? Kérlek, a legújabb híreket követi...

Tizennyolc

éves leány szeretne fiatal embert megismerkedni. Eladó helyre jutlaga a fővárosban.

Barna

leány szeretne megismerkedni egy úrral. Árva leány jutlaga a fővárosban.

Vágyom

vállalkozni a legújabb híreket követi, ki pedig a legújabb híreket követi...

Ezer és ezer

kérdés felől bizonyíthatóan megválaszolom mindenkit, aki a legújabb híreket követi...

Betöltendő állások.

Nagy jövőjű, fiatal és szép, a legújabb híreket követi...

Csaplórost

100 forintnál helytel, 500 forintnál vidéki szállás, vendéglő átvételére. György László, Aggteleki-utca 10. 7397

Üznetűk

egy kintő érvényes bevezetése céljából, jelentemnek azonnali úton Odonnai, Károlyi körút 10. 18873

Megszámlási

Állások összes pályázati feljövésével, a legújabb híreket követi...

Vice

felvételt. Dohány-ut. II. 1800

Takarítók

felvételt. Múzeum-körút 27. II. 81

Fűszerkereskedés

bebizonyított napi forgalom 40 forint, csak jó háberrel, elegetan berendezéssel. Árva leány 700 forintért. Bővöbött Komora Györgynél, Wessely-utca 54. 7065

Kávéház

vagy kávéház helyiség naponta napi, azonnali ólónál 18000 Ft. Fűszerkereskedés 25. a háza mellett. 18006

Hentes üzlet

teljes berendezéssel, új gépezet, nyersnyel, azonnal átvehető. Dobony-ut. 77. 5298

Kávéház

fővárosi lakás, leforgalmában 180 forint, ebből főképpen fővárosi lakás által foglaltak és a billárdeóval a háber 3 szobás lakás. Árva leány 700 forintért. Bővöbött Komora Györgynél, Wessely-utca 54. 7065

Fűszerkereskedés

széleskörű felvételt. György László, Aggteleki-utca 10. 7397

Minden felvételt.

Dobony-ut. 23. II. 19. 1885

Munkások!

felvételt. Dobony-ut. 23. II. 19. 1885

Házvezetés

felvételt. Dobony-ut. 23. II. 19. 1885

Allást keresők.

Fiző készítőnek felvételt. Dobony-ut. 23. II. 19. 1885

Fiző készítőnek.

felvételt. Dobony-ut. 23. II. 19. 1885

Fodrász!

rendkívül ügyes, ismerkedni kívánok. Városliget. 1883

Nyolc év.

Édes anyám! Boldog szüneteket, Csokoládé.

Barna doktorné.

Legnagyobb kedvességgel fogadok mindenkit, aki a legújabb híreket követi...

Emília!

Mi dolgot, hogy még most élnék? Kérlek, a legújabb híreket követi...

Tizennyolc

éves leány szeretne fiatal embert megismerkedni. Eladó helyre jutlaga a fővárosban.

Barna

leány szeretne megismerkedni egy úrral. Árva leány jutlaga a fővárosban.

Vágyom

vállalkozni a legújabb híreket követi, ki pedig a legújabb híreket követi...

Ezer és ezer

kérdés felől bizonyíthatóan megválaszolom mindenkit, aki a legújabb híreket követi...

Betöltendő állások.

Nagy jövőjű, fiatal és szép, a legújabb híreket követi...

Csaplórost

100 forintnál helytel, 500 forintnál vidéki szállás, vendéglő átvételére. György László, Aggteleki-utca 10. 7397

Üznetűk

egy kintő érvényes bevezetése céljából, jelentemnek azonnali úton Odonnai, Károlyi körút 10. 18873

Megszámlási

Állások összes pályázati feljövésével, a legújabb híreket követi...

Kávéház

vagy kávéház helyiség naponta napi, azonnali ólónál 18000 Ft. Fűszerkereskedés 25. a háza mellett. 18006

Hentes üzlet

teljes berendezéssel, új gépezet, nyersnyel, azonnal átvehető. Dobony-ut. 77. 5298

Kávéház

fővárosi lakás, leforgalmában 180 forint, ebből főképpen fővárosi lakás által foglaltak és a billárdeóval a háber 3 szobás lakás. Árva leány 700 forintért. Bővöbött Komora Györgynél, Wessely-utca 54. 7065

Fűszerkereskedés

széleskörű felvételt. György László, Aggteleki-utca 10. 7397

Minden felvételt.

Dobony-ut. 23. II. 19. 1885

Munkások!

felvételt. Dobony-ut. 23. II. 19. 1885

Házvezetés

felvételt. Dobony-ut. 23. II. 19. 1885

Allást keresők.

Fiző készítőnek felvételt. Dobony-ut. 23. II. 19. 1885

Fiző készítőnek.

felvételt. Dobony-ut. 23. II. 19. 1885

Fodrász!

rendkívül ügyes, ismerkedni kívánok. Városliget. 1883

Nyolc év.

Édes anyám! Boldog szüneteket, Csokoládé.

Barna doktorné.

Legnagyobb kedvességgel fogadok mindenkit, aki a legújabb híreket követi...

Emília!

Mi dolgot, hogy még most élnék? Kérlek, a legújabb híreket követi...

Tizennyolc

éves leány szeretne fiatal embert megismerkedni. Eladó helyre jutlaga a fővárosban.

Barna

leány szeretne megismerkedni egy úrral. Árva leány jutlaga a fővárosban.

Vágyom

vállalkozni a legújabb híreket követi, ki pedig a legújabb híreket követi...

Ezer és ezer

kérdés felől bizonyíthatóan megválaszolom mindenkit, aki a legújabb híreket követi...

Betöltendő állások.

Nagy jövőjű, fiatal és szép, a legújabb híreket követi...

Csaplórost

100 forintnál helytel, 500 forintnál vidéki szállás, vendéglő átvételére. György László, Aggteleki-utca 10. 7397

Üznetűk

egy kintő érvényes bevezetése céljából, jelentemnek azonnali úton Odonnai, Károlyi körút 10. 18873

Megszámlási

Állások összes pályázati feljövésével, a legújabb híreket követi...

Kávéház

vagy kávéház helyiség naponta napi, azonnali ólónál 18000 Ft. Fűszerkereskedés 25. a háza mellett. 18006

Hentes üzlet

teljes berendezéssel, új gépezet, nyersnyel, azonnal átvehető. Dobony-ut. 77. 5298

Kávéház

fővárosi lakás, leforgalmában 180 forint, ebből főképpen fővárosi lakás által foglaltak és a billárdeóval a háber 3 szobás lakás. Árva leány 700 forintért. Bővöbött Komora Györgynél, Wessely-utca 54. 7065

Fűszerkereskedés

széleskörű felvételt. György László, Aggteleki-utca 10. 7397

Minden felvételt.

Dobony-ut. 23. II. 19. 1885

Munkások!

felvételt. Dobony-ut. 23. II. 19. 1885

Házvezetés

felvételt. Dobony-ut. 23. II. 19. 1885

Allást keresők.

Fiző készítőnek felvételt. Dobony-ut. 23. II. 19. 1885

Fiző készítőnek.

felvételt. Dobony-ut. 23. II. 19. 1885

Fodrász!

rendkívül ügyes, ismerkedni kívánok. Városliget. 1883

Nyolc év.

Édes anyám! Boldog szüneteket, Csokoládé.

Barna doktorné.

Legnagyobb kedvességgel fogadok mindenkit, aki a legújabb híreket követi...

Emília!

Mi dolgot, hogy még most élnék? Kérlek, a legújabb híreket követi...

Tizennyolc

éves leány szeretne fiatal embert megismerkedni. Eladó helyre jutlaga a fővárosban.

Barna

leány szeretne megismerkedni egy úrral. Árva leány jutlaga a fővárosban.

Vágyom

vállalkozni a legújabb híreket követi, ki pedig a legújabb híreket követi...

Ezer és ezer

kérdés felől bizonyíthatóan megválaszolom mindenkit, aki a legújabb híreket követi...

Betöltendő állások.

Nagy jövőjű, fiatal és szép, a legújabb híreket követi...

Csaplórost

100 forintnál helytel, 500 forintnál vidéki szállás, vendéglő átvételére. György László, Aggteleki-utca 10. 7397

Üznetűk

egy kintő érvényes bevezetése céljából, jelentemnek azonnali úton Odonnai, Károlyi körút 10. 18873

Megszámlási

Állások összes pályázati feljövésével, a legújabb híreket követi...

Kávéház

vagy kávéház helyiség naponta napi, azonnali ólónál 18000 Ft. Fűszerkereskedés 25. a háza mellett. 18006

Hentes üzlet

teljes berendezéssel, új gépezet, nyersnyel, azonnal átvehető. Dobony-ut. 77. 5298

Kávéház

fővárosi lakás, leforgalmában 180 forint, ebből főképpen fővárosi lakás által foglaltak és a billárdeóval a háber 3 szobás lakás. Árva leány 700 forintért. Bővöbött Komora Györgynél, Wessely-utca 54. 7065

Fűszerkereskedés

széleskörű felvételt. György László, Aggteleki-utca 10. 7397

Minden felvételt.

Dobony

REGÉNY

GÖSTA BERLING

SVÉD REGÉNY

Irtá: LAGERLÖF ZELMA

(21)

Hát azt hiszi, hogy Disa nem tudja, mikor kell ügetnie s mikor lépésben mennie? Ő akarta kioktatni arra, hogyan kell szánt húzni, ő, aki husz év óta minden követ, minden hidat, minden sövényt mértföldnyi messzeségekig ismer.

A szánosngés ezenközben mind közelebb jött.

— Ő az, ő az, ismerem a csengőjét! — jajgat Ulrik.

A csengőszó egyre közeledett. Néha olyan természetellenesen erős, hogy Anna megfordul s nézi, nem érinti-e már vajjon Sintram lova az ő szánjukat. Néha meg egészen elhal a csilingelés. Majd jobb-, majd balfele hallják az uton, de senkit sem látnak. Mintha csupán csengőszó kísérné őket.

Akáracsak éjjel, amikor az ember társaságából tér haza, a csengők dallamokban csilingelnek, énekelnek, beszélnek, felelnek. Az erdő visszhangzik a szavuktól. Anna szinte sóvárogja már, hogy üldözőjük lassankint olyan közel jusson hozzájuk, hogy úgy őt, mint vörös lovát megláthassák. Egészen barátságatlanul érzi magát már erre a szakadatlan szánosngelésre. Nem félnek, sohasem is volt, de ezek a csengők gyötrik, kinezák.

— Ezek a csengők kineznek — mondja. És a csengők rögtön felfogják a végzőt.

— Kineznek — aztán tovább csilingelik — kineznek, kineznek.

Es éneklük mindenféle hangnemben.

Nem is olyan sok idő mult el azóta, hogy farkasoktól üldözve, ugyanazon az uton járt. Láttam a sötéttségben a fehér fogakat csilámlani a felfutott szájakban, azt hitte, hogy az erdő vadjai szét fogják tépni. De akkor nem félt. Pompásabb éjszakát nem igen élt át. Szép és izmos volt a ló, amely ragadta őt, szép és izmos volt a férfi, aki a kaland gyönyörűségét vele megosztotta.

Ah, ez az öreg ló, ez az öreg, reszkető utitárs. Es nem tud megszabadulni ettől a szörnyű, izgató csengőszótól.

Megállítja a lovat és leszáll a szánról. Véget kell vetni a dolognak. Minek meneküljön, hát fél ő attól a gonosz, hitvány embertől?

Végre az egyre növekedő homályból egy lófejet lát kiemelkedni, a fejet aztán egész ló követi, majd a szán, s a szában maga Sintram ül. De ezenközben azt is észreveszi, hogy az egész szántogat nem az országtúról került eléük, hanem inkább mintha a ló, a szán, az ember hirtelen a szeme előtt nőtt volna ki és lassankint alakult volna ki a homályból.

Anna odaveti Disának a gyeplőt és Sintram elé megy.

— Lám, lám, — mondja Sintram — milyen szerencsés véletlen! Kedves Stjárnhök kisaszony, engedje meg, hogy utitársamat az ön szánjára tegyem. Még ma este akar Bergába érkezni és nekem haza kell sietnem.

— Hol van az az utitárs?... Sintram kigombolja a lábszákot és egy emberre mutat, aki ott fekszik a szán alján.

— Részeg egy kicsit, — mondja — de hát baj is az? Nagyszerűen alszik. Önnek különben jó ismerőse is Stjárnhök kisaszony... Gösta Berling.

Anna megborzong.

— Csak azt akarom mondani, hogy az, aki a szerelmest elhagyja, az ördögnek adja el. Így kerültem én is a körmei közé.

— Hogy érti ezt? Miről beszél? — kérdi Anna mélyen megrendülve.

— Arról, hogy Anna kisaszonynak nem kellett volna Gösta Berlinget elbocsátani maga mellől.

— Isten akarta így.

— Ugy van. A lemondás a jó szollemtel ered, a szerelem a gonoszról. A jó isten nem akarja boldognak látni az embereket. Farkasokat küld rájuk; de nem lehet-e, hogy nem isten volt az, aki küldte őket, Anna kisaszony. Nem lehettem-e éppen úgy én az, aki a hegyről az én kis szürke bárányaimat lehoztam és a fiatal ember és a leány utam küldtem? Hátha én küldtem rájuk a farkasokat, mert senkit azok közül elvezíteni nem akartam, akik az enyéim? Ha nem is isten volt az, aki ezt tette?

— Ne vigyen a kétkedésbe — mondja Anna gyöngy hangon — mert akkor elvesztem.

— Nézzon csak ide — mondja Sintram és ráhajlik az alvó Gösta Berlingre. — Nézzon csak meg a kis újat. Ez a seb itt sohasem gyógyul be. Akkor vettük a vérét, amikor a szerződést

alírta. Az enyém ő. Csak a szerelem oldhatja fel.

Stjárnhök Anna küzd, erősen küzd, hogy a varázst lerázza, amely elfogta. Hiszen ez örülltség, tiszta örülltség! Senki a Jekét a gonoszok el nem adhatja. De hát nincs hatalma a saját gondolatai felett, a homály erősen ráfekszik, az erdő némán, sötétben mered előtte. Nem tud megszabadulni a pillanat aggasztó borzalmától.

— Azt hiszi talán Anna kisaszony — folytatja tovább Sintram — hogy nem sok jó van már ő rajta? Ne higgye ezt! Kinezott-e ő valaha parasztokat, megcsalta-e ő valaha szegény barátait? Játzott-e valaha hamisan? Volt-e ő valaha, Anna kisaszony, férjes asszonynak a szeretője?

— Azt hiszem, hogy ön maga a gonosz? — Cseréljünk Anna kisaszony. Fogadjá el Gösta Berlinget és menjen hozzá feleségül. Tartsa meg őt s adjon azoknak ott Bergában pénzt. Lemondok róla az ön javára, mert hiszen tudja, hogy ő az enyém. Vegye olybá, mintha nem isten küldte volna azon az éjszakán a farkasokat s cseréljünk.

— Mit akar cserébe. Sintram vigyorgott.

— Hogy mit akarok? Ő, kevéssel beérem én. Nekem csak az az öreg asszonyszemély kell ott az ön szánjában, Anna kisaszony!

— Sátán, kísértés! — kiáltott fel Anna. — Takarodjál tőlem! Cserben hagyjam-e az én öreg barátomat, aki bennem bízódik? A hatalmadba adjam-e, hogy az esztől foszszag meg?

— No, no, esúndesen, Anna kisaszony! Jól gondolja meg a dolgot! Itt egy szép fiatalember s amott egy élemedetű. Egyike a kettő közül szükségem van. Melyiküket engedi át nekem.

Anna nevetett, kétségbeesett nevetés volt az. — Hát lélekkereskedést folytatunk itt Sintram ur, mint ahogy a brobyi vásáron a lovakkal cserberélnek?

— Igen, szakasztottan így! De ha Anna kisaszony jobban szereti, akkor másképp is végre járhatunk a dolognak. Gondoljunk a Stjárnhök becsületére.

Es azzal hangosan szoligatni kezdi a feleségét, aki ott ül Anna szánjában, s a fiatal leány kimondhatatlan elszörnyedése, rögtön engedelmeskedik, kiszáll a szánból és borzadva és reszketve jön oda hozzá.

— Lám, lám! Ez aztán az engedelmes asszony — mondja Sintram — Anna kisaszony semmit sem tehet az ellen, hogy jön, mihielt az ura szolítja. Most kiszedem Göstát a szánomból és itthagom. Örökre elhagyom, Anna kisaszony. Azé lehet, aki akarja.

Lehajlik, hogy megnézeze Göstát, de akkor lehajlik hozzá Anna is olyan mélyen, hogy csaknem érinti az arcát, szinte átfurja a tekintetével és sziszeg, mint valami vadállat:

— Az isten szerelmére, menj haza! Nem tudod, ki ül ott és vár rád a hivatalszékben? Hát mered őt várakoztatni?

A nap minden rémületei között a legnagyobb borzalom volt az Annára nézve, ahogyan azok a szavak a gonosz emberre hatottak. Megragadta a gyeplőt, megfordította a szánt és hazahajtatott, örökös ostoereszpásokkal és kiáltásokkal végtátra nógatva a lovakat. Halálos veszedelem az, ahogy a szán a borzasztó lejtőn lerohan, a szántalp és a lovak patkói nyomán pedig hosszú szikracsik marad a vékony márciusi hóban.

Stjárnhök Anna és Dillner Ulrika magukra maradnak az uton, de egyetlen szót sem szólnak. Ulrika barzong Anna vad pillantásaitól, aminek pedig semmi, semmi mondanivalója nincs a szegény öregasszonyhoz, akitől a szerelmest felfoldozta.

Sirni, tombolni tudott volna, az uton hempergni tudott volna s fejét hóval és homokkal beszórni. Idáig érezte a lemondás fölemelő érzését, most csak a keresettség éri. Mi az, feláldozni a szerelmünket, azzal a szörnyűséggel szemben, amikor a szerelmünket áldozzuk fel.

Bergába hajtatott, a nélkül, hogy csak egyetlen szót szólnak is volna, de amikor megérkeztek, s a lakáshoz vezető ajtó megnyílt, akkor Stjárnhök Anna először életében elájult. Ott ült bent Sintram és Gösta Berling és a legnagyobb nyugalommal beszélgettek. Sűrű füstgomoly töltötte be a szobát, legalább is egy órahosszat lehettek már ott.

Stjárnhök Anna elájult, de az öreg Ulrika nyugodtan állt ott. Jól látta ő azt, hogy nincs azzal rendjén a dolog, aki őket az országoton üldözte.

Később a kapitány és a felesége megegyezett a gonosz Sintrammal, hogy az öreg Ulrika náluk maradjon Bergában.

Az esztől végre is nem foszthatja meg, mondotta.

Késő idők gyermekei! Hiszen nem kívánom én azt, hogy valaki ezeket a régi históriákat elhiggye. Bizonyára nem lehetnek azok egyebek hazugságoknak és agyreméknek. De hát a bánat, amely az emberen átsajog, hogy nyög belé a szív, mint a padló Sintram termében a hintaszék

alatt és a kétség, amely a fulánkba cseng, mint szánosngelés Stjárnhök Emma fülébe az erdő magányában, mikor lesz mindez hazugsággá és agyremék?

Ah, bárcsak azzá lehetne!

Dohna Ebba története.

Azt a szép földnyelvet a Lötto keleti partján, amelyet az öböl szelid hullámai nyaldosnak, azt a büszke földnyelvet, amelyen a borgi kastély áll, kerüljétek.

Sehonnan a tavat olyan szépek nem látni, mint ennek a földnyelvnek a csucsáról. Senki sem tudja, milyen szép az én álmaimnak tava, mielőtt nem látja, hogyan száll föl sima tükréről a reggel köd, mielőtt nem gyönyörködött annak a kis szobáskának az ablakából, amelyben anyni emlék él, a rózsás nap lementét visszatükröződni nem látta.

Es mégis azt mondom:

— Ne menjetek oda!

— Mert el fog benneteket talán a vágy, hogy ott időzzetek a régi kastély bánattal áthatott termében, talán megszeritek magatoknak ezt a szép földjárt a földnek, s ifjan, boldogan és gazdagon talán ott ütétek fel tanytáborozódnai ségtekkel.

— Igen, jobb, ha egyáltalán soha sem látjátok azt a szép földnyelvet, mert Borgban nem lakozhatik a boldogság. Ezt tudnotok kell. Bármily boldogok, bármily gazdagok legyetek is, akik ebbe a kastélyba beköltöztek, a régi, könnytől áztatott kűszöböt csakhamar a ti könnyetek is átánítja fogja, azok a falak, amelyek ugyancsak sok panaszt árasztathatának ki magukból, a ti könnyeteket is felszívja és megörzi.

Kietlen végzet fekszik ezen a szép kastélyon. Mintha csak a balszerencse volna ott elemetve, de nem találhat nyugtot a sirjában; ujra, meg ujra feltámad, hogy az élőköt remítgesse. Ha én lehetnék Borg ura, feltűrném a földet, úgy a fényerdő köves alapját, mint a pince fenekét és a mezők földjét kűnn, amíg rá nem akadnék a boszorkány féregárgata tetemére, hogy aztán a temető szentelt földjébe fektessem bele. Es a temetésnél nem sajnálnám a pénzt a harangozótól, hogy a harangok csak szoljának hosszan, hangosan és gazdag adományokkal halmozzák el a papot és a sekrestyét, hogy kettőzött erővel szenteljek be az örök nyugalomra, beszéddel és énekekkel.

Es ha ez sem használna, akkor egy viharos éjszakán felgyujtanám a fábólvaló régi falakat, hogy a lángok mindent elpusztítsanak s az embernek ne támadjon vágyuk arra, hogy a szerencsétlenség e tanyáján éljenek. Akkor aztán senki sem jönne többé erre a helyre s csak a toronyban lakozó szarkáknak szabadna új fészket keresni a nagy kéményfalban, amely kormosan és siváran emelkedik a tűzvész fekete helyén.

Nekem pedig bizonyosan esodálatosan szorula össze a szívem a lángok láttára, amelyek a tető felett összeapannának és ha látnám a füstfelhőket, amelyeket a tűz fénye vörösré fest és szikrákkal tele a régi udvar felett gomolyognának. A tűz patogásaitól és sziszegéseiből mintha a kőszá visszalekelezések panaszait hallanám, a lángok kékes csucsain pedig mintha a ház elűzött szellemeit látnám. Arra gondolnék, hogyan szépit meg mindent a bánat, hogyan vonja be fénynyel a szerencsétlenséget; sirnök, mintha csak a régi isteneknek a templomai pusztulnának el.

De hallgass, résztjósó holló! Várd be, amíg eljön az éjszaka, amikor az erdő baglyaival versenyt fogsz jajtani. Borg kastélya még napfénytől besugározva ott áll fenn a földnyelven, az óriás fényök parkjának oltalma alatt, a hóval fedett mezők pedig ott esilállanának lenn a márciusi napfényben, falai még visszhangozzák a vig Erzsébet grófné boldog kacagását.

Vasárnaponkint elmegy a svartjöd-templomba, amely ott áll Borg közelében s az istentisztelet után egészen kis társaságot gyűjt egybe a kastélyban. El szokott ilyenkor jónni a munkerdni bíró a feleségével, Bergából a kapitány családotól, aztán a káplán, meg a gonosz Sintram.

S ha Gösta Berling Spartjödől átjött gyalog a jégen, akkor őt is meghívja. Miért is ne hívna meg Gösta Berlinget?

Hiszen nem tudja, hogy a pletyka már is suttog arról, hogy Gösta Berling olyan gyakran jön át a keleti partra, hogy az ifju grófnéval találkozzék. Pedig hát talán csak azért jön, hogy Sintrammal igyék és kártyázzék, de arról persze nem beszélnek annyit. Mindenki tudja, hogy a teste vasból való, a szívével azonban egészen másképpen áll a dolog. Senki sem hiszi el, hogy azt a sugárzó szempárt és szőke haját, amely azt a fehér homlokot övezi körül, a nélkül láthatta, hogy szerelemre ne lobbant volna.

(Folytatása következik.)

KÜLÖNFÉLÉK

Az én tragédiám.

I.

Meghalni úgy, hogy boldogok valánk.
Meghalni úgy, hogy nap ragyoga ránk —
Meghalni, múltán édes, szép napoknak,
Meghalni, mikor a csókok elfolytak —
Meghalni nyáron, a zord ősz előtt,
S akkor keresni fel a temetőt,
Mikor virággal van az is tele. —
Mikor nem ért még zord bánat szele,
Gyönyör meg halni: ifjan, boldogan,
Nem érné meg, míg minden odavan.

De így meghalni, ahogy én halok:
Nem látva soha a fényes napot —
Sötét homályból menni át az éjbe
Egy életet át sohasem remélve —
Virág, szerelem, csók nélkül meghalni,
Gyönyör nélkül az életet iltahagnál
Panasz nélkül az örök télbe lépni —
S az élettől részül csak egy sirt kérni —
Rémítő sors! s még egy vigasztom sincsen,
Hogy sorsomat tán meg nem érdemeltem.
Én voltam mindennek oka,
Mert élni nem tudtam soha!

II.

Az élet kínált boldogságot,
Elémbe tárt fényes világot.
Adott szívet, mely szeretni tudott,
Adott szívet, mely értem dobogott.
Szereltem és szerettek engem,
Tiszta volt lelked, tiszta lelkem.
Csak bízni, merni kellett volna!
Rózsát kínált a rózsá bokra —
Nekünk nyitott minden virág,
Nekünk szól a tavasz pompája
S szemedből tiszta szerelem
Ragygott rém, kedvesem —
S én mindhiába, mit se láttam
Még nappal is sötétbe' jártam —
S míg rózsáillat szállt felém,
Rózsán a hernyót kerestem.
S amig szelid szemembe néztem,
Nem láttam ott az üdösséget —
De egyre azon tipegődtem,
Kire nézél így én előttem?
S arra gondoltam, míg csókolált,
Hogy én előttem kié voltál?
És szűz szerelmedért cserébe
Gyanúm a lelked egyre tépte,
Míg egyszer aztán észrevettem,
Hogy a szerelem eltemettük.

Vértessy Gyula.

Séta a boxerek közt.

Sanghai, február 8.

Ma van a copfosok újéve. Kocsin ki az európai városrészből, gyalog a kínai negyedben, elindultunk megtekinteni az ünnepi díszet és a boxerek hangulatát. Először a kanálisok mentén haladva, a kitaszított „kínaiak Velencéjé” néztük meg. Itt sok látványosság akad. A sekély, csak éppen tisztának nem mondható víz mindkét partján egymást éri a sok parányi gyank. Ezeket a nagyobb csolnakszerű, fedett, rozoga faalkotásokon, mint a férgek, ténylegnek a szegény kitaszított kínaiak. Büntetésül: hagyományok ellen elkövetett vétségeik miatt nekik nem volt szabad a szent boni földre lakot építeni. Most már talán szabad lenne, de mesés — az ő lyukas rézfilleikhez mérten — annak a pirinyó földdarabkáknak az ára, amelyen egy vityilló elférhetne. A kanálisok vize ingyen van. Ezt a belátoladoktól idegenek sem akarják még most elvenni tőlük. Erre tehát építhetnek tetszésük, jobban mondvá, tehetségük szerinti gyankokat. Itt nincsen törvény, amely kiüldözze őket. Milyen furcsa! Nálunk, ott a tengereknek tul, a törvény legfeljebb „földönfutóvá”, de itt Kínában „vizenfutóvá” is tehet. Hát mégis csak mások az életviszonyok minden világrégen.

Ezeket a kanálisokon is ragyogóan csillognak az életadó napsugarak és a szegénysorsu kínaiak fantáziája — ha ugyan ilyen luxus tulajdonnal bírnak — innen is szabadon csaponghat felemelkedve a piszok- és posványból.

Már megszokták ezt a kitaszított, megvetett életet. Hiszen a létért való küzdelem létrehozta az alkalmazkodásnak olyan csodálatraméltó példáját, hogy azoknak tökéletessége előtt ámulattal telik meg a gondolkodó elme. Apróll flura szállott ez az életmód több mint kétszáz év óta.

Ma, hogy az újévet ünneplik — „kakastejjel, varjuvajjal” sültöt pogácsával, ma a legszegényebb is pogácsát és csirkehusát eszik — nekem itt köztük sétálva sok mindentéle eszembe jut. De nem tanulmányozom ma őket, sem a szokásaikat. Nem gyűjtök

etnográfiai adatokat munkámhoz. Ünnepe van ma. Megmagyarázhatatlan valami arra készlet, hogy ma velük érezsek.

Tiszta, derűs tavasi idő van. Olyan, amely meghalt, eltemetett reményeket, vágyakat támaszt fel. Sudaras, tündöklő a kanálisok vize, nem látszik a szenny. Remegve himbáldozik rajta a parányi gyankok árnyéka, mintha egy szelid és mondhatatlan gyönyögséggel ringatná a kitaszított ünneplőket.

Családokat látok; örvendező meglegedett arccokkal. Ujjongó, sárkányt felbocsátó gyermekeket, amint félfő vágyódással nézik papirosdaik lengését a tavasi légben. Bár csak magasabbra emelkednének és ne potyannának a kanális vizébe! Mint a méhek zsongása, úgy érinti a fülemet ezeknek a posványban, nélkülözésben is elégedett embereknek a beszéde.

Hidak kötik össze a kanálisokat és teszik élénkké a két part közlekedését. Ma azonban nem cipelnék át görnyedt hátakon a szegénysorsu kínaiak sem súlyos terheket. Ma ünnepi díszben, gyönyörűen fésült copfokkal sétálnak rajtuk a férfiak. Legszebb köntöseikben tipegnek a nők is. Csillogó tükkkel, sötét kókuszolajtól fényes hajzatukban.

Mintha minden az ünnepi hangulat kedvéért léteznék. Talán még az én bálmalomom is beleillik ennek keretébe... a gondolataim tagadhatalanul. Lassan haladunk, szólanul. Nem zavarjuk egymást szavakkal. Az ég csodásan tiszta. Kékségének szelid derűje gyönyörrel tölti el. Láttára minden átmenet nélkül a távoli otthon jut eszembe... de az is, hogy egy mennyeek a boltzata borul minden fölé.

Elbágyva a kanálisokat, a hirberd boxerek közt járunk. Védtelenül, félelem nélkül. Kocsinkat jó messze elbágyva. Mit látunk? Mindenekelőtt annyi piszkot és rondaságot, mint az csak Kínában lehetséges. Ezek a szegény veszedelmesekek deklarált boxerek állati életet élnek. Házaik hosszú sorban, egymáshoz ragasztva vannak építve. Szűk, mondhatatlanul bűzös utcákat képezve. Még soha sem láttam olyan kicsi területen annyi embert együtt élni, mint a kínaiakat. Már csak igazán jó ember lehet a szegény kínai, hogy ilyen kicsi helyen összeér. Mintha férgeket látnék mikroszkóppal. Zsebkendőinket orunkhoz szorítva, bár szaglásunk eléggé megéledhetett már, haladtunk át ezeken a boxerlaktá utókon. Senkisémet inzultált bennünket. Néma bálmalat tárgyai voltunk. Egy boltocska előtt megállottam — dacára annak, hogy a bűz inkább szaladni készített — itt egy öreg anyóka, európai felfogás szerint, mesés furcsaságokat árukt. A osmegék, szép, színes papirosok és különböző apróságok között a vonalak és színeknek egy monstrumját pillantottam meg. Nem tudtam ellentánni. Meg lettem bűvölve. Kísérőm műbarátság illően viselkedett, megvette ezt az értékes fetményt, kért árat triplán fizetve meg, egy egész dollárral! És nekem ajándékozta... Így telt boldoggy egyszerű két festőt.

A nézetgesssel. vásárlással elfoglalva, észre se vettük, hogy egy néptömeg verődött össze körülöttnk. Kísérőm mosolygva fordult hozzánk és szokott derült hangulatával beszélni kezdett. Én megértettem, bár hallatlan nyelvezeten kérte őket, hogy nyissanak utat számunkra, hanem, hogy a derék atyafiak is megértették volna, azt köve hiszem. De hát ez így is jó volt, hiszen az isteni nép nem mindig érti meg a szónokot és azért a nagy hatás még sem marad el. Így volt ez velünk is. A copfos atyafiak visszamosolyogtak reánk és tiszteletteljesen szótvonultak utat nyitni. Hanem ezalatt, egy lábának kicsinyre torzításától járn alig tudó asszonyosság, kíváncsiságtól üve, ruhám szegélyét kissé felemelte, hogy megállás: valóban nincsenek-e az európai asszonyok lábait szép kicsinyre formásítva? Meggyőződve az európai izléstelenségéről esáldottan, engedte le ruhám szegélyét. És úgy nézett reám, mintha azt akarta volna mondani: „Te ugyan nem lehetsz valami uri származású!” (Pedig esküszöm 34-es számú cipőt viselek.) Azért még sem neheztem meg, még az indikációjáért sem, mert ismerem mi az asszonyi kíváncsiság. Az meg pláne megnyugtató, hogy ez a kínai hölgy indikációjával éppen nem vétett az általa elfogadott illemszabályok ellen. Így hát a kis incidens után is, egészen jó hangulatban, folytattuk sétánkat. Itt-ott egy pár gyerek utánunk szaladt „Fán-Kivai”-t (föhörög) kiáltva utánunk. Persze nem sejtették a kis hamisak, hogy értjük őket és zajos örömmel vették el tőlünk az esztét pэндарabokat, melyekkel nyájas szavakért honoráltuk őket.

Ha nem is tudtam volna, mielőtt idejöttem a boxerek közé, itt meg kellene győződnöm, hogy Khina ellen nem bosszuvágy vezérelte a németeket, sem a német zászló ideális becsülete, hanem bizony az a jól ismert, igen reális motívum, amely azt az

igaz meggyőződést kellette, hogy az egész kínai benyodalom csak gazdasági kérdés volt. És most itt látva magam előtt, ezeket a szegénységben tengődő boxereket, valami vad gyűlölettel érzek az idegenek kapzsisága ellen. Elvenni a falatot az éhezőtől! Erre igazán csak a civilizáció álarca alá rejtett idegeneknek van po!ájuk!

Látom, durva kifejezéseket használok. Nem tehetek róla, mert hatalmas, nyers, durva erővel tör ki belőlem, az igazság érzete, az igazságtalanság láttára.

Ha ezt a keveset, a mije még megmaradt is elveszik ettől a szegény elnyomott néptől... vajjon nem teszik-e földön és vizenfutóvá is? ... Ilyen gondolatokkal elterelve haladtam kiserőm mellett. Észre sem vettem, hogy a nap leáldozott. Ő figyelmeztetett erre és a hazatérésre. Várakozó kocsinkhoz tértünk. A Vuzung-folyó felől enyhe szellők, enyélgyó lágy-sággal orunkhoz hozták a bűzt. Igazságérzetem, ennek légkörében sem pusztult el. Még egy bucsupillantást vettem a boxerek tanyája felé és „boldog új évet!” kívántam nekik.

Kosmutra Kornélné.

— Kémrendszer Japánban. Az orosz-japán háború fényes bizonyítást adott a japánok kitünő és pontos kémszolgálatairól. A japánoknál az európai műveltség észiai ravasszággal és vakmerőséggel párosul s ez teszi, hogy az ő kémeik messze föltte állanak az oroszokénál. Japánban a kémkedés igen régi és igen kifejldött mesterség, amelynek óriási arányairól az európai embernek alig lehet fogalma. A shogunok idejében például japán városokban a házak ötös csoportokra voltak osztva. Minden lakó köteles volt a másik régi házban tapasztalt összes eseményeket a „hachsir”-nak (rendőr) bejelenteni, aki azokat felebbvalóival közölte. Ilyen módon vigyázott és kémkedett Japán egyik fele a másikra. Aki pedig mulasztást követett, még ha a legjelentékenyebb körülményt hallgatta is el, azt súlyosan megbüntették. Természetes, hogy az ügyes kémnek nagy volt a tisztessége és persze a fizetése is. Érdekes például az a névjegy, amelyet lord Elgin 1858-ban kapott egy japáni állami hivalkodótól. Azon a névjegyben a név alatt e szavak állottak: „császári kém.” Most már más a japán kémkedés, de a régi kémrendszer maradványai még ma is megvannak.

KÖZGAZDASÁG

A budapesti áru- és értéktörsége a nagypén- teki ünnepe miatt zárva volt.

Az új román vámtarifa és az agráriusok. Bukarestből írják: Az új román vámtarifa javaslat csak nemrégben látott napvilágot s máris a különböző érdek- körök állást foglalnak a tarifa azon részei ellen, amelyek az egyes érdekeltségekre sérelmesek. Különösen a román agráriusok azok, akik nem tudnak belenyugodni az új tarifa-tervezetbe. A napokban Bukarestben a román agráriusok kongresszust tartottak, hogy tiltakozzanak a tervezet azon részei ellen, amely a román földművelést érinti súlyosan. A kongresszuson felszólalok szerint az új vámtarifa javaslat csak a román ipart védi a román mezőgazdaság nagy kárára. Magyar szempontból különösen fontos a kongresszus állásfoglalása a tekintetben, hogy az új vámtarifa a gazdasági gépek behozatalát nagyon megrádjítja. Tudvalevő, hogy a gazdasági gépek nagy részét Magyarországból szerzik be.

Ha a gazdasági gépekre vetett nagy vámkot nem fogják leszállítani, akkor a román mezőgazdák ismét a faeszaközkhöz lesznek kénytelenek folyamodni a gazdasági termékek hátrányaira. Végül felmerült az az eszme is, hogy alakítsanak agrárpolitikai pártot, amely a mezőgazdaság érdekeit védje meg a kormányzattal szemben. A mezőgazdák azt kívánják, hogy a mezőgazdasági eszközök vámmentesekké tessenek. A cipészek hasonlóképpen kérik, hogy az Oroszországból importált hópipó, 500 frank a mostani 250 frank helyett és a finom női cipőkre 100 kilogrammonként 1000 frank vámot vessenek ki. Az bizonyos, hogy Magyarország iparának nagy érdekei fűződnek az új vámtarifához.

A Magyar Általános Kössénbánya Részevén- tarsulat igazgatósága ma tartott ülésében állapította meg a 1903. üzletelés mérlegét és elhatározta, hogy a 1903. hó 16-án megtartandó közgyűlésnek javasolni fogja, miszerint a 2.107.288-82 koronát kitevő bruttó nyereségből 871.820-21 K. értékesítési leírásokra és tartalékokra, 100.000 — K. általános tartalékokra, 50.000 — K. az elsőségségi kölcsön tartalékára, 30.000 — K. külön adományai a tisztviselők nyugdíjalapja és 10.000 — K. a bányataraképénztár részére, 68.583-60 K. az igazgatóság és a tisztviselők alapszabályszerű

Ma az összes színházak zárva vannak.

FŐVÁROSI ORFEUM
VI. Nagymező-utca 17.
Ma Nagyszombaton

Frau Luna
Az új lakás
Fritzi Massary
12 új szám.

ESTÉNKINT
hangversenyes a haza legjobb kiadója

TOLL JANGSI és FIA
zenekarával a

„NÁDOR”-kavéházban.

Nádor-utca és Lipót-körtút sarkán.
Künnél talok és hideg étel. Pontos kiszámlákot közölnek.
Lantos D. Adolf, a volt vendégsz.

Első erdélyi butorléc- és fűrészelt falemez-gyár

Weinrich Frigyes, Sász-Régen.

Oleó Aron a német és jól kiszáradt fából, felszerelésben minden készlettel minden házihasználatra. Fűrészelt falemezt és lombfűrészt deszkákat mindig raktáron tart, gazdát díjazó, búkák, kőre, juhár, éger, eszessznye és tolglyából. Iglyen képes árjegyzéket kérésre és lemezekről külföldi kúdos.

Kalap - különlegességek
legjobb divat alakokban 3-4-5 koronától kapnak.

Neubart Dezsőné, Budapest, Kerepesi-út II. szám.

Minden pénteken

érkeznek gyönyörű, legújabb divatu nyakkendők (kiskakernyő láthatók), drbjá 29, 35, 39 kr., remek csőernyők 93, 125 kr., gyönyörű selymernyők 180 kr., díorharisnyák 19, 22, 27 kr., fegydkötésű harisnyák 15, 20 kr., valódi orosz nadrágtartók 34, 45, 75 kr., 1 tucatt valódi R-sifongalék 120 és 144 krajcár.

Bleier Izsó árúháza a „Gólyához”
Nagymező-utca 12, Szercesen-utca sark.

Mielőtt benzínmotor v. lokomobil vesz, kérjen árjegyzéket a

Reformátor-MOTOROK!

Kisipar és mezőgazdaságban nélkülözhetetlen! Kifutó gyártmány! Igen olcsó ár!

Signer F. és R.
> mérnökiroda <
Budapest, Rákóczi-Szállás-17.

Párisi különlegességek.

Párisban időszerű alkalommal beszeresünk a legújabb eredeti párisi modelleket és így abban a helyzetben vagyok, hogy a legrégesebb igényeket is kielégítek. Minden nőtől vásárolni kívánókat 1 évi írásbeli jótállást vállallok, hogy a felsőbb repedések ki van zárva, ha GÜZI-kezesessel bekeni, idős előtt elszakadása esetén iglyen megcsinálom.

Minden vidéki rendelést vagy felleszen portamentesen vagy kívánatra 1 pár elegáns cipő-szármát mellékeltek ingyen. Szem megvásárolt kiscserékek vagy a pénzt visszacsom.

Hogy mindenki meggyőződjék világírni GÜZI-kezesem jószágáról, mindenki ki címet velem közli, i tagyol GÜZI-kezesről és több száz eredeti fényképpel ellátott árjegyzékem küldöm ingyen és bérmentve. Legpontosabb mérték, ha harisnyában egy papirlapra állva a lábaltal körvonalát lerajzolják.

Férfi elegáns víz fűrésztől 3,50	Párisi divati elegáns sörre, fűrésze v. gumos, selyem, bőlése női 4,50
Erős víz stina dupla talpú 2,30	Kivagottkötésű szalon-lakk v. simon bőrpép 2.-
Box bakancs varrott talp, bőlése 4,50	Gyermekcipő, magas, 8 évig 1.-
Férfi elegáns szalon-lakk fűrésze valódi sörre bőrszárral 4,50	Zergebőr, magas, gyomrok, fűrésze, szegszalt, 7 évig 1,80, 8-10 évig 2.-
Elegáns sörre női cucco, vagy fűrésze 3,30	
Férfi elegáns angol box fűrésze, női 3,80	

AGULÁR IGNÁC
Budapest, VII., Kerepesi-út 30/a
a Rókus-körház templomlái szemben.

Alapítva 1846-ban. >>< Alapítva 1846-ban.

Éder zongorák és harmoniumok a legjobbak!

Több mint 3000 db használatba, művészek és előadóművészek által a mai korszak legjobb gyártmányának elismerve. Minden eddigi kiállításán az első díjjal kitüntette. FŐRARTÁI:

Éder Antal Gyulánál Budapesten, Váci-utca 28.

(a Városház-téren.)

Ugyanírt nagy rákór a legírásosabb be- a külföldi zongorák, pianók, harmóniumok és amerikai orgonákban.

Kölszönöz intézet!
Javítási műhely!
Árjegyzék díjmentesen.

Schönwald Imre
órászmester és ékszergyáros
PÉCSETT.

Aki órákat arany- és ezüst ékszereket olcsó árak mellett küld jótállással. „Kínzsi Pál” éb-resztő 21 cm. mag- és 1. rangú minőség, nikkellezett v. bronzozottan erős kelemes eszesszései

Ára 5 korona.

Kérlekizárva. Nem tetsző árúkat a pénz visszacsomítik.
Kérjen nagy képes árjegyzéket!

Harisnyavilág LUKÁCS M.
BUDAPEST, IV., Kigyó-u. 5.
Legelőnyösebb bevásárlási forrás női-, férfi- és gyermek-harisnyakülönlegességekben. Nagy választék. Határozott olcsó árak.

A Kalap-király
3, 4, 5 koronás különlegességekben specialista, Kossuth Lajos-utca, Róttól-palota.

Schmidt M.
szjártó, nyerges és bőrnéző
Budapest, VII., Kerepesi-út 25. sz.
Ajánlja saját gyártmányú koszos és lovas- és szerszámjait, mindenféle utazóborendőket, pénzt, szivar- és cigarettát stb. tárcsáit. Megrendelésre és juttatás költségekben és jutányosan eszközöztetnek. Árjegyzék bérmentve.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb PAP-ian PAP-ian PAP-ian

1 öszreghajtható vasgőz 3 db kivethető matraccal 10.-	1 acél sodrony ágybetét 5.-
1 rongg paplan 1,80	1 tengorított matrac 4,50
1 prima 2,50	1 sörre 12.-
1 cachmir paplan 3,40	1 ablak köper függöny 3.-
1 satin 4,80	1 tunis 1,50
1 silves cachmir 2,80	1 gyapj 4,50
1 selyem atlasz paplan 8,50	2 ágy, 1 asszaltított borendő 5,50
1 fodros selyem stb. papl. 12,50	2 „ 1 gyapj 12.-
1 jó vaspu paplan lepő 2.-	1 nagy szobaszőnyeg 5,50
1 ágy 1,50	1 „ 1 „ 5,50
1 finell ágytakaró pokróc 2,50	1 ágyelőkő I. 0,85
1 gyapj 5,50	1 tapestry ágyelőkő 1,50
1 16 lópkörte 1,80	1 mir. 10 futószőnyeg 4,50
1 téli pokróc 4,60	1 „ 1 „ mintszit 7,50
1 szép fali szőnyeg 7,50	

GICHNER JÁNOS
paplan, matréc és kárpított gyáros, szőnyeg, függöny, vasbutor stb. nagy raktár

Budapest, VII., Erzsébet-körtút 20. szám.
Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöztetnek, nem tetsző árak klesztöltésnek, vagy a pénz visszacsomítik.

A „KAISER”-hajók:

Kaiser Wilhelm II. 215 méter hosszú, Kronprinz Wilhelm, 202 méter hosszú, Kaiser Wilhelm I. Grosse 198 méter hosszú, Kaiserin Mária Terézia, 166 méter hosszú.

Fenti hajókkal juthatni 6-7 nap alatt Breméből Newyorkba. **INDULAS KEDDI NAPON.**

Ezen „Kaiser” hajók csakis Breméből indulnak. Aki „Kaiser” hajóval kíván utazni, bátran és minden akadály nélkül utazhat, mert azt betiltani senkinek nem áll jogában. Már otthon határozza el magát mindenki, hogy mely irányban fog utazni, és ezen elhatározásáról ne hagyja magát senki által lebeszélteni vagy félrevezettetni. Mindenkinél szabad akaratában áll arra utazni, a merre akar. Hajón való helyről azonban előre kell gondoskodni és annak biztosítására jóelőre és címre 20 korona előleget beküldeni.

Breméből Amerikába „Kaiser”-hajóval **140 koronáért,** postahajóval **120 koronáért.**

Valódi angol Lawn-Tennis.
Tornaeszközök, süngő-ágyak és mindenféle hálók. - Ruhaterítő-kötelek fehér kenderből, vízmentes ponyvák, zsákok és kenderárak legelőnyösebb megbízható beszerzési forrás:

Saffer Antal
sporteszközök és kűtel- g-értő ipartelepe
Epost, IV., Károly-utca 12.
(Közp. városba építke.)
Alapított 1878.
Telefon 15-58.
Képes árjegyzék kívánatra bérmentve.

Poschinger Fülöp fegyvergyára, Ferlach (Karintia)

külföldre számos díjjal és a koronás arany érdemkeresztjével ajánlja különösen kifestett, jól belölt, a ca. k. próbálatásokban hivatalosan kipróbált fegyverrel olcsó árakon. Szolid munkáért és jó lövésért jótáll. Árjegyzékek ingyen.

50% ármegetkárítás

BUTOR
ugy készpénzért, mint **HITELRE** készpénzfizetési árakon, banknál törleszthető. **Bartók Farkas** butorkaftára **BUDAPEST, V., Kültő Váci-út 12.** Árjegyzék 40 rajzmal 60 ml-ir bélyeg ellenében portmentesen.

ÉN ZT
SORSJEGYEKRE érték papirokra és vidéki takarékpénztári részvényekre (visszatérhető letételek, rami kisebb részesedésekben is), bármily összegot igen otoson ad **Kóváry Armin** bank- és váltóügylet, osztályszerekl. Hőlarustó IV., Ferenclelőkötő-3. Oról Csúryk-palota.

Színházak heti műsora.

	Magy. kir. Opera.	Nemzeti színház	Vigaszínház	Népszínház	Magyar színház	Királyszínház	Uránia színház
d. n. Vasárnap este	Lohengrin	Arany ember	Takarodó	Menyecskek	Hajduk hadnagya	A fecskék	Modern asszony
		Egyonlóság	Az erőny utjai	Katinka grófnő	Hüvelyk Kató	A toreador	Az orosz Riviera és a Kaukázus